

Rantasalmi Pirskanlahti B

KIVIKAUTISEN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Taisto Karjalainen 1999

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGIAN OSASTO

*Wahmyn 25.9.2000
Chelma Pankki*

Sisällysluettelo

sivu:

Johdanto	1
Arkistotiedot	2
Ote peruskartasta	3
1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt	4
2. Tutkimus	4
2.1 Tavoite	4
2.2. Tekniikka	5
3. Maaperä ja kulttuurikerros	5
4. Talon rakenteet	6
5. Löydöt	6
6. Yhteenveto	7
Dialuettelo	9
Negatiiviluettelo	10
Karttaluettelo	11
Kartat	12 - 29
Kuvataulut	30 - 37
Liite 1: luuanalyysi	
Liite 2: Levintäkartat	

Johdanto

Keväällä 1999 sain Museoviraston arkeologian osastolta tehtäväkseni kaivaa Rantasalmen Pirskanlahden kivikautista asuinpaikkaa. Työn johdossa toimivat kaivauksen johtajana allekirjoittanut, piirtäjänä Satu Koivisto ja tutkimusavustajana Eeva Lillqvist. Kenttätyö tehtiin ajalla 1.9. - 1.10.1999. Kaivajina toimi yhdeksän Rantasalmen työvoimaviraston osoittamaa työtöntä ja kaivauskustannukset maksettiin valtion työllisyysohjelman tarkoitukseen myöntämästä budjetista, jonka oli 270 000 mk.

Pirskanlahti B -asuinpaikan löysi Timo Sepänmaa inventoinnin yhteydessä 1993 inv. no. 63 (kts. inv. kert. arkeologian osaston arkistossa). Inventoinnin yhteydessä asuinpainanteeseen ja sen valliin oli tehty koekuopat, joista löytyi kvartseja, palanutta luuta ja taltta (KM 28043:1 - 3).

Pirskanlahti B on yksi Rantasalmen kymmenestä kivikautisesta asuinpaikasta, joilta tunnetaan asuinpainanteita. Pirskanlahden asuinpainanne on yksittäinen painanne, tosin suuren hiekkakuopan länsipuolella samalla muinaisrantaterassilla sijaitsee Pirskanlahti A -asuinpaikka, josta tunnetaan myös asuinpainanne. On mahdollista, että nämä kaksi asuinpaikkaa edustavat samaa kokonaisuutta ja niiden välissä sijainnut asuinpaikan keskusosa on tuhoutunut soranoton yhteydessä. Pirskanlahti B:n asuinpaikan tutkimus aloitettiin jo 1998, jolloin painanteeseen avattiin 36 neliömetrin kaivausalue. Painanteen pohjoispuolelle, samalle terassille avattiin 4 neliömetrin kaivausalue ja 5 koekuoppaa, joiden koko oli 1m x 1m. Vuoden 1998 kaivauksessa havaittiin suorakaiteen muotoisen talon suorakulmainen nurkka ja sitä ympäröivä valli. Kaivauksissa avattiin talon sisäaluetta vain noin kahden neliömetrin verran, joten käytännössä melkein koko talon lattiataso tuli kaivettavaksi vuoden 1999 kaivauksilla. Koska asumuksen alueelta tiedettiin tulevan runsaasti löytöjä, vuoden 1999 kaivauksissa keskityttiin kokonaan talon tutkimukseen eikä ympäristöön avattu koekuoppia tai muita kaivausalueita. Edellisestä tutkimuksesta tiedettiin, että asumuksen alueelta löytyisi pääasiassa Pöljän asbestikeramiikkaa, kvartsiesineistöä- ja iskoksia.

Pirskanlahden kaivaus oli viimeinen kenttätyöosuus kolmevuotisesta tutkimusprojektista, jossa tutkittiin Rantasalmen kivikautisia asumuspainanteita. Projektin ensimmäisenä vuonna tutkittiin yksi asuinpainanne Rantasalmi 24 Ritokangas kohteesta. Toisena vuonna tutkittiin Ritokankaan asumuksen ympäristöä ja aloitettiin Pirskanlahden kohteen tutkimus, joka saatettiin päätökseen kesän 1999 kaivauksilla.

Helsingissä 16.5.2000 Tarmo Kumpulainen

Arkistotiedot

Rantasalmi 50 Pirskanlahti B, kivikautisen asuinpaikan kaivaus ajalla 1.9.-1.10. 1999.

Kunta: Rantasalmi

Kylä: Tornionniemi

Tila: Päiväharju 681 429 0004 0028, maanomistaja Urho Tapio ja Elli Edit Immonen, Tornionniemi, 58900 Rantasalmi puh/015-643632

Peruskartta: 3233 09 RANTASALMI

X=6888 30

Y=3563 84

Z=87-89

Aikaisemmat tutkimukset: Inventointi 1993 Timo Sepänmaa.

Kaivaus 1998 Taisto Karjalainen.

Aikaisemmat löydöt: KM 28043: 1-3. KM 31389: 1 - 707.

Kaivauksilta tulleet löydöt: KM 32004: 1 - 2593.

Kertomukseen liittyvät diat: 43122 - 43152.

Kertomukseen liittyvät negatiivit: 115 809 - 115 835.

Kertomukseen liittyvät kartat: kts. luettelo s. 11.

6889

6888

6887

6886

1. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt

Pirskanlahti B sijaitsee Rantasalmen kirkosta 4,83 km suuntaan 346 goonia. Kohteen luoteispuolella noin 180 metrin päässä on Pirskanlahti a -asuinpaikka. Näiden kohteiden välissä sijaitsee 100 m pitkä ja 50 m leveä hiekkakuoppa, joka katkaisee Haapaselältä Rantasalmen keskustaan luoteiskaakko-suunnassa kulkevan moreeniharjun. Harjun maasto on voimakkaasti lounaaseen viettävää rinnettä, jonka puolella välissä sijaitsevalla muinaisella rantaterassilla asuinpaikat sijaitsevat. Pirskanlahti B -kohde rajautuu luoteessa sorakuopan reunaan. Koillisessa ja lounaassa asuinpaikka rajautuu luonnollisesti jyrkkään rinteeseen, jossa asuminen on ollut mahdollista vain terassin suomas- tasaisemmassa maaston kohdassa. Kaakossa, jonne terassi jatkuu alkuperäisessä muodossaan, asuinpaikan laajuus on edelleen rajaamatta. Kohteen koko on karkeasti arvioiden terassin pituus- suunnassa noin 100 m ja leveyssuunnassa 15 - 25 m. Kohteen maasto on moreeni- ja hiekkaharjun lounaisrinnettä, jossa valtapuuna kasvaa täysikasvuisia mäntyjä. Asuinpaikan keskeltä, asuin- painanteen ja sorakuopan välistä kulkee hiekkatie.

Pirskanlahden kohteen lähimmät asuinpaikat ovat kohteesta itään sijaisevien Pirskanlahden ja Kosulansalmen välimaastossa sijaitsevat Rantasalmen kohteet: 23 Kupialankangas, 29 Kupiala a, 36 Kupiala b, 49 Pirskanlahti a, 51 Heralampi sekä 24 Ritokangas.

2. Tutkimus

2.1. Tavoite

Pirskanlahden kaivausten tavoite oli tutkia loppuun edellisvuonna osittain tutkittu asuinpaikka. Edellisvuoden tulosten perusteella pystyttiin arvioimaan asumuksen koko ja suunta ja näiden tietojen perusteella kaivausalue kyettiin hyvin kohdentamaan siten, että se kattoi koko asumuksen alueen. Edellisvuoden kaivausten perusteella maaperän tiedettiin olevan hyvin kivinen. Kivien takia maa päätettiin seuloa vain löytökeskitymissä. Yleisemmällä tasolla Pirskanlahden kaivaus liittyi Saimaan alueen neoliittisten asumusten tutkimukseen ja edellisvuosina kaivetun Ritokankaan asuinpaikan asumustutkimuksiin. Pirskanlahden ja Ritokankaan kaivauksilla oli tavoitteena tallettaa materiaali, jossa voidaan tutkia samanaikaisten asumusten ja lähiasuinpaikkojen keskinäistä variaatiota.

2.2. Tekniikka

Kaivauksella avattiin yksi kaivausalue, joka jaettiin kolmeen osaan profiilikaistoilla. Kaivausalue sijoitettiin painanteen edellisvuonna kaivamattomaksi jääneille osuuksille. Kaivauksella käytettiin edellisvuonna luotua koordinaatistoa, jonka peruspaalu oli x: 200 , y: 500. Luodussa koordinaatiossa x:n arvot kasvoivat suuntaan 341 goonia, y:n arvot suuntaan 41 goonia. Alueen korkeudet laskettiin absoluuttisina arvoina Haapaselän vedenkorkeudesta, joka oli 75,9 mmpy. Kaivetut alueet avattiin 1 m x 1 m -kokoisina ruutuina, joiden lounaiskulmiin tässä kertomuksessa annetut x:n ja y:n arvot viittaavat. Kaivetuilta alueilta poistettiin turve lapioilla, jonka jälkeen kaivamista jatkettiin pelkoilla 5 cm kerroksina. Kaivauskerrokset laskettiin mineraalimaasta lähtien eli turpeen alinen taso oli 0, jonka jälkeen kaivettiin ensimmäinen 5 cm kerros ja saavutettiin taso 1. Löydöt otettiin talteen kukin koordinaatilleen. Kaivettu maa seulottiin löytökeskitymissä 5 mm silmäkoon seuloilla. Kaivausta jatkettiin, kunnes löydöt ja kulttuurimaa loppuivat.

3. Maaperä ja kulttuurikerros

Pirskanlahden asuinpaikka sijaitsee jyrkän moreeniharjun rinteessä olevalla terassilla. Terassin maaperä oli hyvin kivistä soraa. Ylempänä rinteessä varsinaisen tutkimusalueen ulkopuolella oli myös hienoa hiekkaa. Kaivausalueella oli podsolimaannos, joka oli rikkoutunut vain 1993 inventoinnin yhteydessä kaivetun koekuopan kohdalta ruuduissa: 205 - 206/497. Podsolin huuhtoutunut kerros oli painanteessa yllättävän ohutta, mikä ilmeisesti johtui maaperän karkeudesta ja maan kivisyydestä. Yleensä painanteiden keskiosissa huuhtoutunut kerros on ympäröiviä alueita paksumpaa, mutta tässä tapauksessa maaperä ilmeisesti läpäisi vettä niin hyvin, että huuhtoutumiskerrokset eivät kasautuneet painanteen pohjalle. Jo ensimmäisessä kaivauskerroksessa tavattiin punaista, harmaata ja ruskeaa likamaata sekä palaneita kiviä painanteen alueella. Palaneita kiviä oli erityisen runsaasti neljännessä kahdeksanteen kaivauskerrokseen saakka. Talon muoto oli selvimmin havaittavissa tasoissa 4, 5 ja 6, koska likamaat olivat myös voimakkaimillaan näissä tasoissa. Ruudussa 204 - 206/497 oli keramiikkakeskitymä, mikä oli jääne paikalleen hajonneesta astiasta. Talossa oli ollut keskusliesi, joka tuli esille ruuduissa 205 - 207/496 - 498. Liesi oli osittain tuhoutunut koekuopan kaivuussa ja kaivausalueella liesi sijoittui osittain keskusprofiiliin. Seitsemännessä kaivaustasossa likamaat loppuivat painanteen keskiosista eli kaivaus oli edennyt talon lattiatason läpi. Kaivauksen viimeinen dokumentoitu taso oli 11. Painanteen ylärinteen puolelta oli ajan myötä valunut maata painanteeseen, niinpä ylärinteen puoleinen seinä jatkui tasoissa 8 - 11. Ruutujen 203 -

204/496 - 497 tasoissa 4 - 5 oli kivikehä, joka oli mahdollisesti kivetty paalunsija (kts. kartta s. 26). Painanteessa tavatut ihmistoiminnasta aiheutuneet ilmiöt kuten kulttuurimaa, palaneet kivet ja löydöt sijoituivat korkeutensa puolesta välille 86,15 - 87 metriä meren pinnan yläpuolella. Painanteen alarinteen puolella tavattiin kivivalli, joka oli raivattu painanteen alueelta. Lähinnä painannetta sijainneet kivet olivat selvästi seinän suuntaisessa rivissä ja ilmeisesti kivivalli alkoi välittömästi seinän takaa. Talon sisällä oli puolestaan hiekkaa ja hietaa, joka oli mahdollisesti tuotu sinne talon pohjan tasaamiseksi.

4. Talon rakenteet

Ennen kaivausta asuinpainanteen koko oli 15 m x 6 m ja painannetta alarinteen puolelta ympäröivän vallin leveys noin 2 m (kts. vuoden 1998 tutkimusraportti s.7 ja verkkoprojektiokartta tämän raportin s 29). Talosta ei ollut varsinaisesti säilynyt kiinteitä rakenteita, vaan muoto ja rakenne ilmenivät likamaiden ja löytöjen rajautumisena talon pohjan alueelle (kts. liite 2 löytöjen ja likamaiden levinnät). Levinnät osoittavat talon lyhyiden sivujen sijainneen noin koordinaattilinjojen x: 494 ja 504 kohdin ja pitkät sivut linjojen y: 204 ja 208,50 kohdilla. Näin ollen talon pituus on ollut 10 m ja leveys 4,5 m. Talon lyhyiden sivujen keskeltä likamaa jatkui talon ulkopuolelle linjan y:207 kohdalla ja nämä likamaat ilmensivät talon molemmissa päissä olleita sisäänkäyntejä.

5. Löydöt

	määrä:	paino g.
asbestia	6	138,2
talttoja	2	120,3
hioinkivien katkelmia	3	122,8
hioinlaakoja	3	4280,8
hiottuja kiviä	6	44,5
kiviesineen katkelmia	8	15
kivilaji-iskoksia	3	31,8
kvartsi-iskoksia	2701	15681,16
kvartsiitti-iskoksia	23	1039,5
kvartsiittiraaka - aine kappaleita	1	112,6

kvartsiittiytimiä	2	81,2
kvartsikaapimia	43	556
retusoituja kvartsi-iskoksia	10	35,5
kvartsiveitsiä	23	331,1
kvartsiytimiä	183	7790,8
kvatsiraaka - aine kappaleita	21	5300,7
palanutta luuta	899	89,3
palanutta savea	1	4,4
saviastian paloja	2379	2923,8
punamultaa	1	1
palanutta tuohta	10	2,5

6. Yhteenveto

Kaivausalueen pinta-ala oli 112 neliometriä ja viimeinen dokumentoitu taso 11. Yhteensä edellisvuoden kaivausalueen kanssa kaivetun alueen suuruus oli 148 neliometriä, joka kattoi asuinpainanteen alueen. Asuinpaikka-alue rajautuu koillisessa ja luoteessa jyrkkään rinteeseen ja luoteessa sorakuoppaan ja alueen pinta-ala on noin 100 m x 15 - 25 m. Kaakossa asuinpaikkaa ei saatu selkeästi rajattua. Pirskanlahden kaivausten tärkein tavoite oli tutkia asuinpainanne kokonaan, mikä saatiinkin täytettyä, tosin ympäristön tutkimus jäi muutaman koekuopan varaan. Dokumentoinnin tarkkuudelle asetti rajat lähinnä maaperän koostumus. Löydöt pyrittiin mittaamaan kukin koordinaatilleen paitsi keramiikkakeskittymissä. Seulomisesta luovuttiin heti aluksi maaperän kivisyyden vuoksi. Joissakin tasoissa osa hiekkaisinta maaperää kyettiin kuitenkin seulomaan. Seulaa käytettiin myös silloin, kun keramiikkakeskittymille annettiin yhtenäinen koordinaatti. Pirskanlahden maaperä ja talletettu materiaali oli varsin häiriötöntä. Kaivausalueella ainoa havaittu häiriö oli vuoden 1993 inventoinnissa tehty koekuoppa. Koko asuinpaikka-alueella havaittuja häiriöitä oli suuri hiekkakuoppa luoteessa, alueen läpi kulkeva tie sekä kaivauksen lounaispuolelta heti kaivausalueen alapuolisessa rinteessä kulkenut 1950 -luvulla käytössä ollut tie.

Pirskanlahden maaperässä likamaat olivat selkeimmin havaittavissa kaivauskerroksissa 4 - 7 ja ne erottuivat paremmin kuin Ritokankaalla kaivetussa talossa. Molemmissa tapauksissa maaperän kivisyydestä johtuen värit eivät kuitenkaan olleet niin selkeät, kuin hiekkamailla kaivetuissa taloissa. Kivisyydestä johtuen myös selkeiden ja tasaisten kaivaustasojen luominen oli työlästä.

Pirskanlahden vuoden 1998 kaivauksilta ajoitettiin kaksi radiohiilinäytettä:

näyte:	x:	y:	kr:	materiaali:	ajotus:
Hel 4289	503,60	203,80	6	hiiltä	4350+-100
Hela 332	507	202	3	purupihka	4110+-80

Ritokankaan asuinpaikalta saatiin vuoden 1997 kaivauksissa seuraava ajoitus:

Hel 4124	199,05	1011,25	8	hiiltä	4610+-120
----------	--------	---------	---	--------	-----------

Tulokset ovat kalibroimattomia. Kts. vuoden 1997 ja 1998 kaivauskertomukset arkeologian osaston arkistossa.

Radiohiiliajoitukset sopivat hyvin yksiin taloista löytyneen myöhäisneoliittisen Pöljän keramiikan ajoituksen kanssa. Ritokankaalta löytyi myös kolme kampakeramiikan palaa, joilla ei ilmeisesti kuitenkaan ollut yhteyttä kaivettuun talopainanteeseen. Pirskanlahden keramiikat olivat asbesti- ja luusekoitteisia. Astioiden reunoista suurin osa oli tyyppiä, jossa reunalista kääntyy sisäänpäin, mutta myös suoria reunoja, sekä molempiin suuntiin vahvennettuja reunoja esiintyi. Suurin osa paloista oli koristelemattomia. Joissakin paloissa oli heikosti erottuvia nuora- tai kierrenuorapainanteita ja mahdollisesti myös kampaleimoja.

Pirskanlahden kvartsimateriaalissa oli runsaasti kvartsinoduleita, joita oli isketty. Materiaali oli siis ilmeisesti peräisin lähistön irtokivistä, joista suuri osa oli kvartsia. Kiviesineitä löytyi niukasti; suurin osa niistä oli hiottujen kivien katkelmia tai hioimia. Huomattavimmat esineet olivat oikoteräinen taltta (KM 32004:1859) ja poikkiteräinen taltta (KM 32004:1843). Luuanalyyssissä tunnistettiin 46 fragmenttia, joita Saimaan alueen neoliittisille aineistoille tyypilliseen tapaan dominoi hauen luut. Kts. Kristiina Mannermaan seikkaperäinen kommentti luuanalyyssin yhteydessä (Liite 1 luuanalyysi kertomuksen lopussa). Pirskanlahden kaivauksilla talletettiin 2593 löytöä päänumerolle 32004. Suurin löytöryhmä olivat kvartsit: 1839 alanumeroa. Edellisvuoden kaivauksissa talletettiin 707 löytöä, joten talopainanteen löytöjen kokonaismäärä on 3300 löytöä. Kaivauksen lopuksi painanne entisöitiin alkuperäiseen muotoonsa ja alueelle jätettiin koordinaattipaalu 480/200.

Dialuettelo

Kuvannut T. Karjalainen, ellei toisin mainita

dia n:o	aihe
431 22	Susikuoppa, joka sijaitsi Kolkontaipaleen tieltä poikkeavan Klemettilän tien päässä sijaitsevalla harjulla.
431 23	Kaivausalue tasossa 0 eli turpeen poiston jälkeen. NW - SE.
431 24	Dupl. ed. kuvasta.
431 25	Taka - alalla alueet tasossa 1 alh. vas. alue tasossa 0. NW - SE.
431 26	Taso 2, huom. nokinen liesi talon keskellä profiilin vieressä. NW - SE.
431 27	Taso 2, Talon alueella on punainen likamaa ja nokea. W - E.
431 28	Taso 3. Talon sisäalue erottuu likamaana. Huom. liesi.
431 29	Taso 3. Talon hahmo erottuu likamaana. NE - SE.
431 30	Taso 3. Talon keskellä erottuu liesi.
431 31	Taso 4. Liesi ja likamaat talon keskiosassa.
431 32	Taso 4. Kuvan keskellä talon seinä erottuu kivirivinä.
431 33	Taso 4. Talon muoto erottuu punertavana likamaana. NW - SE.
431 34	Taso 4. Talo erottuu punertavana likamaana. S - N.
431 35	Taso 4. Dupl. ed. kuvasta.
431 36	Taso 4. Etualalla talon SE -uloskäynti. S - N.
431 37	Tason SE -uloskäynti. Dupl. ed. kuvasta.
431 38	Kivetty paalunsija ruudussa: 203 - 204/496 - 497.
431 39	Taso 5. Talo erottuu punertavana likamaana. NW - SE.
431 40	Taso 5. Talo erottuu punertavana likamaana. NW - SE. Dupl. ed. kuvasta.
431 41	Taso 5. Kivetty paalunsija ruudussa: 203 - 204/496 - 497.
431 42	Punaista likamaata keskusprofiilissa. SW - NE.
431 43	Taso 5. Talon seinät näkyvät sekä likamaassa, että kivirivinä. W - E.
431 44	Taso 5. Punaista likamaata keskusprofiilissa. NW - SE.
431 45	Taso 6. Seinät erottuvat selkeästi, lattiatasosta on jo kaivettu läpi. NW - SE.
431 46	Taso 6. Tason keskiosa on jo kaivettu lattiatason läpi. NW - SE.
431 47	Taso 6. Keramiikkakeskittymä ruudussa: 497/204.
431 48	Taso 7. Talon hahmo alkaa osittain hävitä. NW - SE.
431 49	Taso 8. Uloskäynti? ruuduissa: 500 - 503/208 - 209. SW - NE.
431 50	Taso 8. Talon likamaat jatkuvat osittain. NW - SE.
431 51	Uloskäynti? ruuduissa: 500 - 503/208 - 209. SW - NE.
431 52	Rantasalmen kaivajat ja kaivauksen johto. Edessä vas. Tuppurainen Kirsi, Auvinen Irene, Karjalainen Taisto, Lahti Eeva, Koivisto Satu. Takana vas. Alhomäki Aimo, Partanen Helmi, Hirvonen Päivi, Ounasvuori Maija, Vokkolainen Pia, Pärnäinen Inkeri ja Tuovinen Valma. Kuv. Satu Koivisto.

Negatiiviluettelo

Kuvan n:o	Aihe
115 809	Kaivausalue ennen avaamista. Huom. kuvan oik. alareunassa edellisen vuoden kaivausalue.
115 810	Panoraama (1/2) Taso 0. NW - SE. Etualalla olevan muovin alla on edellisessä kaivausalue, joka kattoi noin kuudenneksen talon pohja - alasta.
115 811	Panoraama (2/2) Kts. ed. teksti.
115 812	Panoraama (1/2). Taso1. W - E. Likamaat olivat havaittavissa ensimmäisestä kaivauskerroksesta lähtien ja niiden sijainti on yllättävän samanlainen kaikissa kerroksissa.
115 813	Panoraama (2/2). Kts. ed. kuvateksti.

- 115 814 Panoraama (1/2). Taso 2. W - E. Asumuksen keskusliesi erottuu kuvassa tummana alueena keskusprofiilin oikeassa reunassa kuvan keskellä. Alueen inventoinnissa tehty koekuoppa oli osunut juuri keskuslieteen.
- 115 815 Panoraama (2/2) Kts. ed. kuvateksti.
- 115 816 Panoraama (1/2). Taso 3. NW - SE. Likamaiden värit tummenevat syvemmälle edettäessä. Tässä vaiheessa likamaita on vielä kaikkialla, mutta tummimmat sävyt keskittyvät jo painanteen alueelle. Vrt. Tason 4 kuvat.
- 115 817 Panoraama (2/2). Kts. ed. kuvateksti.
- 115 818 Panoraama (1/2). Taso 4. NW - SE. Tasossa 4 talon muoto on selkeimmin havaittavissa tummana likamaa - alueena. Talon oviaukot ovat keskusprofiilin molemmissa päissä. Huom. kuvan oikeassa yläreunassa likamaa - alue kääntyy oviaukon ulkopuolella muinaisrannan suuntaisesti.
- 115 819 Panoraama (2/2). Kts. ed. kuvateksti.
- 115 820 Panoraama (1/2). Taso 5. W - E. Huomaa kuvan oikeassa reunassa oleva kivikko rajautuu talon lattia - alueeseen. Kivet on ilmeisesti raivattu talon lattia -alueelta.
- 115 821 Panoraama (2/2). Kts. ed. kuvateksti.
- 115 822 Panoraama (1/2). Taso 6. N - S. Kivet ja likamaat noudattelevat talon lattia - alueen muotoja. Huom. painanteen keskusosassa kaivaus on jo edennyt lattiatason läpi.
- 115 823 Panoraama (2/2). Kts. ed. kuvateksti.
- 115 824 Taso 7. NW - SE. Likamaa - alue on jo hävinnyt talon keskiosasta.
- 115 825 Taso 8. NW - SE. Talon seinien kohdalla likamaa jatkuu syvälle. Osa kaivausalueesta on jo rajattu pois.
- 115 826 Taso 9. Keskusprofiili ja viimeiset likamaa - alueet kaivausvaiheessa.
- 115 827 Panoraama (1/3) kaivausalueen keskusprofiilista SW - NE.
- 115 828 Panoraama (2/3). Kts. ed. teksti.
- 115 829 Panoraama (3/3). Kts. ed. teksti.
- 115 830 Punaista maata profiilissa kohdalla 502 - 504/210. Profiiliin johtaa painanteesta likamaa - alue ikään kuin kohdassa olisi ollut kolmas uloskäynti. Kts. myös seuraava kuva.
- 115 831 Profiili 502 - 504/210. Profiilissa oli noin 80 cm syvälle menevä likamaa - alue.
- 115 832 Kivetty paalunsija ruudussa: 203 - 204/496 - 497.
- 115 833 Likamaat olivat selkeimmin esillä 4. kerroksessa. Kuvassa asumuksen SE -päätty ja uloskäynti erottuu heti profiilin vasemmalla puolella. Huom. kuvan vasemmassa reunassa kivien rajautuminen seinän ulkopuolelle ja likamaiden rajautuminen seinän sisäpuolelle. Muinaisranta on sijainnut kuvan vasemman reunan puolella ja oikealla puolella maasto nousee seuraavalle terassille.
- 115 834 Asumuksen keskusliesi osui osittain kaivausprofiiliin.
- 115 835 Rantasalmen kaivajat ja kaivauksen johto. Edessä vas. Tuppurainen Kirsi, Auvinen Irene, Karjalainen Taisto, Lahti Eeva, Koivisto Satu, Takana vas. Alhomäki Aimo, Partanen Helmi, Hirvonen Päivi, Ounasvuori Maija, Vokkolainen Pia, Pärnäinen Inkeri ja Tuovinen Valma. Osa kaivajista oli mukana kaikkina projektin kolmena vuonna ja kaivauksilla vallitsi hyvä yhteishenki.

Karttaluettelo

Sivu	Kartta	Aihe	MK	Koko
12	Yleiskartta		1:500	A3
13	Pinta- ja pohjavaaituskartta		1:50	A3
14	Tasokartta	taso 1	1:50	A3
15	Tasokartta	taso 2	1:50	A3
16	Tasokartta	taso 3	1:50	A3
17	Tasokartta	taso 4	1:50	A3
18	Tasokartta	taso 5	1:50	A3
19	Tasokartta	taso 6	1:50	A3
20	Tasokartta	taso 7	1:50	A3
21	Tasokartta	taso 8	1:50	A3
22	Tasokartta	taso 9	1:50	A3
23	Tasokartta	taso 10	1:50	A3
24	Tasokartta	taso 11	1:50	A3
25	Profiilikartta	x:505-499,50/y:210, 502/210 - 200 ja x:506 - 492/y:206	1:25	A2
26	Yksityiskohtakartta, kivikehä	tasot 4 ja 5	1:25	A4
27	Likamaat kaikissa tasoissa		1:50	A3
28	Kivet kaikissa tasoissa		1:50	A3
29	Painanteen verkkoprojektio			A4

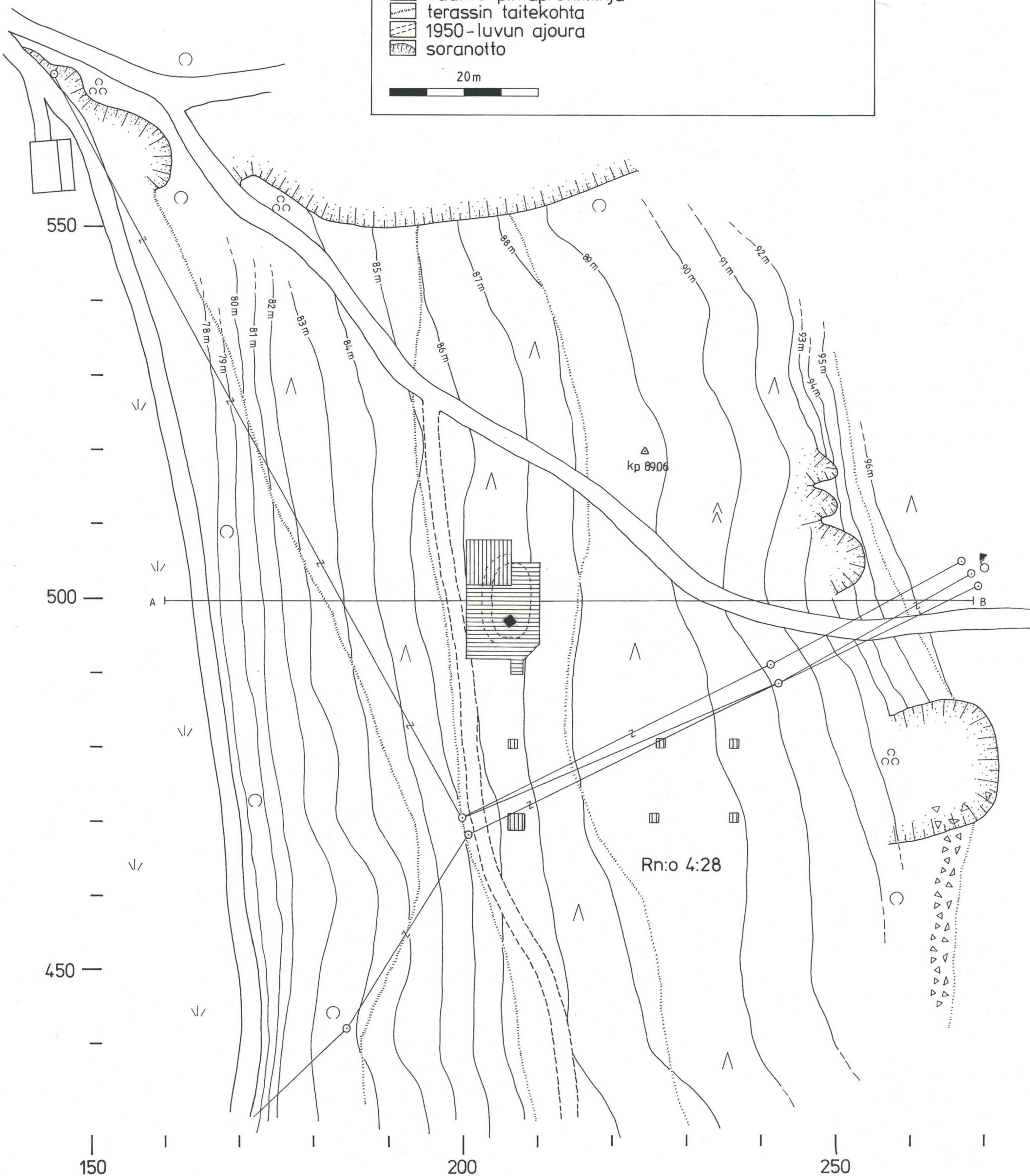
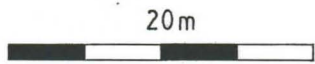
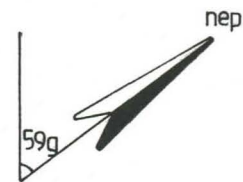

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998 ja 1999

Yleiskartta
Mk 1:500
Piirt. Satu Koivisto

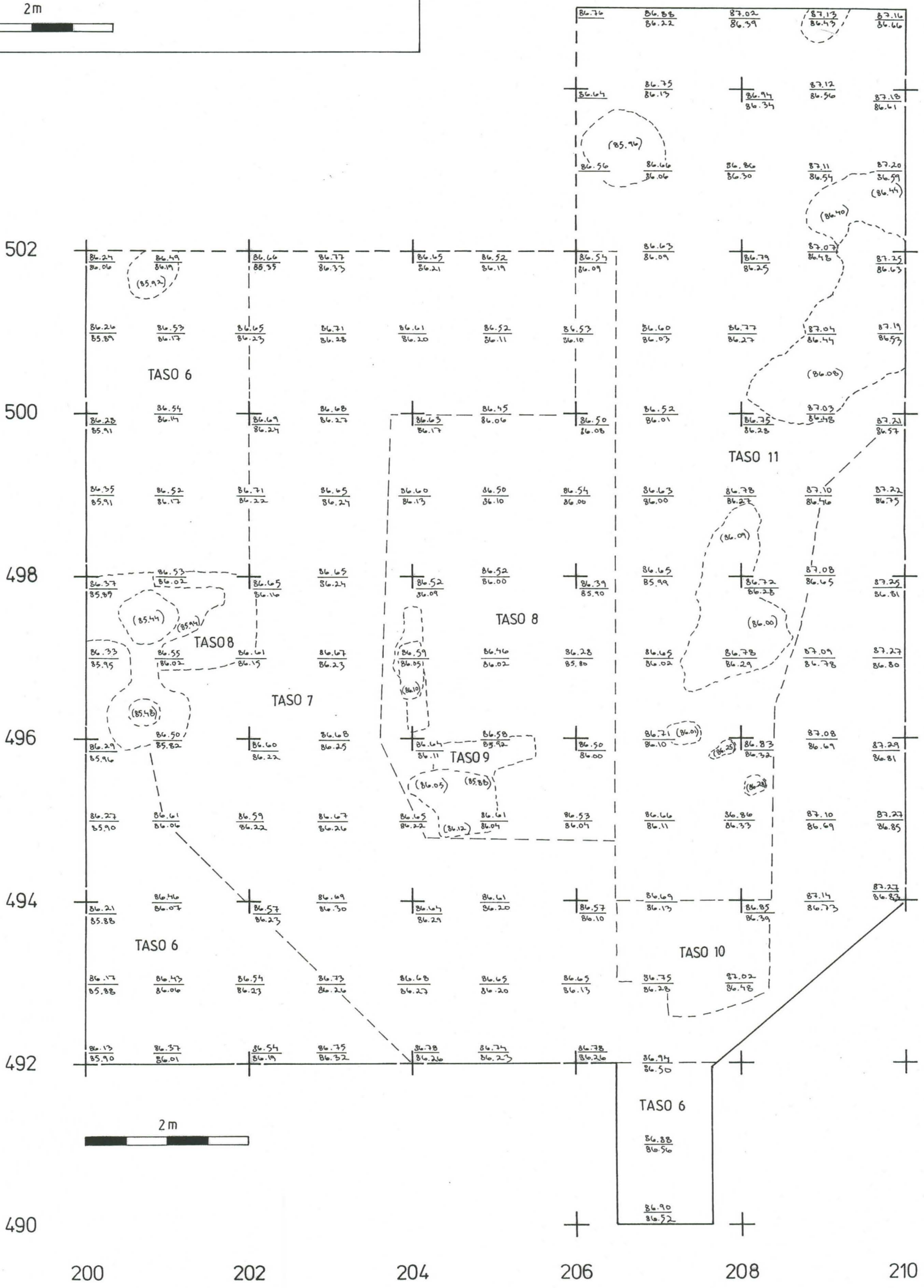
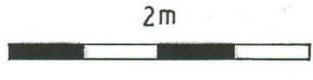
- 1993 koekuoppa (Sepänmaa)
- 1998 kaivausalueet
- 1999 kaivausalue
- vaaittu pintaprofiililinja
- terassin taitekohta
- 1950-luvun ajoura
- soranotto

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Pinta- ja pohjavaaituskartta
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

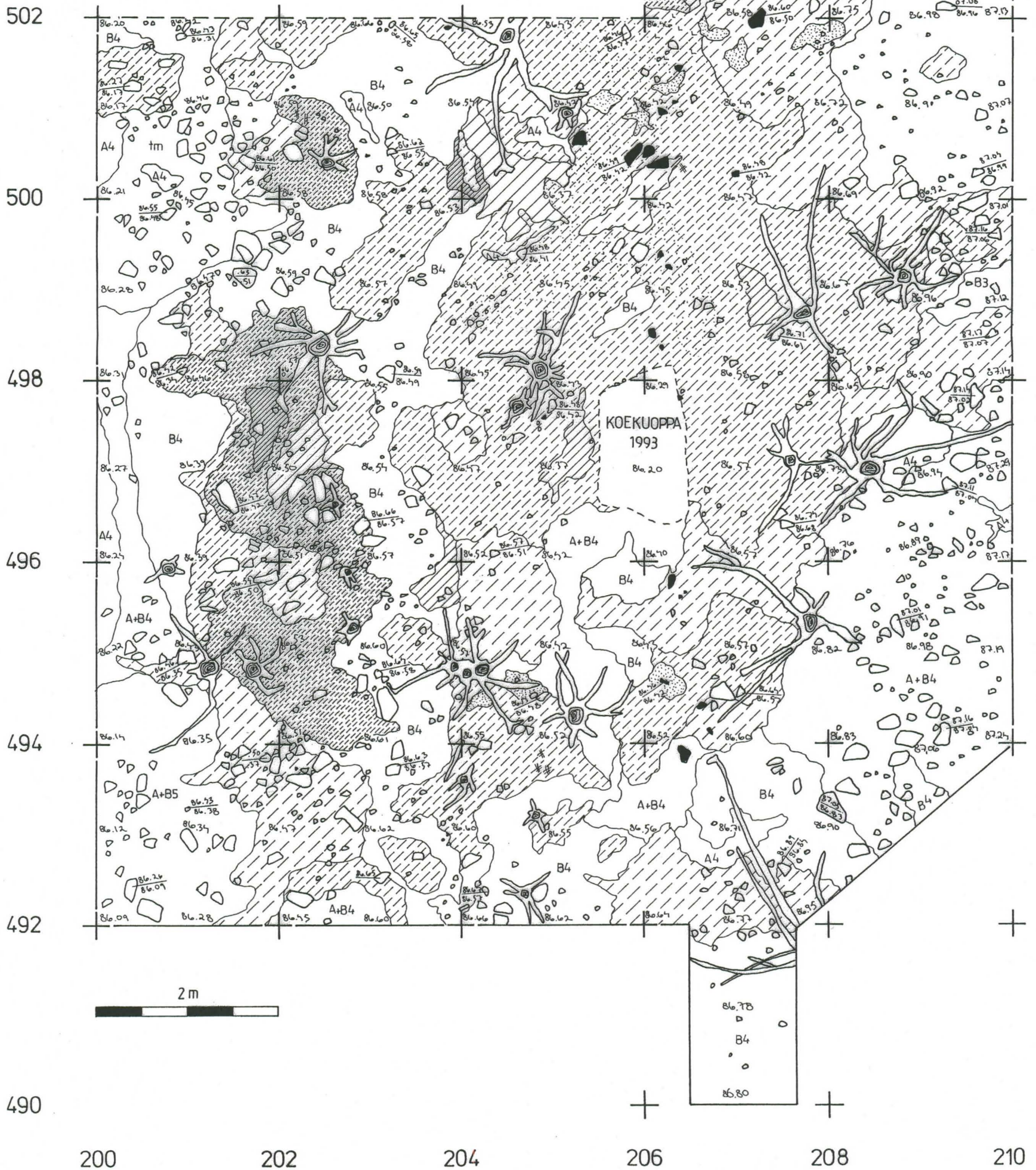
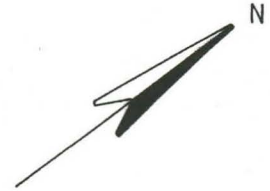
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 1
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

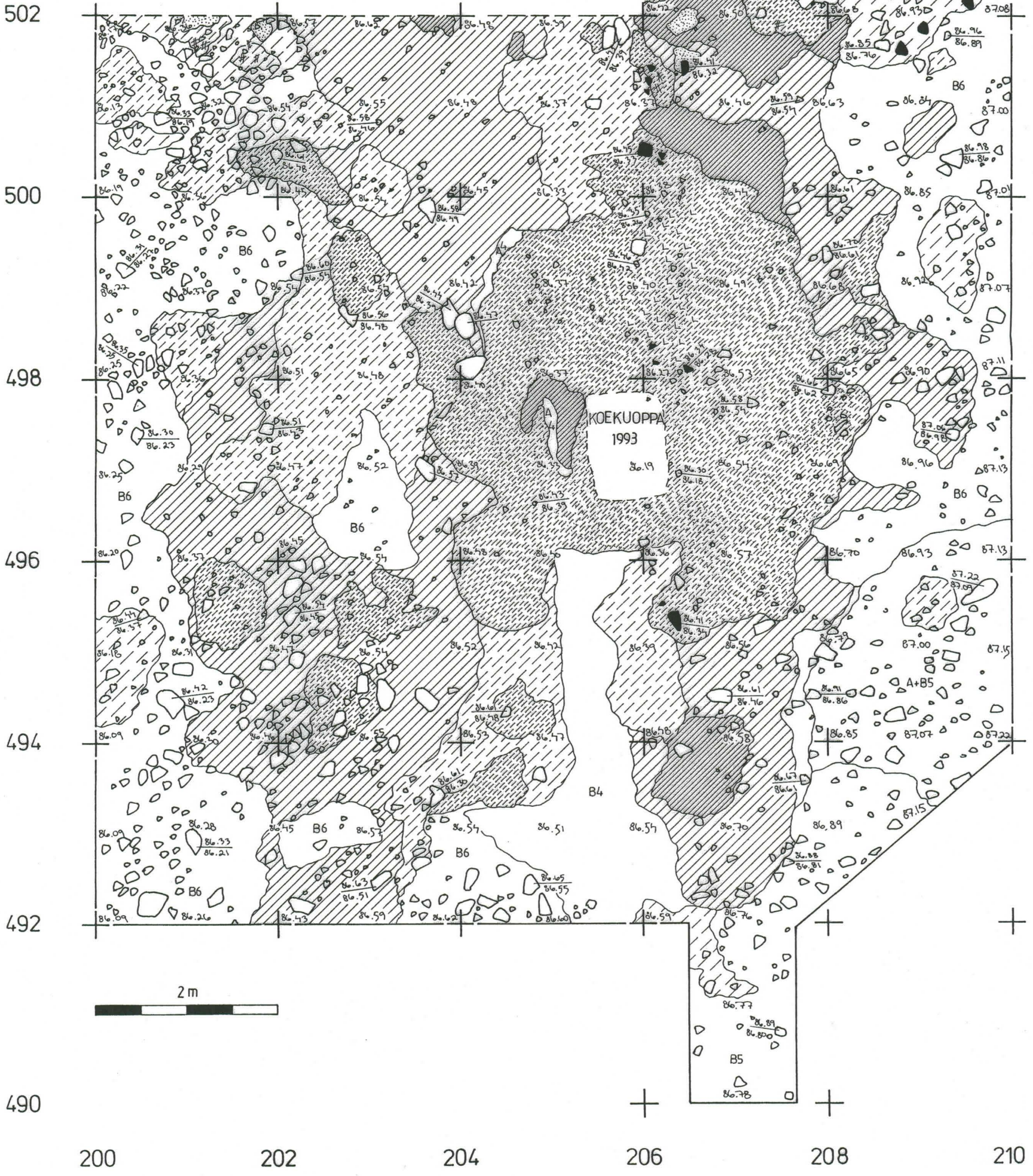
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 2
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hieta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

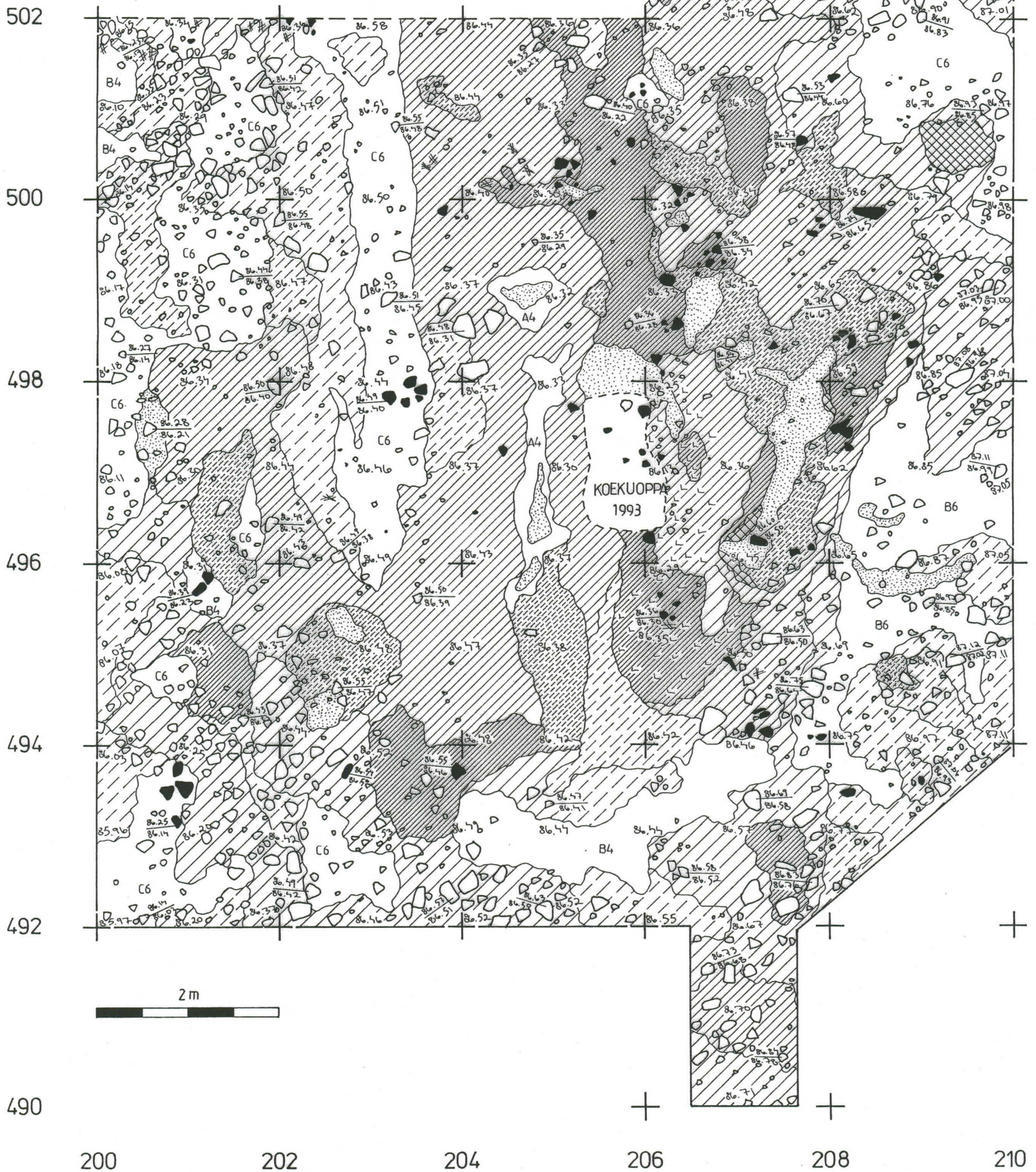
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 3
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

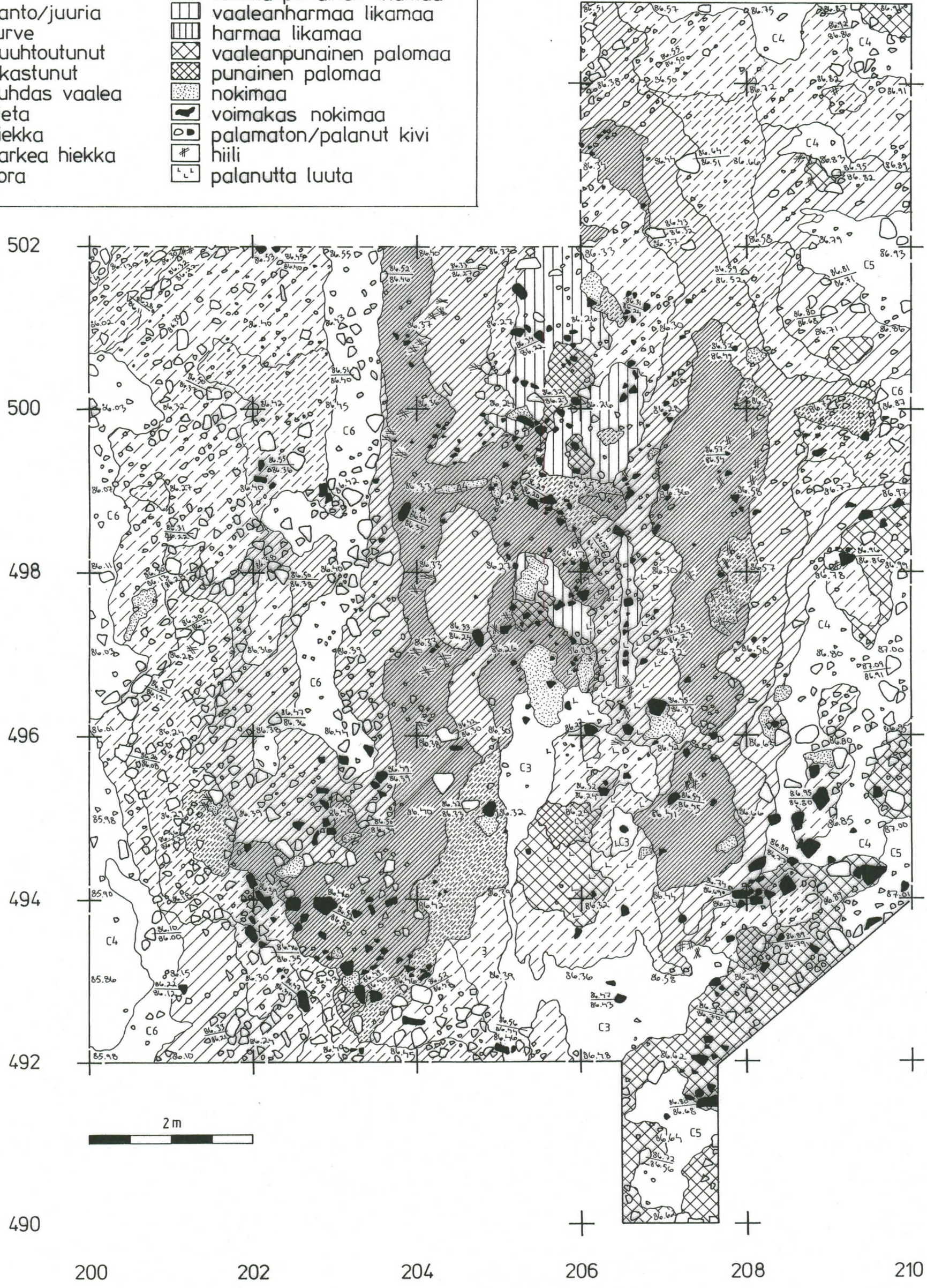
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 4
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

	täytemaa
	vaaleanruskea likamaa
	ruskea likamaa
	tummanruskea likamaa
	vaaleanpunertava likamaa
	punertava likamaa
	tummanpunainen likamaa
	vaaleanharmaa likamaa
	harmaa likamaa
	vaaleanpunainen palomaa
	punainen palomaa
	nokimaa
	voimakas nokimaa
	palamaton/palanut kivi
	hiili
	palanutta luuta

	kanto/juuria
	turve
	huuhtoutunut
	rikastunut
	puhdas vaalea
	hieta
	hiekkä
	karkea hiekkä
	sora

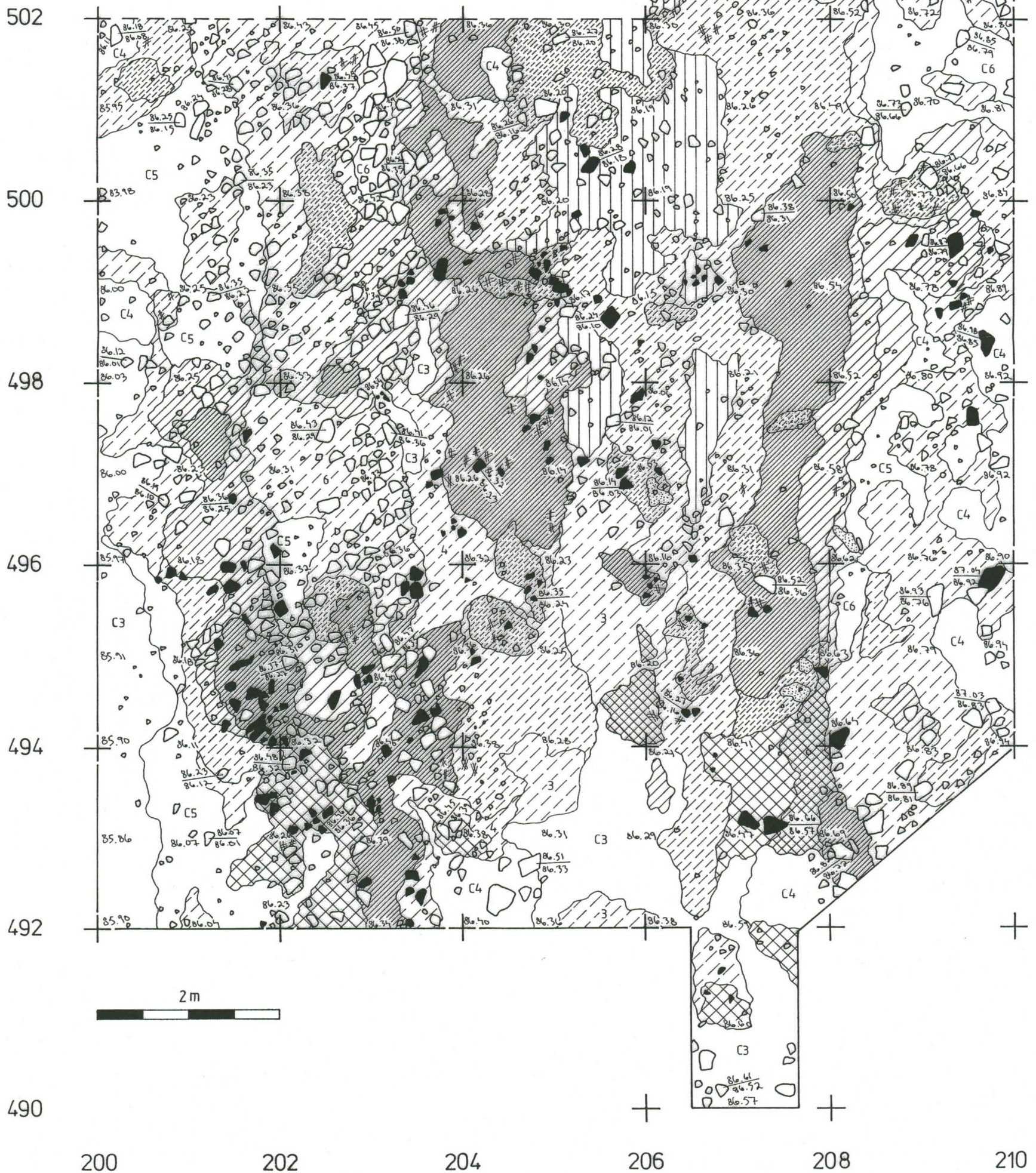
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 5
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietä
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

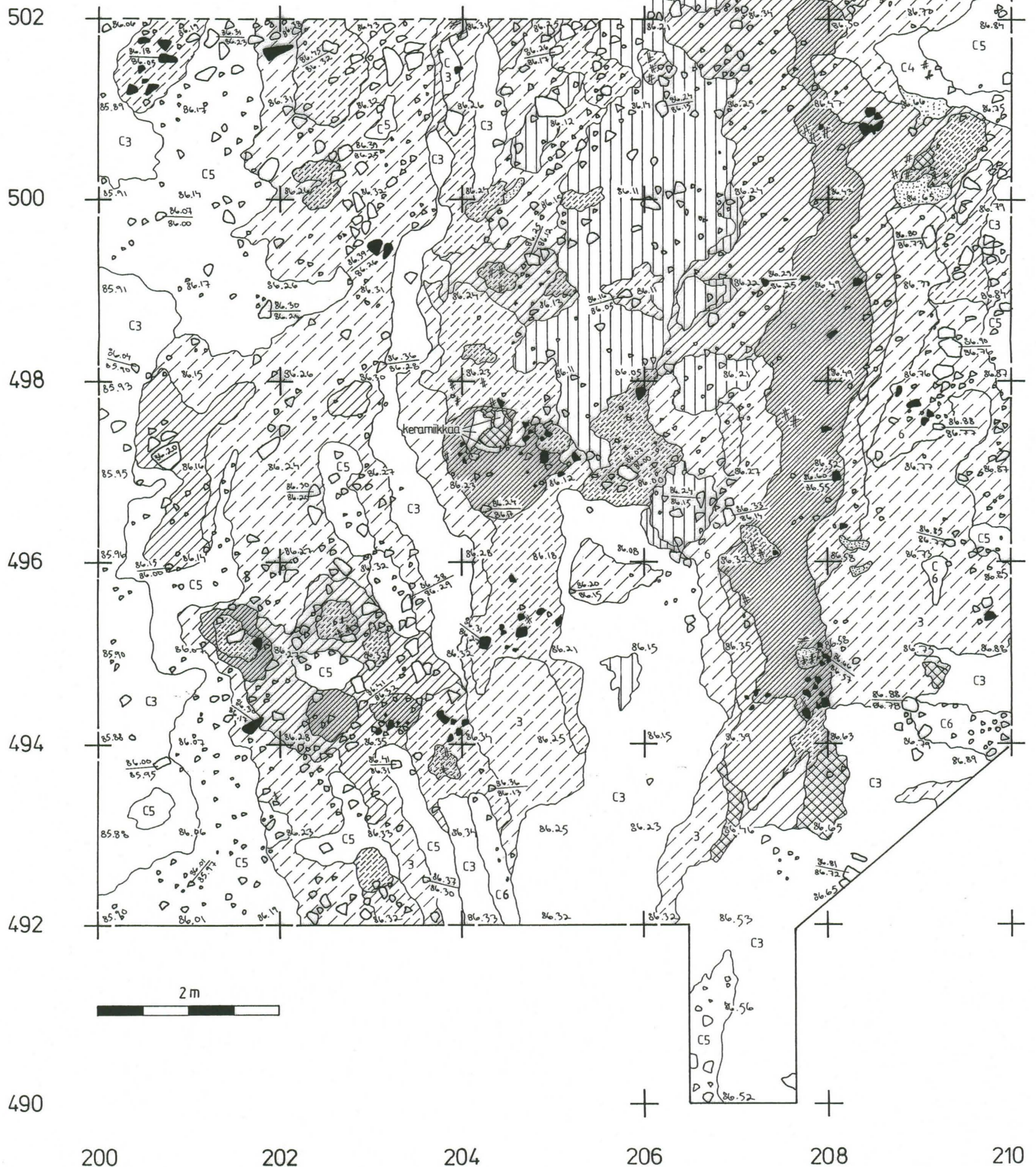
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 6
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

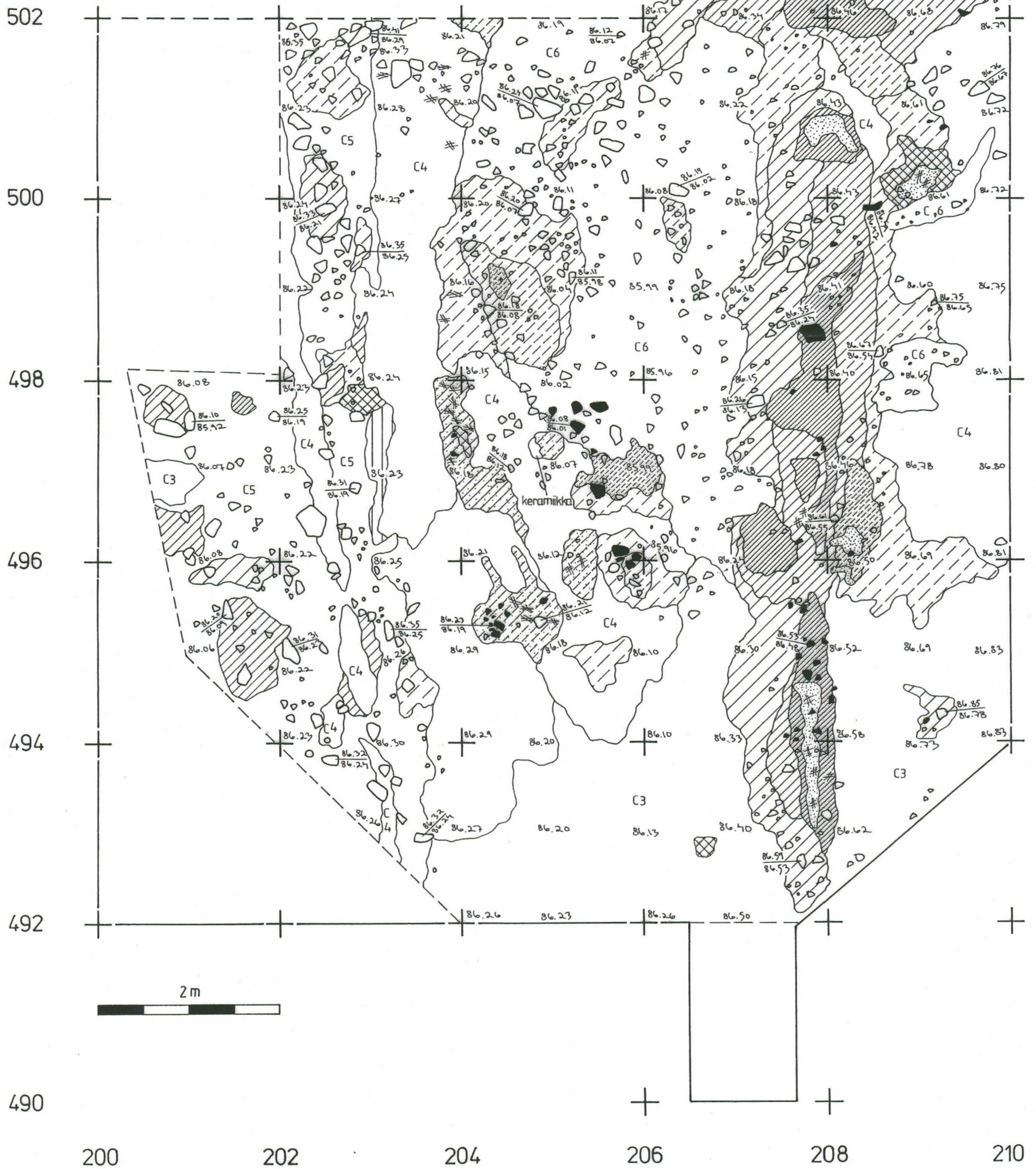
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 7
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivihiili
- hiili
- palanutta luuta

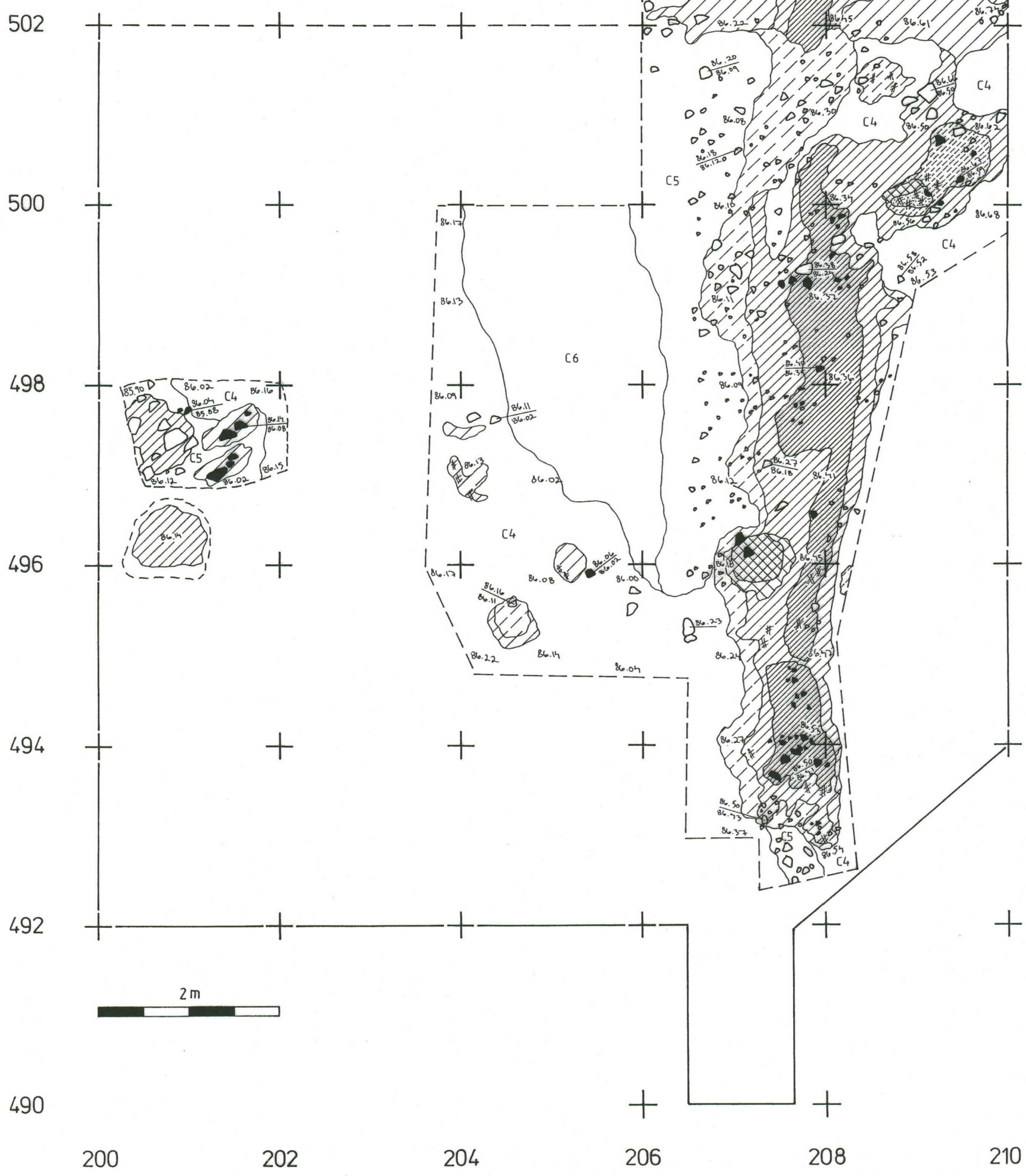
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 8
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietä
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

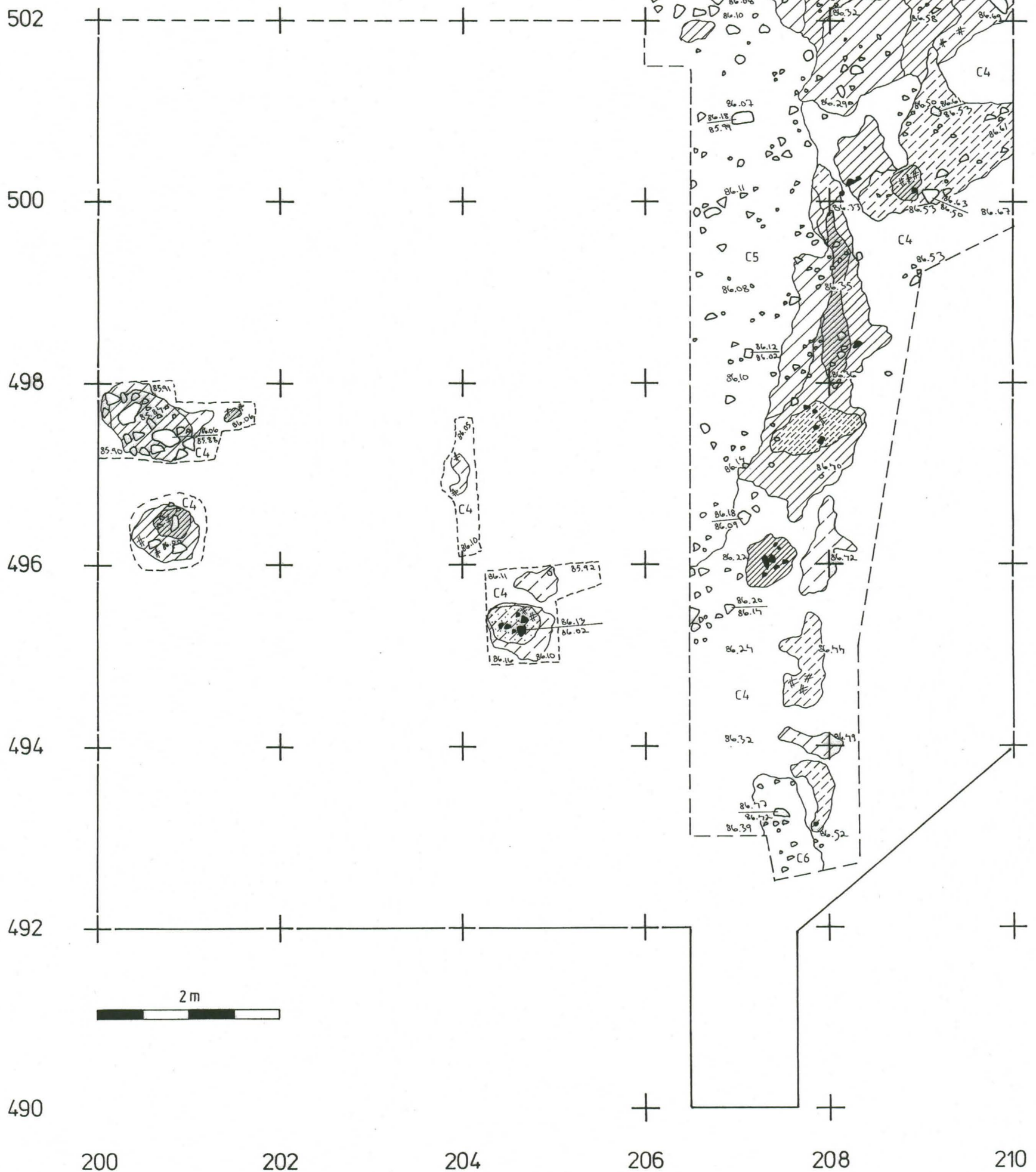
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 9
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietä
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

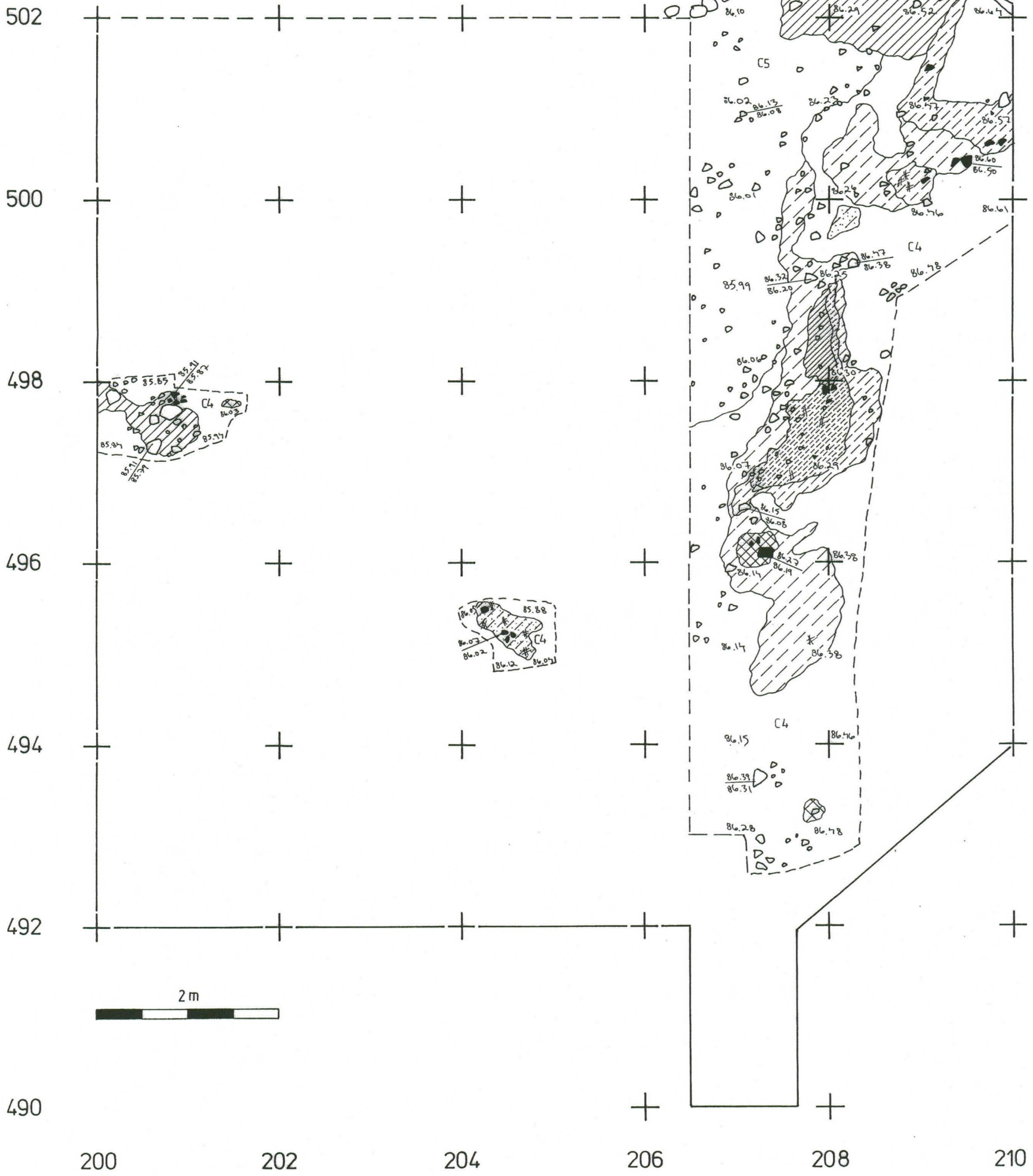
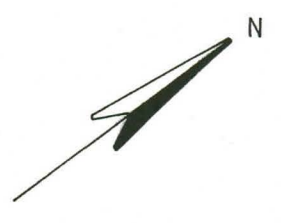
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 10
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hiehta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

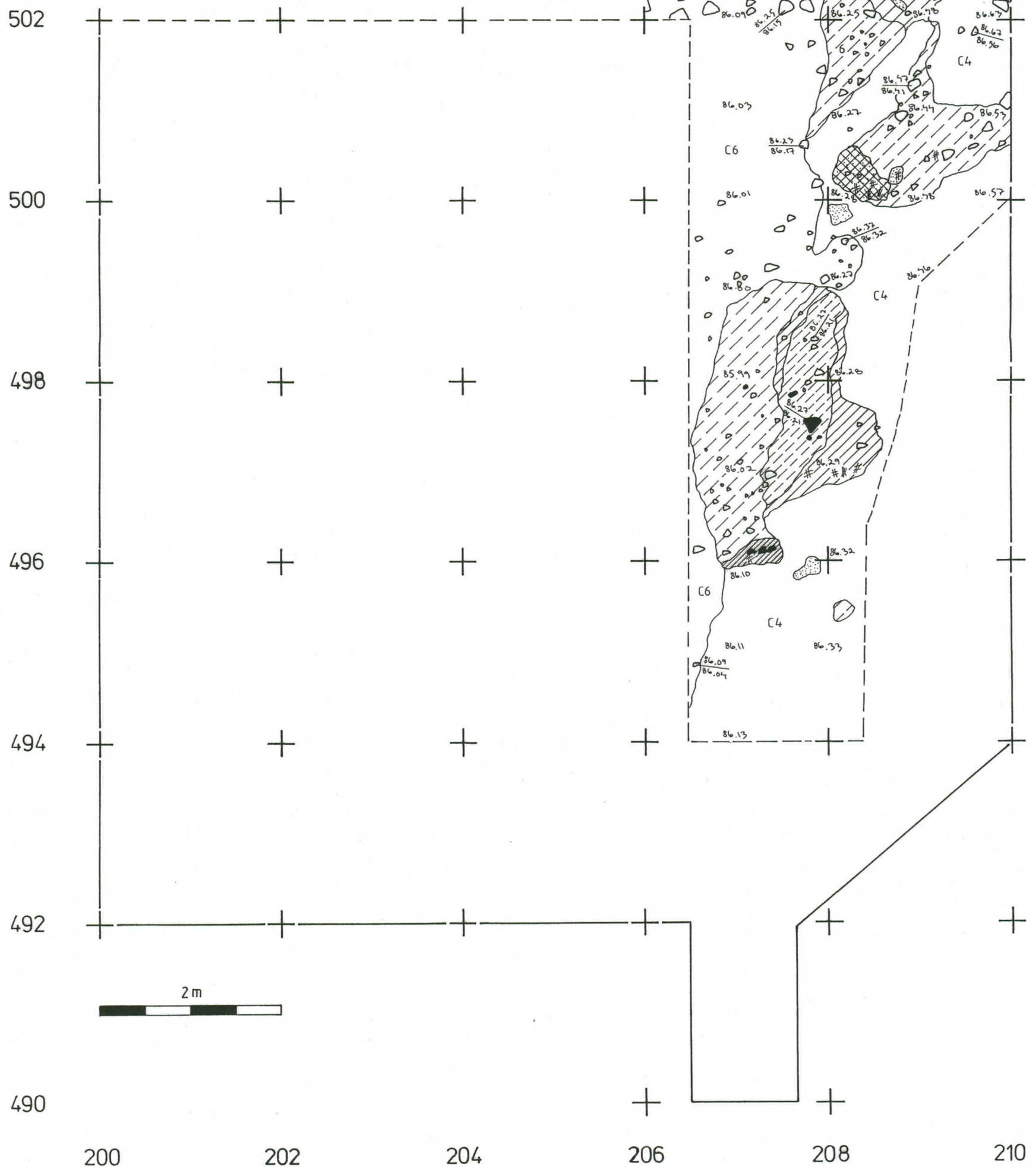
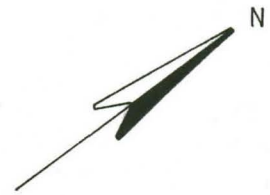
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

Asumuspainanne
Taso 11
Korkeudet m mpy
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

- kanto/juuria
- turve
- huuhtoutunut
- rikastunut
- puhdas vaalea
- hietta
- hiekka
- karkea hiekka
- sora

- täytemaa
- vaaleanruskea likamaa
- ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaaleanpunertava likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa
- vaaleanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- vaaleanpunainen palomaa
- punainen palomaa
- nokimaa
- voimakas nokimaa
- palamaton/palanut kivi
- hiili
- palanutta luuta

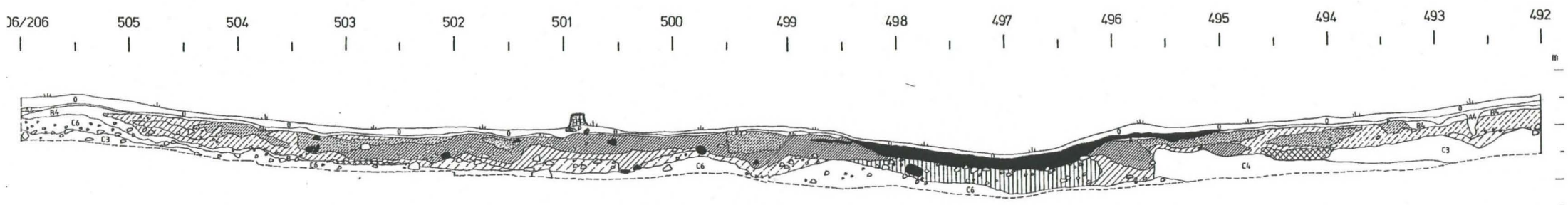
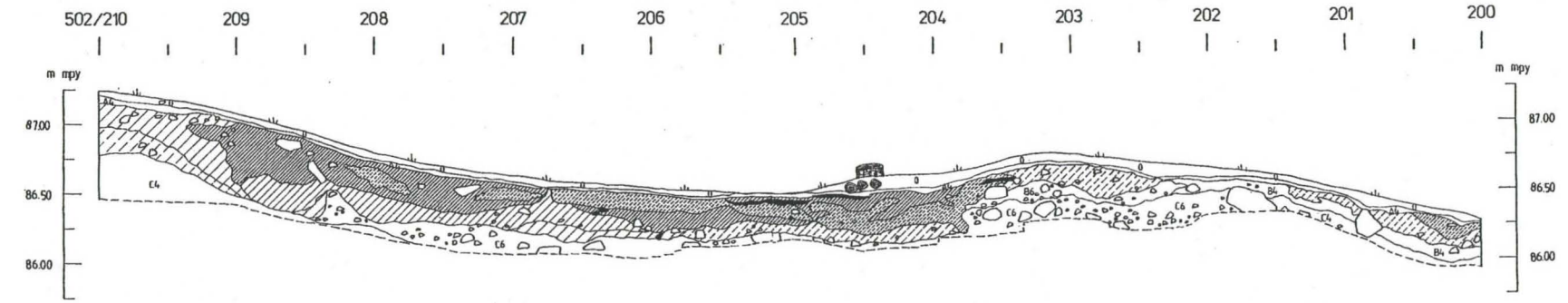
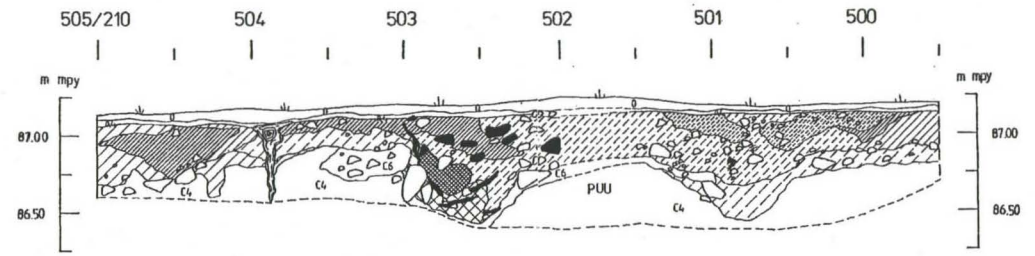

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1998 ja 1999

Asumuspainanne
Profiilikartta
Profiilit 505-499, 50/210,
502/210-200 ja 506-492/206
Mk 1:25
Piirt. Satu Koivisto

	kanto/juuria		vaaleanruskea liikkamaa		voimakkaanpunainen palomaa
	turve		ruskea liikkamaa		nokimaa
	huuhtoutunut		tummanruskea liikkamaa		voimakas nokimaa
	rikastunut		vaaleanpunertava liikkamaa		palamaton/palanut kivi
	puhdas vaalea		punertava liikkamaa		hiili
	hiehta		tummanpunainen liikkamaa		palanutta luuta
	hiekka		harmaa liikkamaa		
	sora		punainen palomaa		

RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b

Taisto Karjalainen 1999

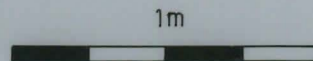
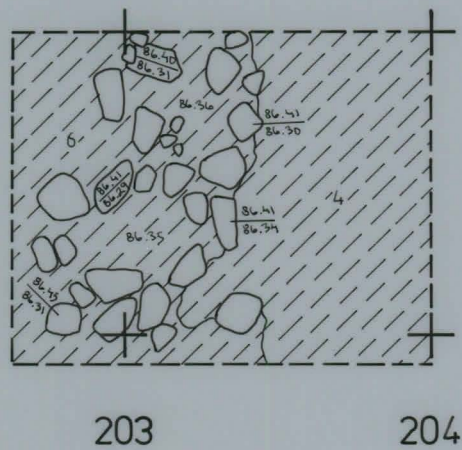
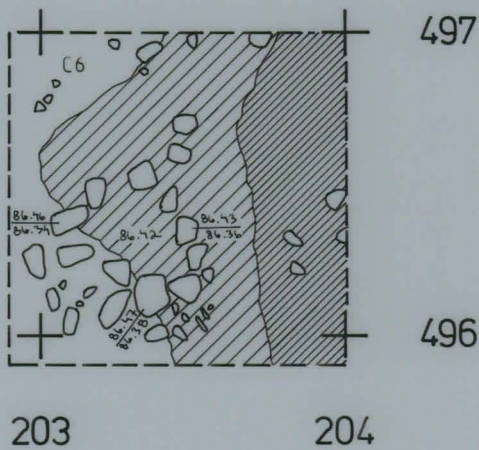
Asumuspainanne
 Yksityiskohtakartta
 Tasot 4 ja 5
 Korkeudet m mpy
 Mk 1:25
 Piirt. Satu Koivisto

- C puhdas vaalea
- 4 hiekka
- 6 sora
- vaaleanruskea likamaa
- punertava likamaa
- tummanpunainen likamaa

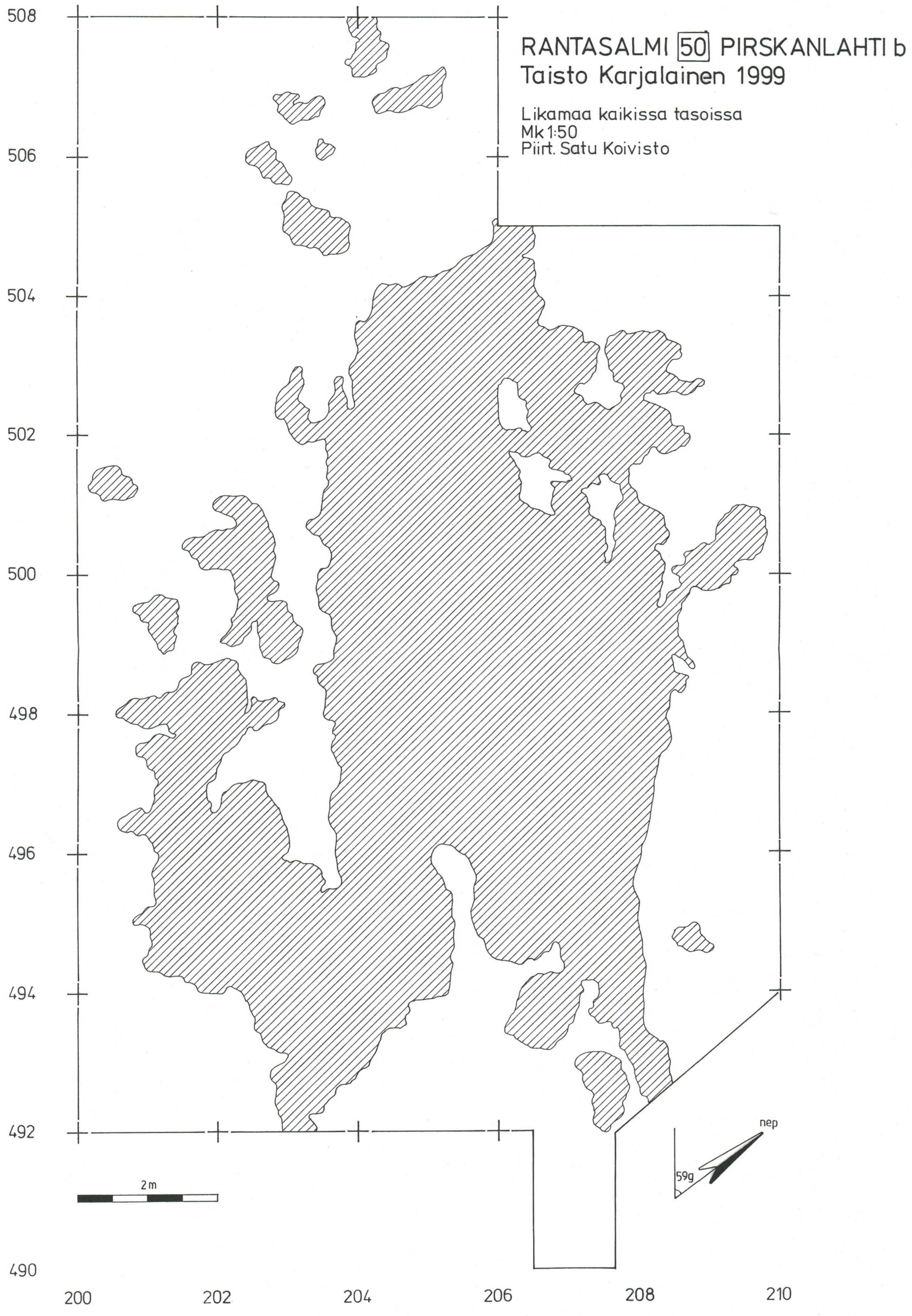

taso 4

taso 5

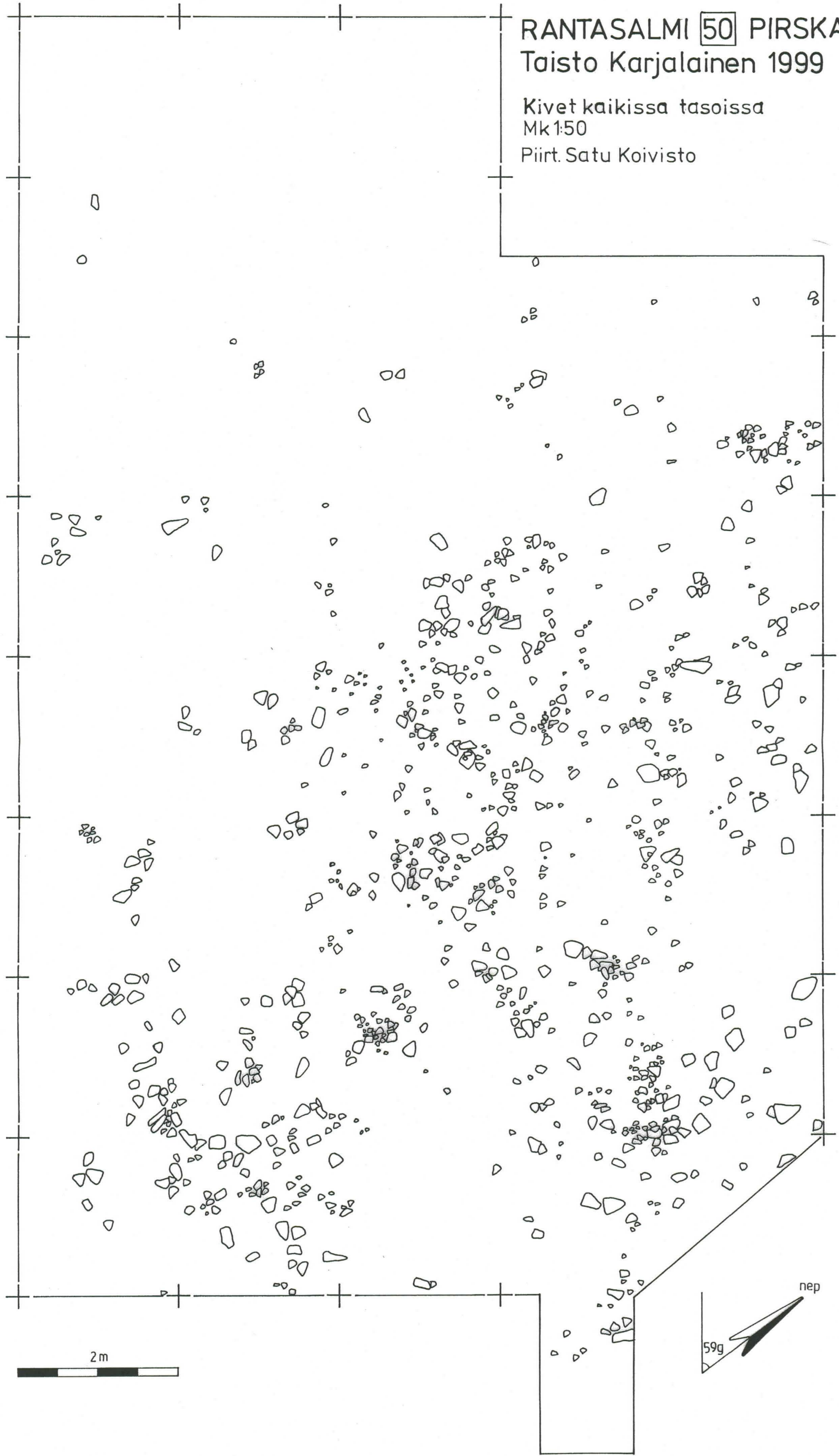

508
506
504
502
500
498
496
494
492
490

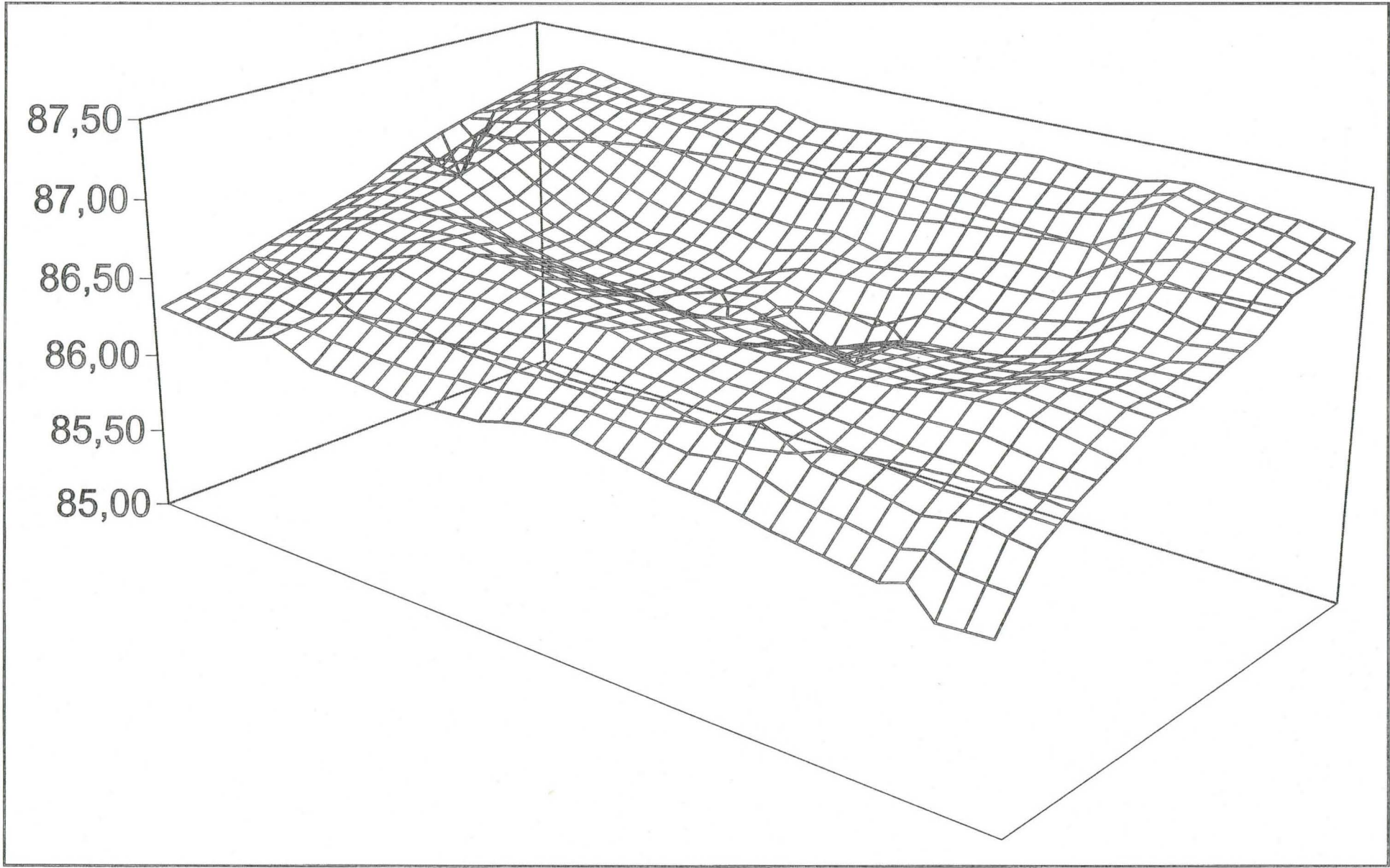
RANTASALMI 50 PIRSKANLAHTI b
Taisto Karjalainen 1999

Kivet kaikissa tasoissa
Mk 1:50
Piirt. Satu Koivisto

200 202 204 206 208 210

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

115809

Painanne ennen avaamista. NW → SE.
 Huom. oik. alareunassa edellisvuoden kairausalue, joka seuraavalla kuvassa on muovin alla. Kairausalueelta poistettiin puut jo edellisessä kesän kaivauksen yhteydessä.

115810

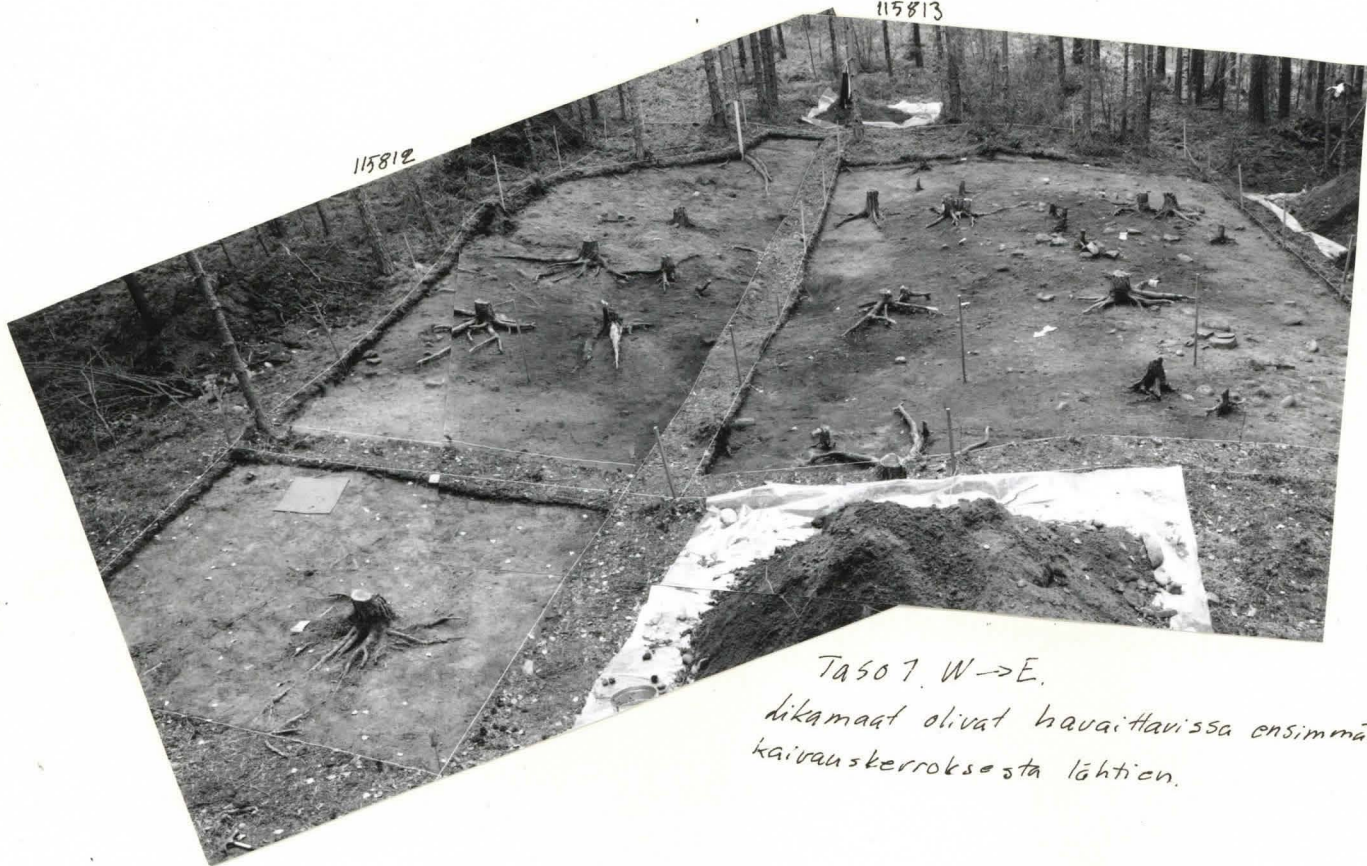
115811

Täso 0. NW → SE.
 Etualalla näkyvän muovin alla on edelliskesän kaivausalue, joka kattoi noin kuudenneksen talon pohja-alasta.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

115812
115813
Taso 1. W → E.
Likamaat olivat havaittavissa ensimmäisestä
kairauskerroksesta lähtien.

115814
115815
Taso 2. W → E.
Huom. liesi keskusprofiiliin oikeassa reunassa.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

Taso 3 NW→SE.
 Likamaat keskittyvät painanteen alueelle 11e.

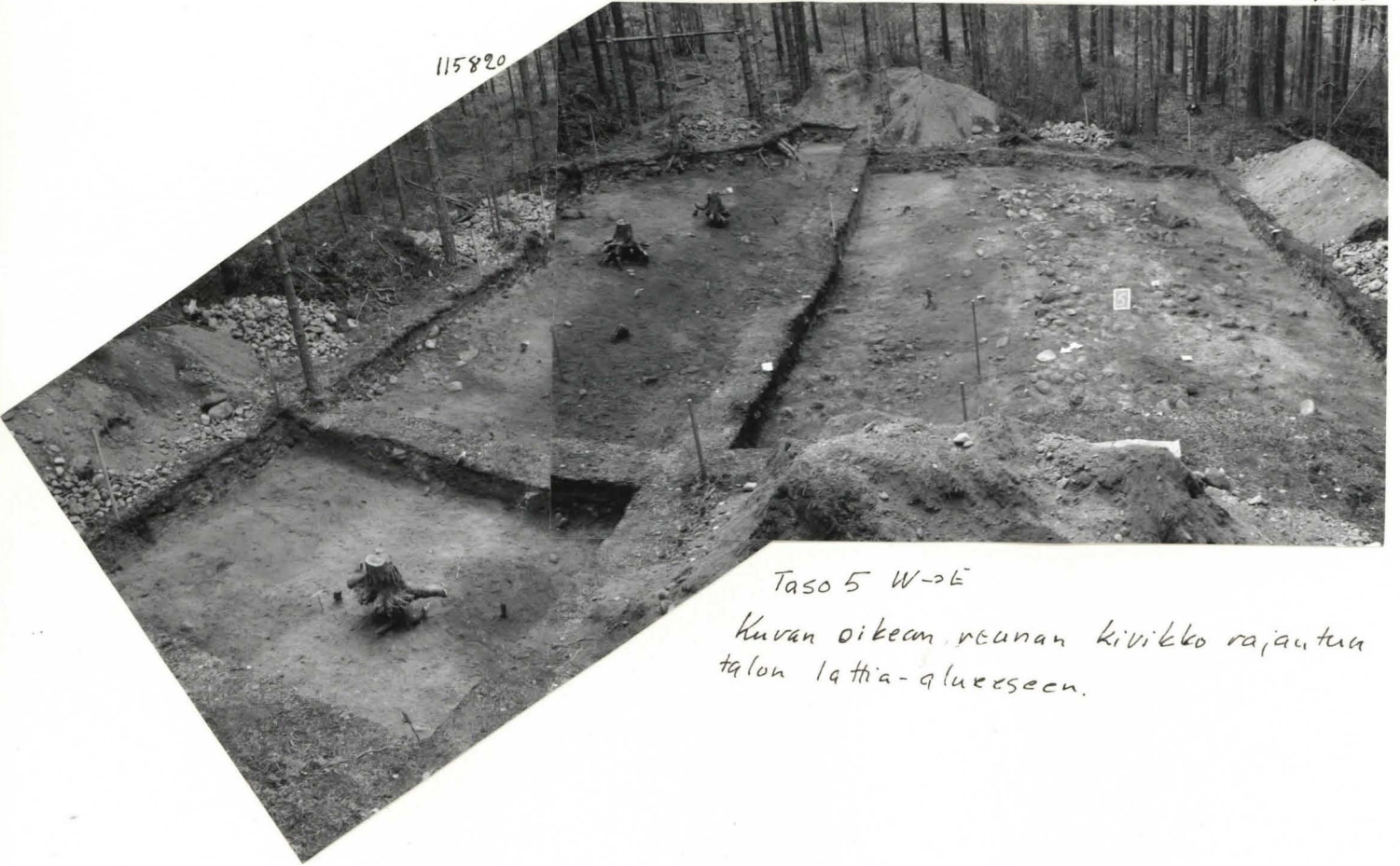
Taso 4. NW→SE.
 Tasossa 4 talon maoto on selkeimmin havaittavissa tummana likamaa-alueena. Huom. kuvan oikeassa yläreunassa likamaa kääntyy oviaukon oikealla puolella munaisraunan suuntaisesti.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

117821

115820

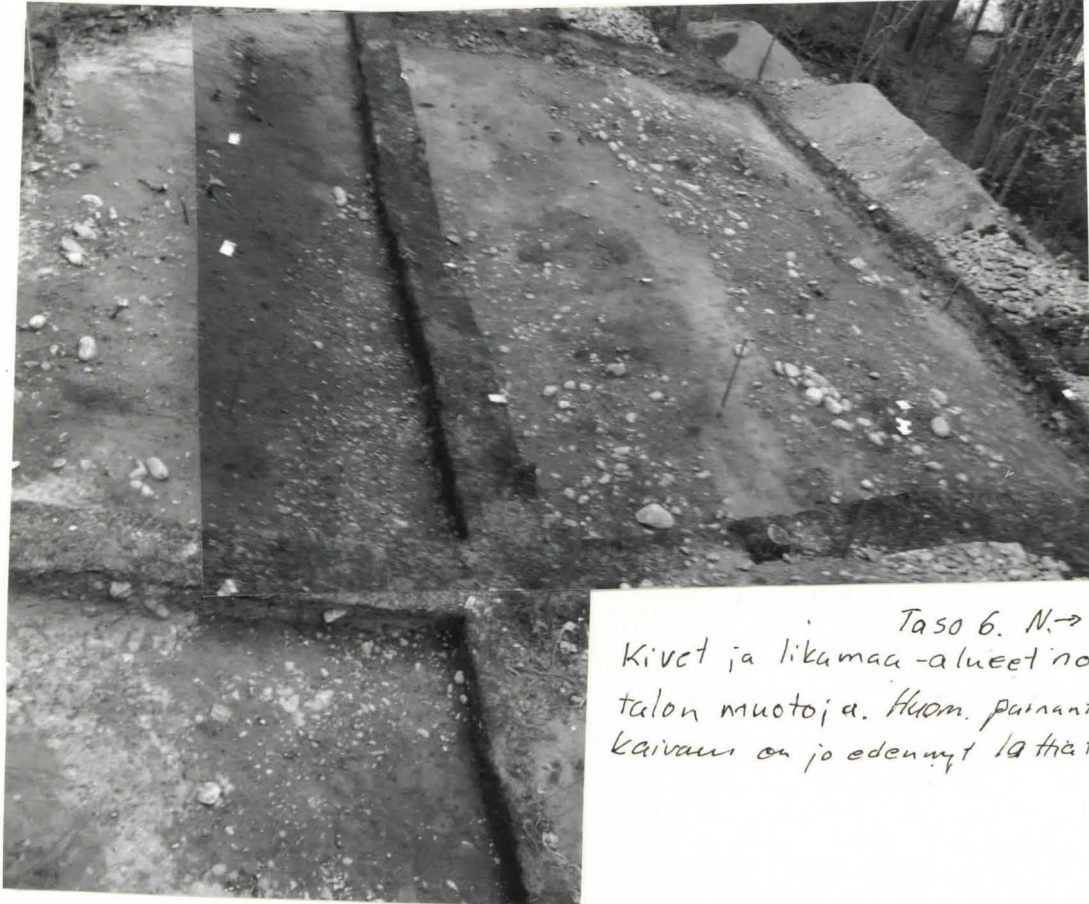

Taso 5 W→E

Kuvan oikean reunan kivikko rajautuu talon lattia-alueeseen.

115822

115823

Taso 6. N→S.

Kivet ja likkamaa-alueet noudattelevat talon muotoja. Huom. paranteen kestävyyden kaivauksen on jo edennyt lattia-tason luteri.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

115824

Taso 7 NW→SE.
liikamaa-alue häviää talon keski-
osista.

115825

Taso 8 NW→SE.
Talon seinien kohdilla liikamaa
jatkaa syvälle.

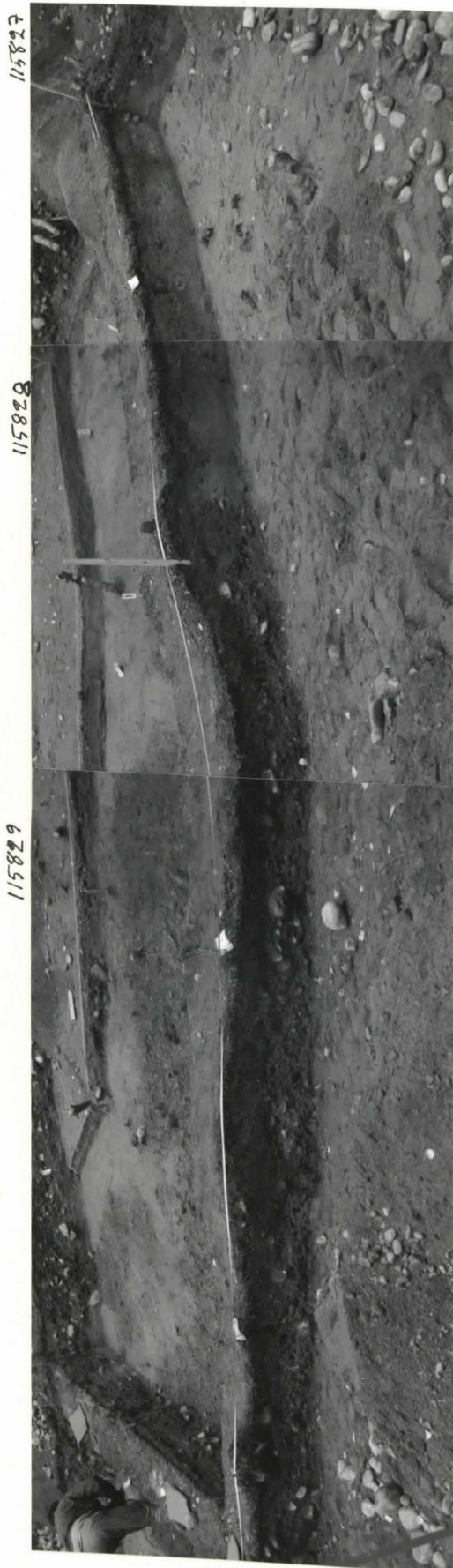
115826

Taso 9 W→E.
Keskusprofiili ja viimeiset
liikamaa-alueet kaivausvaiheessa.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

Keskusprofiili SW → NE.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

775930

Punista maata profiilissa välillä 502-504/210. Profiiliin johtaa painanteesta liikkamaa-alue ikäänkuin kohdassa olisi sijainnut aviaukko.

115831

Profiili: 502-504/210. Profiilissa oli syvälle n. 80cm jatkuva punertava liikkamaa. Kts. myös ed. kuvateksti

115832

Kivetty paalunsiija ruudussa 203-204/496-497.

RANTASALMI PIRSKANLAHTI B

115833

Likamaat olivat selkeimmin esillä 4. kerroksessa. Kuvassa asumuksen SE-pääty ja uloskäynti erottuu heti keskusprofiilin vasemmalla puolella. Huom. kuvan vasemmassa reunassa likamaiden ja kivien rajautuminen talon seinän muotoa noudattaen. Kivet on ilmeisesti raivattu ennen talon perustamista.

115834

Asumuksen keskusliesi osui puolittain kaivauksen keskusprofiiliin.

115835

Rantasalmen kaivajat pitivät työstään. Edessä vas. Tuppurainen Kirsi, Auvinea Irene, Karjalainen Taisto, Lahti Eeva ja Satu Koivisto takana vas. Alhoniemi Aimo, Pantanen Helmi, Hirvonen Päivi, Ounasvuori Maija, Vokkolainen Pia, Pärnäinen Lukeni ja Tuovinen Valma.

LIITE 1: Luuanalyysi

RANTASALMI Pirskanlahti b/ T. Karjalainen 1999

Luuanalyysi 3. 4. 2000 Kristiina Mannermaa

Määritin aineistosta yhteensä **46** fragmenttia, jotka jakautuvat seuraavasti (vähimmäisyksilömäärä on merkitty suluissa, jos enemmän kuin 1):

<i>Castor fiber</i> (majava)	1
<i>Martes martes</i> (näätä)	2
Phocidae (hylkeet)	1
Ruminantia (märehtijät)	1
<i>Esox lucius</i> (hauki)	28 (6)
<i>Perca fluviatilis</i> (ahven)	4 (2)
Cyprinidae sp. (särkikalat)	1
Teleostei (luukalat)	8
<hr/>	
Yhteensä	46

Aineisto on huonosti säilynyt ja palaset hyvin pieniä. Ainoa tunnistamani majavan luun kappale on selkärangasta. Yksi nädän luun palanen on peräisin etujalan olkaluusta (humerus) ja toinen kämmen- tai jalkapöydänluusta (mc/mt). Yksi hylkeenluun kappale on varvas- tai sormiluusta. Lisäksi joukossa on yksi jonkun märehtijän hampaan kiilteen kappale.

Eniten määrittymiä on hauesta, jolla vähimmäisyksilömäärä on 6. Ahvenesta on neljä määrittymistä. Vähimmäisyksilömäärä ahvenella on 2. Lisäksi määritin yhden särkikalan.

Aineistossa on kaksi luuesineen katkelmaa (koordinaatit 501.75/ 208.70/ 5 ja 502.05/ 209.01/ 12).

Helsingissä 3. 4. 2000

Kristiina Mannermaa

RANTASALMI Pirskanlahti b/ T. Karjalainen 1999

Luuanalyysi 3. 4. 2000 Kristiina Mannermaa

*= vähimmäisyksilömäärän (MNI) laskemiseen soveltuva fragmentti

492.78/ 206.16/ 3	-		
492.56/ 56/206.10/ 3	-		
491.56/ 206.60/ 4	-		
492.60/ 202.84/ 4	-		
492.12/ 203.70/ 4	-		
492.48/ 206.81/ 4	-		
492/ 206/ 4	-		
492/ 206/ 5	-		
492.32/ 206.70/ 5	-		
492.99/ 206.09/ 5	-		
492.30/ 207.80/ 4	-		
492.66/ 207.09/ 5	-		
492.70/ 207.62/ 5	-		
492.53/ 207.36/ 5	-		
492/ 207/ 5	-		
492.76/ 208.47/ 5	-		
493.52/ 200/ 68/ 3	1	parasphenoideum fr.*	Esox lucius
493.72/ 201.12/ 4	-		
493/ 202/ 4	-		
493.17/ 202.61/ 4	-		
493.31/ 202.65/ 4	-		
493/ 203/ 4	1	dentale sin. ant. fr.*	Esox lucius

493.27/ 203.12/ 4	-		
493.53/ 203.42/ 4	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius
493.41/ 206.23/ 3	-		
493.41/ 204.38/ 4	-	ASBESTIA	
403.05/ 206.36/ 6	-		
493.82/ 206.84/ 4	-		
493.20/ 206.05/ 4	-		
493/ 206/ 5	-		
493.92/ 207.99/ 4	-		
493/ 207/ 4	-		
493/ 207/ 5	-		
493.14/ 206.60/ 6	-		
493.41/ 208.94/ 3	-		
493/ 208/ 4	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius
493.05/ 208.10/ 4	-		
494.01/ 202.94/ 5	-		
494.12/ 202.53/ 6	-		
494/ 203/ 4	1	dentale dex. fr.	Esox lucius
494.34/ 204.80/ 4	-		
494.21/ 204.52/ 4	1	os phar. inf. fr.*	Cyprinidae sp.
494.10/ 204.75/ 4	1	dentale sin. fr.	Esox lucius
	1	parasphenoideum fr.	"
	1	vertebra fr.	Teleostei
494.18/ 204.47/ 6	-		
494.20/ 204.72/ 11	-	KERAMIKKAA	
494.36/ 204.33/ 11	-		
494.35/ 204.14/ 5	-		
494.99/ 206.15/ 2	-		
494.67/ 206.15/ 3	-		

494/ 206/ 3	-		
494.18/ 206.99/ 4	1	dentale fr.	Esox lucius
494.20/ 206.45/ 4	-		
494.80/ 206.91/ 5	-		
494.03/ 206.60/ 5	-		
494.80/ 206/ 5	-		
494/ 206/ 7	-		
499.14/ 207.31/ 4	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius
494.27/ 207.73/ 4	-		
494/ 207/ 4	1	dentale fr.	Esox lucius
495.38/ 206.41/ 2	1	dentale fr.	Esox lucius
495.10/ 206.40/ 2	-		
496.18/ 206.21/ 2	2	dentale fr.	Esox lucius
495.41/ 206.74/ 5	-		
495.80/ 206.12/ 5	-		
495.21/ 206.16/ 12	-		
495.38/ 207.62/ 3	-		
495.14/ 207.30/ 4	-		
495.05/ 207.05/ 4	-		
495.41/ 207.52/ 5	-		
495.05/ 207.85/ 6	-		
495.43/ 207. 67/ 3	-		
495.31/ 209.56/ 4	-		
496.01/ 201.04/ 3	1	palatinum fr.	Esox lucius
496.67/ 202.03/ 3	-		
496.99/ 204.52/ 4	1	dentale, dens fr.	Esox lucius
496.96/ 204.82/ 4	-		
496.59/ 207.71/ 4	-		(Mammalia)
497.42/ 201.36/ 3	-		

497.88/ 202.56/ 1	-		
497.35/ 204.75/ 6	-		
497.20/ 204.43/ 6	-		(Mammalia)
497.09/ 204.32/ 7	-		(Mammalia)
497/ 204/ 7	-	ASBESTIA	
497.25/ 204.92/ 8	-		
497.78/ 207.13/ 5	-		
497/ 207/ 6	-		
497.97/ 208.37/ 2	-		
497.90/ 208.02/ 6	1	dentale dex. ant. fr.*	Perca fluviatilis
499.30/ 208.50/ 10	-		
497.70/ 208.27/ 11	-		
497.39/ 208.50/ 11	-		
498.04/ 200.97/ 4	-		
498.67/ 202.27/ 4	-		
498.53/ 202.75/ 7	-		
498.94/ 203.91/ 4	-		
498.81/ 204.91/ 3	-		
498/ 204/ 4	1	dentale fr.	Esox lucius
498.74/ 204.26/ 4	-		
498.49/ 204.64/ 4	-		
498.11/ 204.45/ 5	-		
498.84/ 204.29/ 6	-		
498.10/ 205.10/ 4	-		
498.92/ 205.30/ 5	-		
498.96/ 207.71/ 6	-		
498.43/ 207.71/ 7	-		
498.70/ 208.40/ 5	-		
498.26/ 208.19/ 6	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius

498.51/ 208.31/ 6	-		
498.91/ 208.71/ 6	1	vert.lumb., proc. transv. fr.	Castor fiber
498.83/ 208.53/ 7	-		
498.21/ 208.55/ 7	-		
498.61/ 208.41/ 9	-		
498.56/ 208.25/ 9	-		(Mammalia)
499.49/ 202.93/ 4	-		
499.80/ 202.89/ 4	-		
499.32/ 203.90/ 3	-		
499.11/ 203.75/ 4	-		
499.49/ 203.79/ 4	-		
499.10/ 203.68/ 4	-		
499.16/ 203.45/ 4	-		
499.47/ 203.86/ 4	-		
499.72/ 203.81/ 4	-		
499.52/ 203.99/ 4	-		
499/ 203/ 4	-		
499.30/ 203.96/ 5	1	dentale dex. ant. fr.*	Esox lucius
499.44/ 203.92/ 2	-		
499.91/ 204.24/ 3	-		
499.67/ 204.35/ 3	-		
499.10/ 204.91/ 3	-		
499.70/ 204.31/ 4	-		
499.64/ 204.72/ 4	-		
499.40/ 204.02/ 4	-		
499.14/ 204.12/ 4	1	dentale dex. ant. fr.*	Perca fluviatilis
499.38/ 204.49/ 4	-		
499.12/ 204.15/ 4	2	costa/ lepidotrichia fr.	Teleostei
499.82/ 204.02/ 4	-		

499/ 204/ 4	-		
499/ 204/ 5	-		
499.96/ 204.32/ 5	-		
499.56/ 204.01/ 5	-		
499.01/ 204.02/ 6	-		
499/ 204/ 6	-		
499.91/ 205.31/ 3	-		
499.75/ 208.77/ 6	-		
499.82/ 205.267 4	-		
499/ 205/ 4	-		(Mammalia)
499.57/ 206.31/ 3	1	dens fr.	Esox lucius
499/ 206.63/ 4	1	epihyale sin./ dex. fr.	Perca fluviatilis
499.84/ 207.80/ 4	1		(Mammalia)
499.67/ 207.71/ 5	-		
499.59/ 207.63/ 5	1	vertebra fr.	Teleostei
499.34/ 207.81/ 6	-		
499/ 207/ 6	-		
499.92/ 207.58/ 9	-		
499/ 208/ 3	-		
499.91/ 208.62/ 5	-		
499.88/ 208.50/ 6	-		
499.05/ 208.33/ 6	-		
499.56/ 208.01/ 7	-		
499.817 209.44/ 6	-		
500.89/ 202.72/ 3	-		
500.64/ 203.88/ 4	-		
500.11/ 203.55/ 4	1	phal. 3 prox. fr.	Phocidae
500.94/ 204.82/ 3	-		
500.42/ 204.04/ 4	-		

500.42/ 205.717 3	-		
500.20/ 205.31/ 4	-		
500.86/ 206.16/ 2	-		
500.927 206.01/ 2	-		
500.71/ 206.31/ 3	-		
500/ 206/ 3	-		
500.13/ 206.96/ 4	-		
500.68/ 207.69/ 3	-		
500.24/ 207.96/ 3	-		
500.55/ 402.61/ 3	-		(Mammalia)
500/ 207/ 3	-		
500.84/ 207.22/ 4	-		
500.40/ 207.93/ 6	-		
500.99/ 208.80/ 2	-		(Mammalia)
500.47/ 208.51/ 3	-		
500.65/ 205.73/ 3	-		
500.29/ 208.49/ 4	-		
500.71/ 208.35/ 5	-		
500.31/ 208.29/ 5	1	lepidotrichia prox. fr.	Teleostei
500.78/ 208.32/ 5	-		
500.40/ 208.00/ 5	-		
500.16/ 208.39/ 6	-		
508.55/ 208.80/ 8	-		
500.50/ 208.50/ 9	-		
500.15/ 208.24/ 2	-		
500.90/ 208.91/ 12	-		(Mammalia)
500.35/ 208.91/ 12	1	dens, subst. adam. fr.	Ruminantia
500.33/ 209.05/ 3	-		
500.99/ 204.65/ 4	-		

500.51/ 209.32/ 6	-		
500.70/ 209.00/ 12	-		(Mammalia)
501.67/ 201.72/ 3	-		
501.74/ 202.50/ 3	-		
501.05/ 202.60/ 3	-		
501.15/ 202.91/ 3	-		
501.72/ 203.83/ 3	-		(Mammalia)
501.60/ 204.81/ 2	-		
501.53/ 204.82/ 3	-		
501.81/ 204.29/ 4	-		
501/ 204/ 4	-		
501/ 2047 5	-		
501/ 204/ 5	-		
501.41/ 204.12/ 6	-		
501.96/ 205.51/ 2	-		
501.70/ 205.80/ 2	1	mc/mt sin./ dex. dist. fr.	Martes martes
	1	dentale sin.ant. fr.*	Perca fluviatilis
501.55/ 205.42/ 2	-		
501.72/ 205.21/ 2	1	vertebra fr.	Teleostei
501/ 205/ 2	-		(Mammalia)
501.32/ 205.20/ 2	-		
501.72/ 205.96/ 4	-		
501.10/ 205.65/ 4	-		
501.70/ 505.99/ 5	-		(Mammalia)
501.90/ 505.65/ 5	-		
501.96/ 206.15/ 5	1	dentale sin. ant. fr.*	Esox lucius
501.61/ 206.55/ 2	-		
501.77/ 205.90/ 4	-		
501.10/ 206.72/ 2	-		

501/ 206/ 3	-		
501.01/ 206.90/ 3	-		
501.60/ 206.45/ 4	-		
501.7/ 206.39/ 4	-		
501.55/ 206.95/ 4	-		
501.60/ 207.80/ 4	-		
501.10/ 207.32/ 3	-		
501/ 207/ 4	1	humerus dex. (prox. fr.)*	Martes martes
501.90/ 207.96/ 7	-		
501.75/ 207.50/ 10	1	dentale sin. ant. fr.*	Esox lucius
501.01/ 208.08/ 4	-		
501.03/ 208.06/ 4	-		
501.75/ 208.70/ 5	-	LUUESINEEN	
		KATKELMA	
501.03/ 208.72/ 5	-		
501.32/ 509.41/ 4	-		
501.06/ 209.42/ 5	-		
501.60/ 209.30/ 5	-		
501.26/ 209.65/ 5	-		
501.51/ 209.20/ 6	-		
501.60/ 209.25/ 8	-		
501.55/ 209.25/ 9	-		(Mammalia)
501.75/ 209.15/ 11	-		(Megamammalia)
502.60/ 206.25/ 3	-		
502/ 206/ 4	-		
502.62/ 206.29/ 12	-		
502.68/ 206.92/ 12	1	costa/ lepidotrichia fr.	Teleostei
502.98/ 207.07/ 4	-		
502/ 207/ 4	-		

502.35/ 208.46/ 9	-		
502.33/ 208.68/ 9	-		
502.30/ 208.91/ 9	-		(Mammalia)
502/ 208/ 12	-		
502.24/ 209.13/ 8	-		
502.12/ 209.27/ 9	-		
502.21/ 209.48/ 10	-		
502.487 209.40/ 11	-		
502.41/ 209.71/ 12	-		
502.82/ 209.41/ 12	-		
502.47/ 209.48/ 12	-		(Mammalia)
502.42/ 209.53/ 12	-		(Mammalia)
502.37/ 209.05/ 12	-		
502.05/ 209.01/ 12	-	LUUESINEEN	
		KATKELMA	
502.25/ 209.22/ 12	1	vertebra fr.	Teleostei
502/ 209/ 12	-		
502.62/ 209/ 01/ 12	-		
502.52/ 209.64/ 12	-		
503/ 206/ 3	-		
503.01/ 206.45/ 7	-		
503.26/ 208.18/ 6	1	dentale sin. fr.	Esox lucius
503.10/ 208.30/ 12	-		
504.28/ 206.17/ 3	-		
504.56/ 207.65/ 3	-		
504.41/ 207.56/ 4	-		
504.38/ 208.95/ 4	-		
504.66/ 208.31/ 6	-		
504.67/ 208.72/ 6	-		

504.63/ 208.92/ 11 -

504.32/ 209.18/ 8 -

495.52/ 204.95/ 7 -

LIITE 2: Levintäkartat

Löytöjen levintäkartat

- 1 Likamaa- ja kivikartta
- 2 Kaikki löydöt (kpl), ei seuralöytöjä
- 3 Kaikki löydöt (g), ei seuralöytöjä
- 4 Keramiikka (kpl), ei seuralöytöjä
- 5 Keramiikka (g), ei seuralöytöjä
- 6 Kivilajit (kpl), ei seuralöytöjä
- 7 Kivilajit (g), ei seuralöytöjä
- 8 Kvartsi (kpl), ei seuralöytöjä
- 9 Kvartsi (g), ei seuralöytöjä
- 10 Kvartsiitti (kpl), ei seuralöytöjä
- 11 Kvartsiitti (g), ei seuralöytöjä
- 12 Luut (kpl), ei seuralöytöjä
- 13 Luut (g), ei seuralöytöjä
- 14 Tuohi ja asbesti (kpl), ei seuralöytöjä
- 15 Kaikki löydöt, kerrokset 0 - 1 (kpl), ei seuralöytöjä
- 16 Kaikki löydöt, kerrokset 0 - 1 (g), ei seuralöytöjä
- 17 Kaikki löydöt, kerros 2 (kpl), ei seuralöytöjä
- 18 Kaikki löydöt, kerros 2 (g), ei seuralöytöjä
- 19 Kaikki löydöt, kerros 3 (kpl), ei seuralöytöjä
- 20 Kaikki löydöt, kerros 3 (g), ei seuralöytöjä
- 21 Kaikki löydöt, kerros 4 (kpl), ei seuralöytöjä
- 22 Kaikki löydöt, kerros 4 (g), ei seuralöytöjä
- 23 Kaikki löydöt, kerros 5 (kpl), ei seuralöytöjä
- 24 Kaikki löydöt, kerros 5 (g), ei seuralöytöjä
- 25 Kaikki löydöt, kerros 6 (kpl), ei seuralöytöjä
- 26 Kaikki löydöt, kerros 6 (g), ei seuralöytöjä
- 27 Kaikki löydöt, kerros 7 (kpl), ei seuralöytöjä
- 28 Kaikki löydöt, kerros 7 (g), ei seuralöytöjä
- 29 Kaikki löydöt, kerros 8 (kpl), ei seuralöytöjä
- 30 Kaikki löydöt, kerros 8 (g), ei seuralöytöjä
- 31 Kaikki löydöt, kerros 9 (kpl), ei seuralöytöjä
- 32 Kaikki löydöt, kerros 9 (g), ei seuralöytöjä
- 33 Kaikki löydöt, kerrokset 10 - 13 (kpl), ei seuralöytöjä
- 34 Kaikki löydöt, kerrokset 10 - 13 (g), ei seuralöytöjä

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

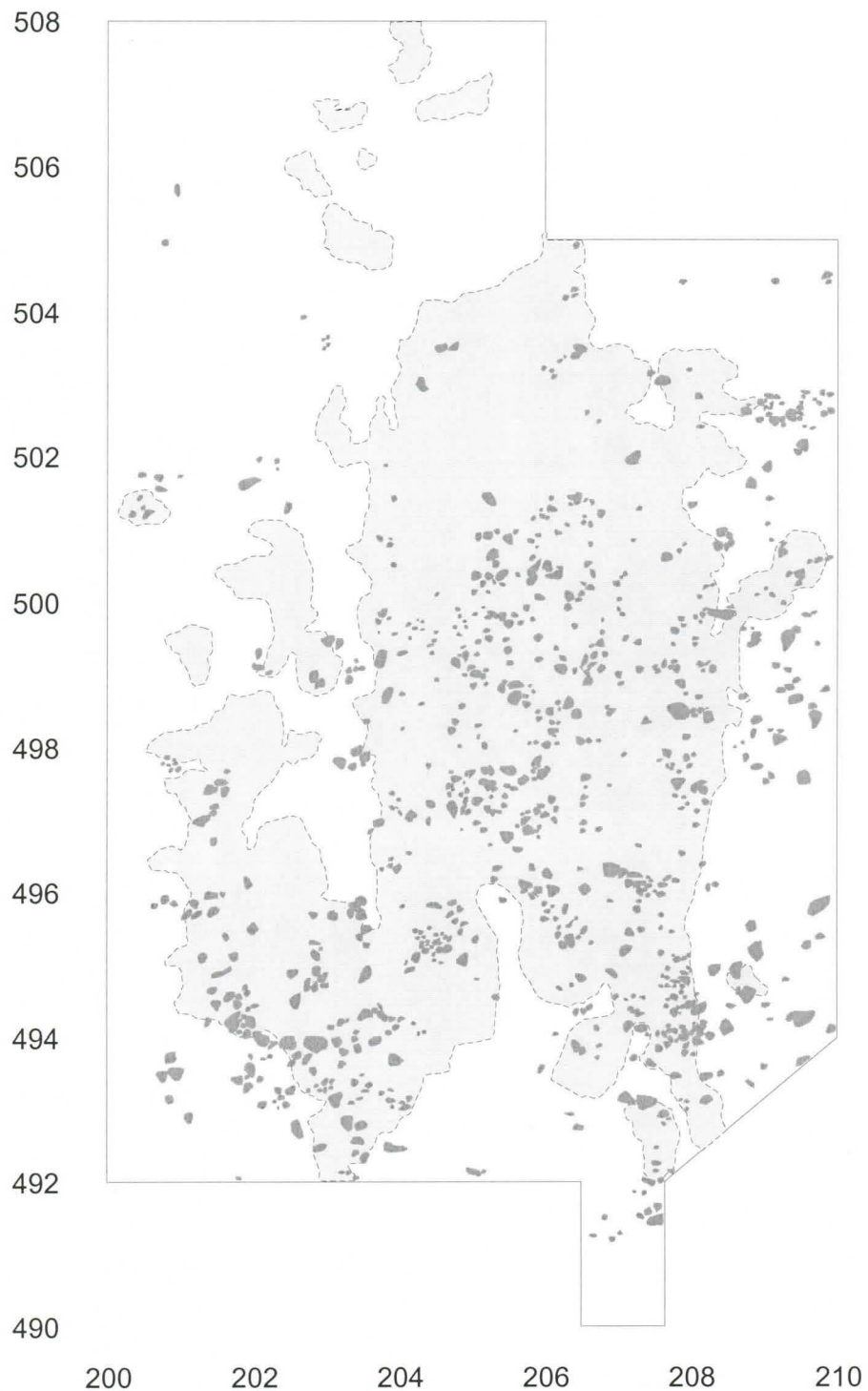
Likamaa- ja kivikartta 1:100

Piirt. Petro Pesonen

- kivi
- likamaa

 4m

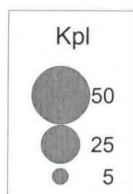
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

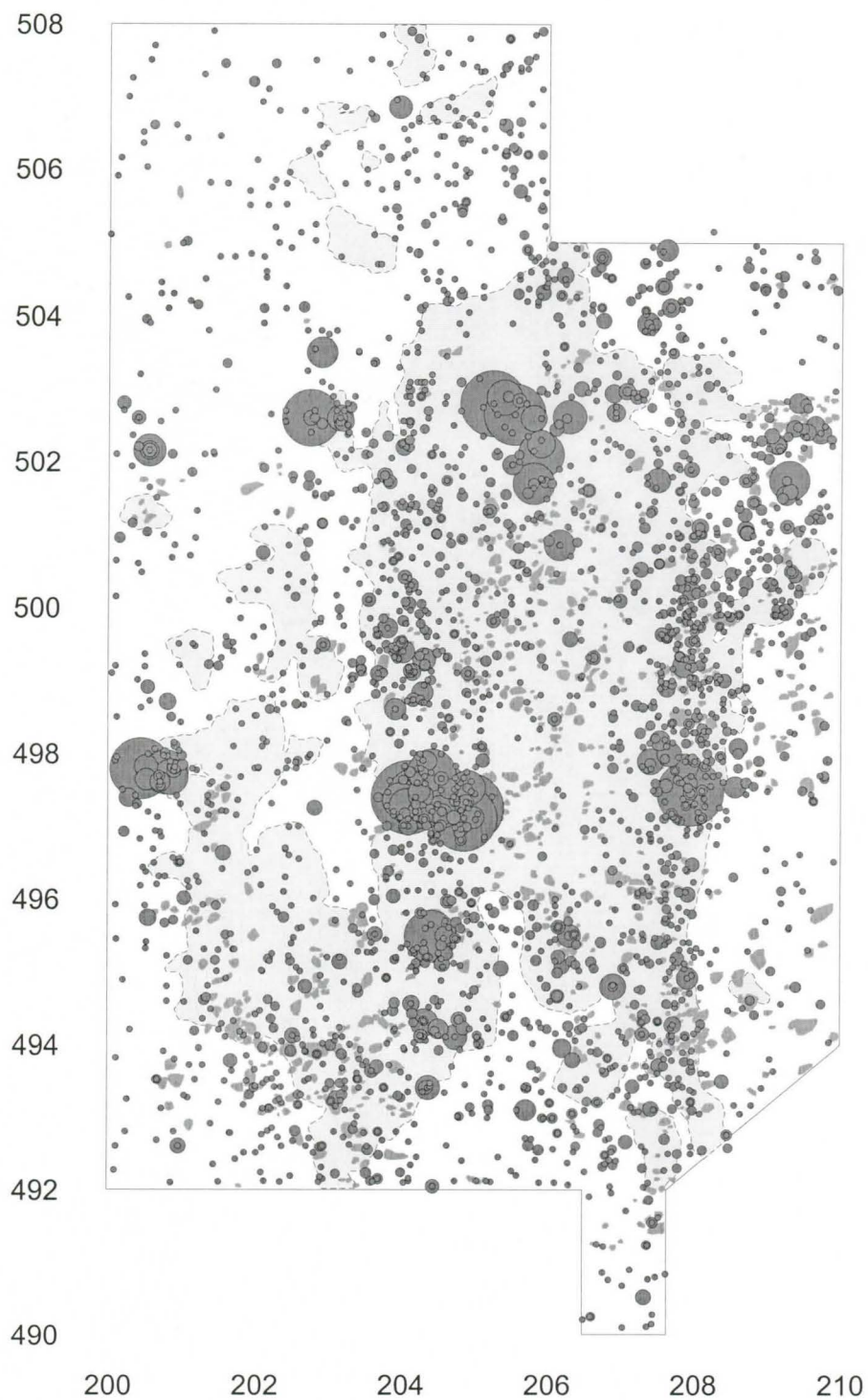
Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

- kivi
- likamaa

 4m

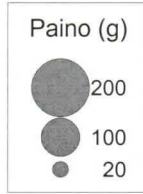
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

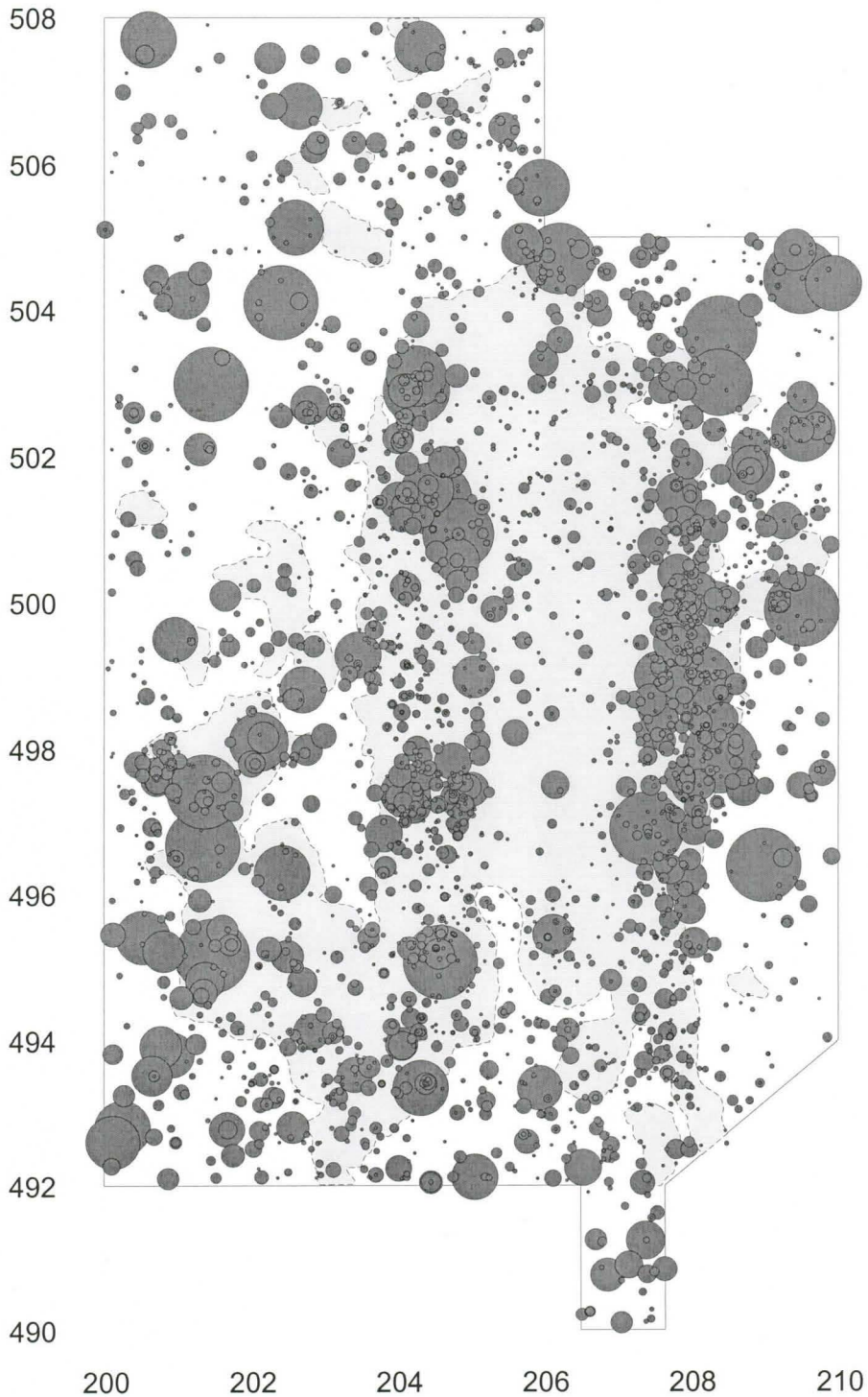
Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt (g), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

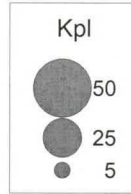
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

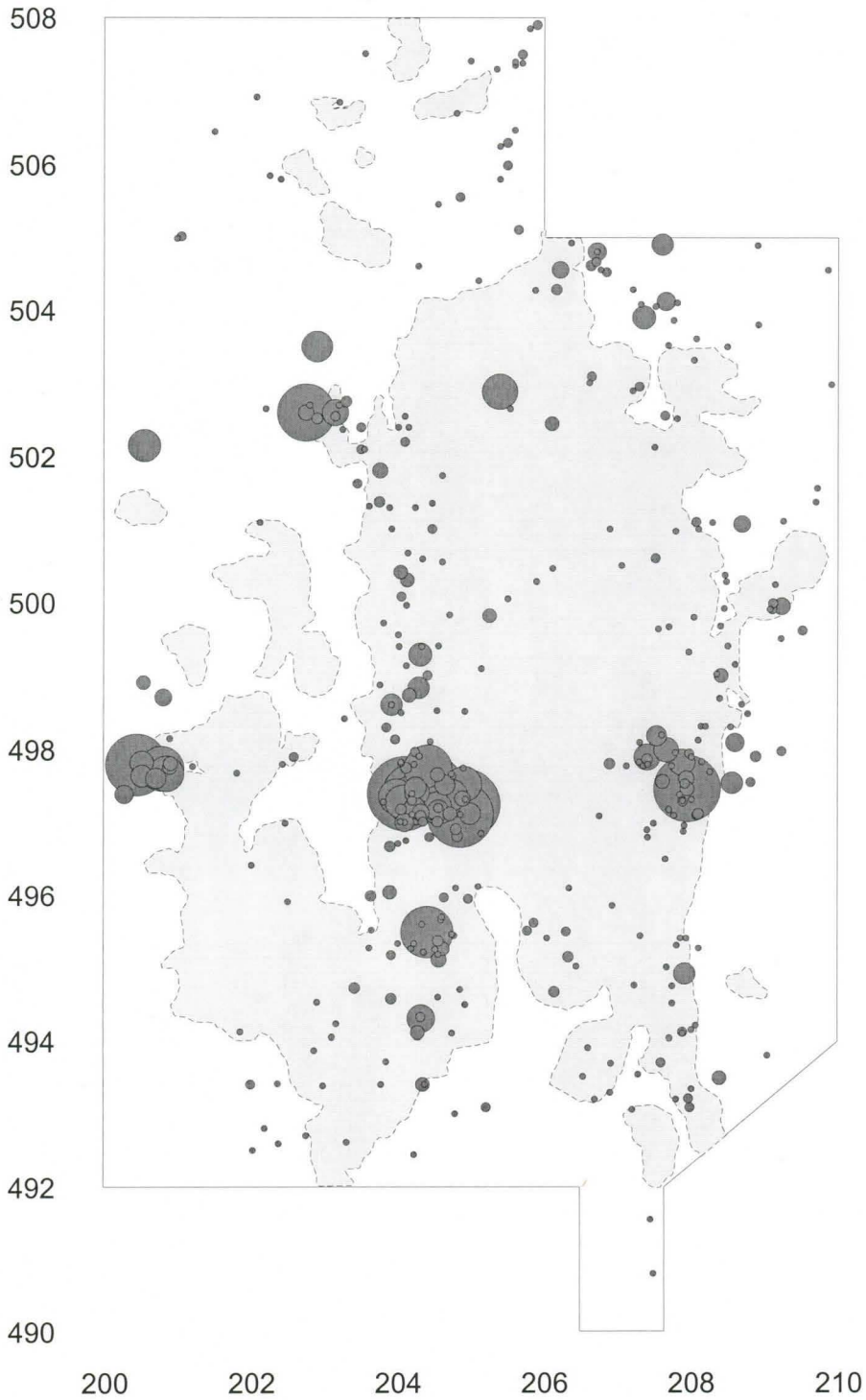
Löytöjen levintäkartta 1:100
Keramiikka (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. *Petro Pesonen*

likamaa

4m

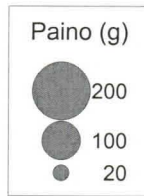
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

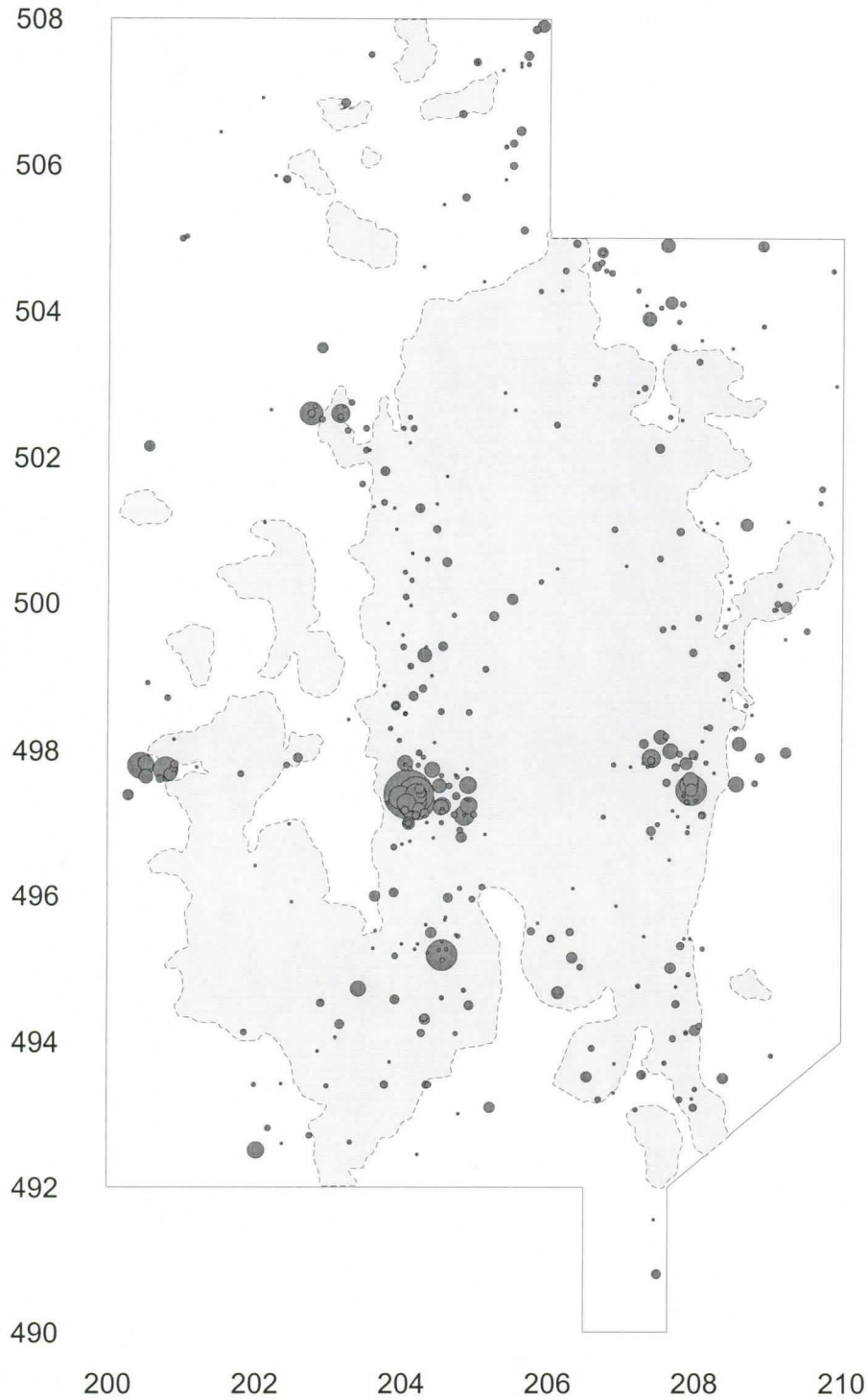
Löytöjen levintäkartta 1:100
Keramiikka (g), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

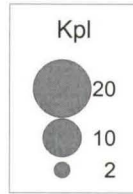
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kivilajit (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

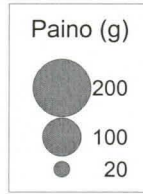

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

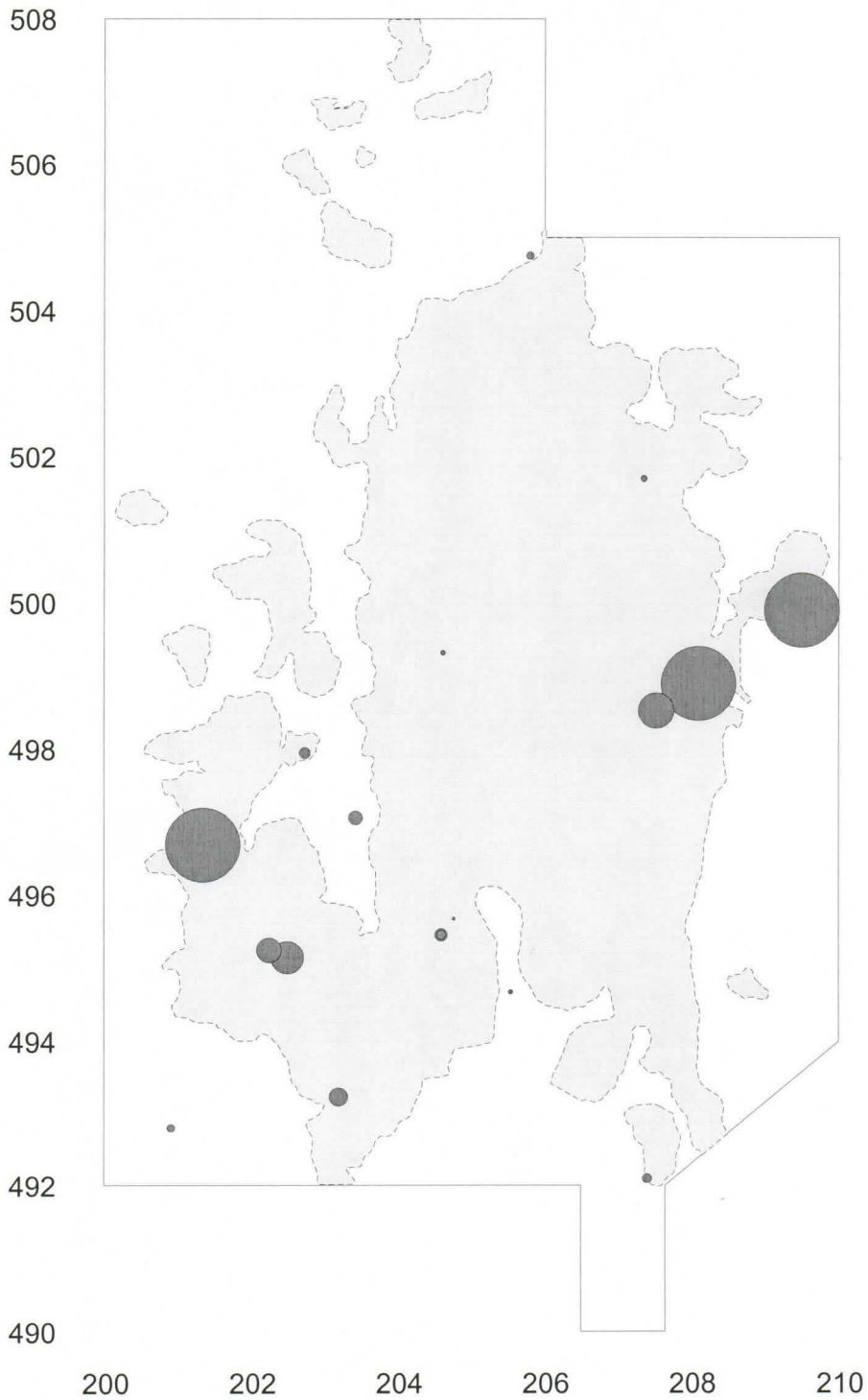
Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kivilajit (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

 likamaa

 4m

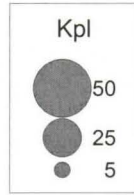
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

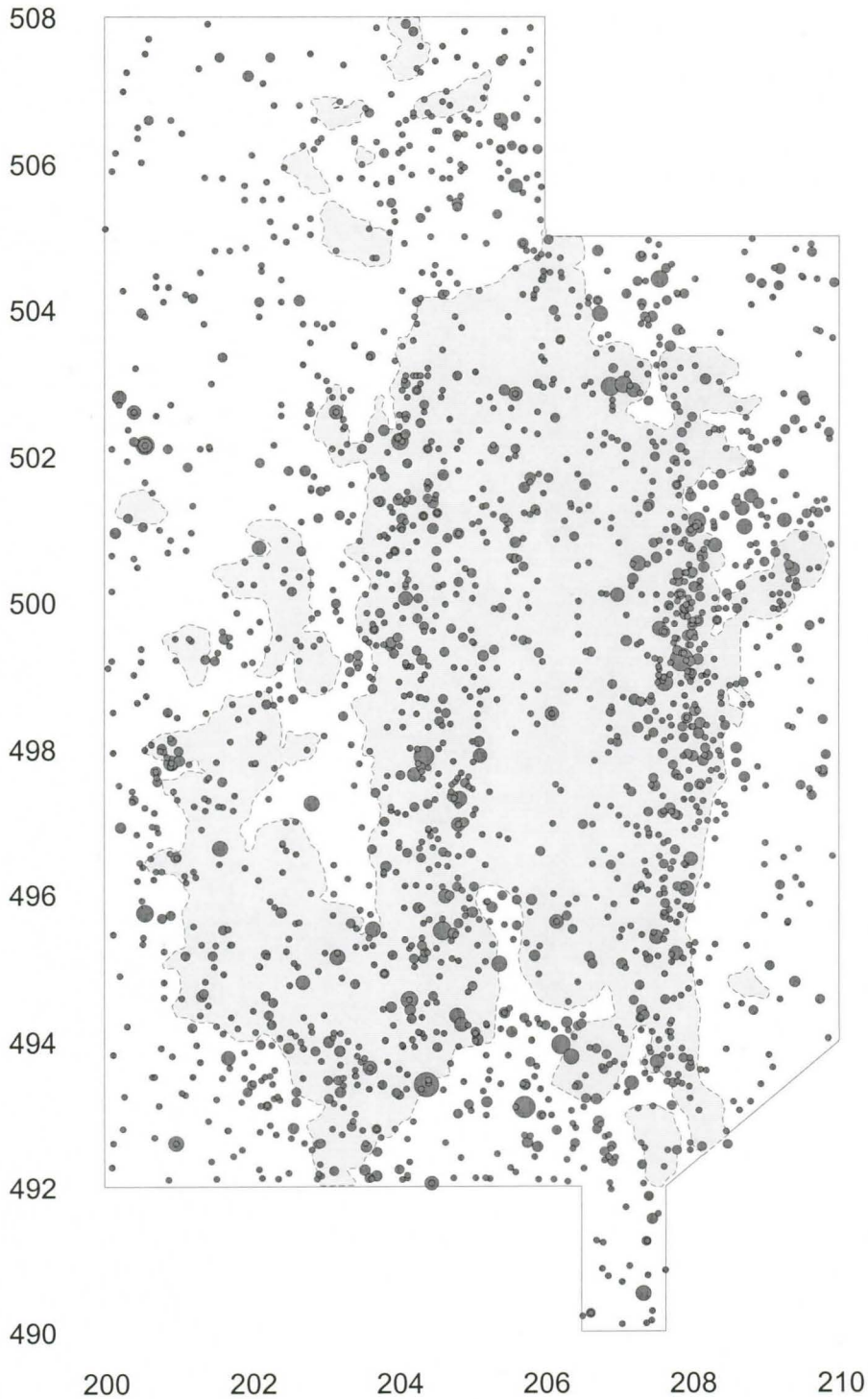
Löytöjen levintäkartta 1:100
Kvartsi (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

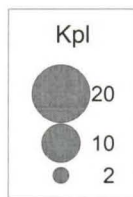
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

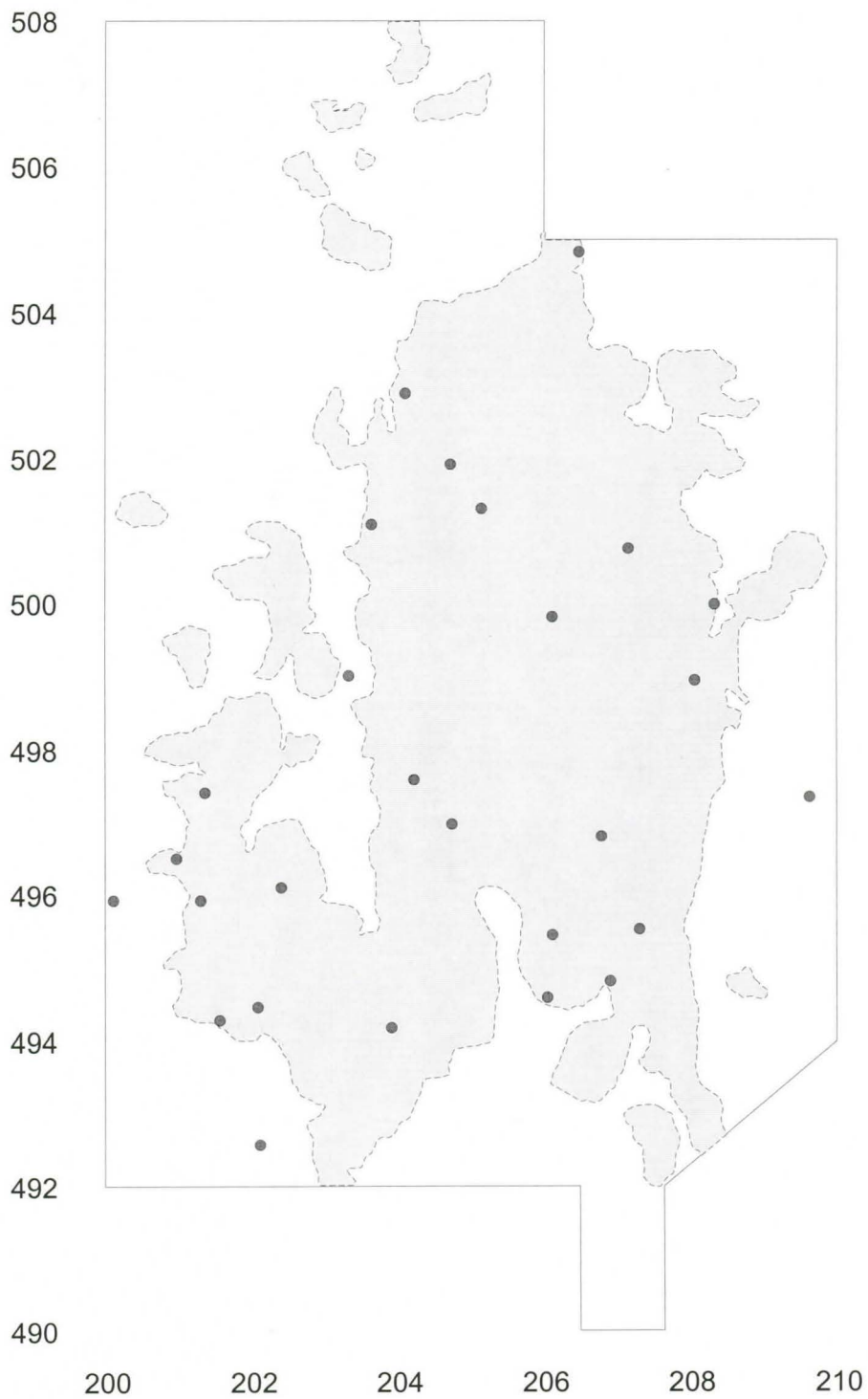
Löytöjen levintäkartta 1:100
Kvartsiitti (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

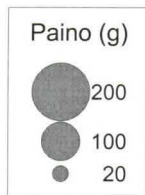
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kvartsiitti (g), ei seuralöytöjä

Piirt. *Petro Pesonen*

 likamaa

 4m

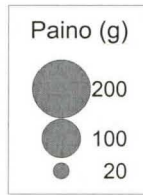
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

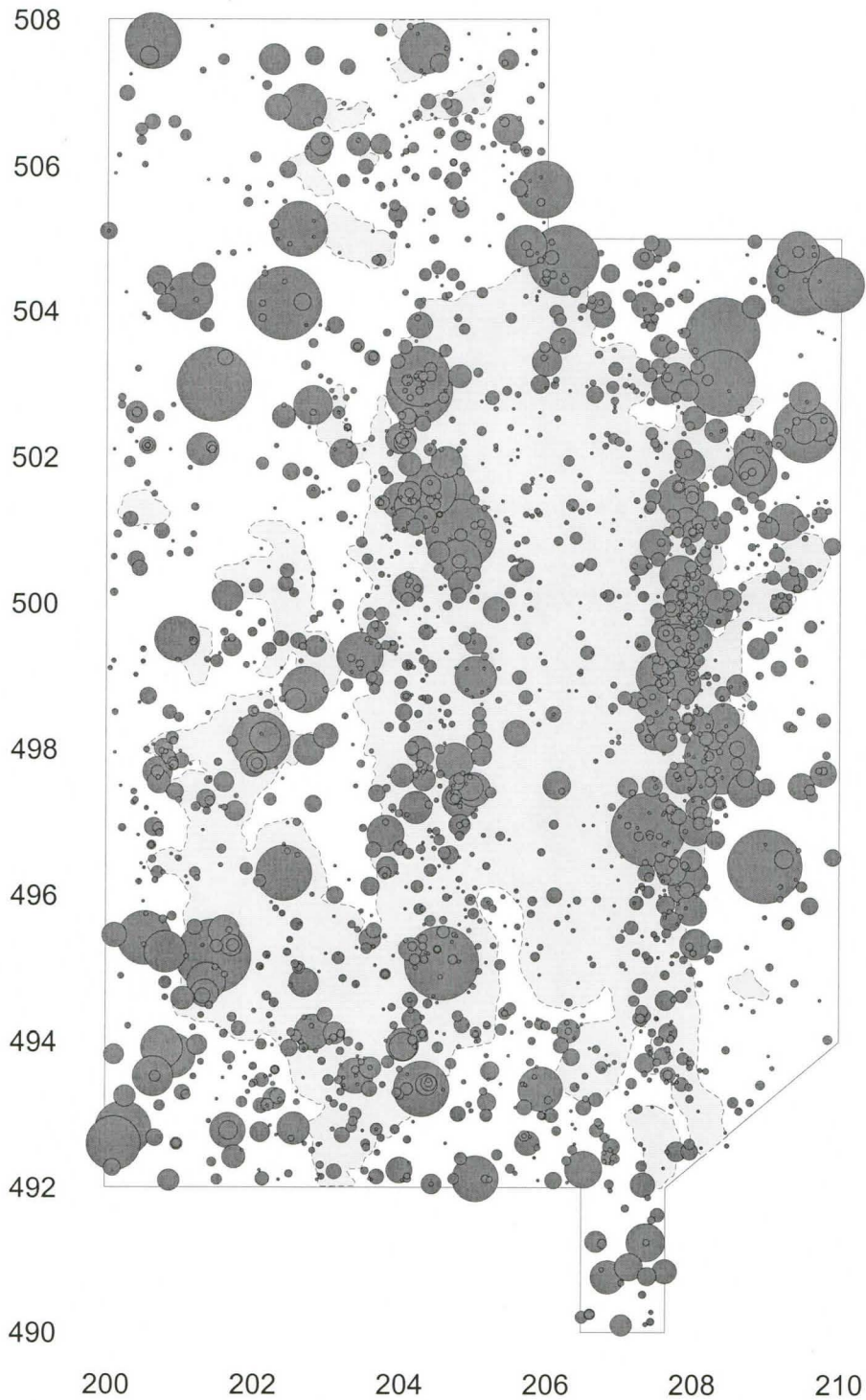
Löytöjen levintäkartta 1:100
Kvartsi (g), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

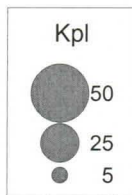
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

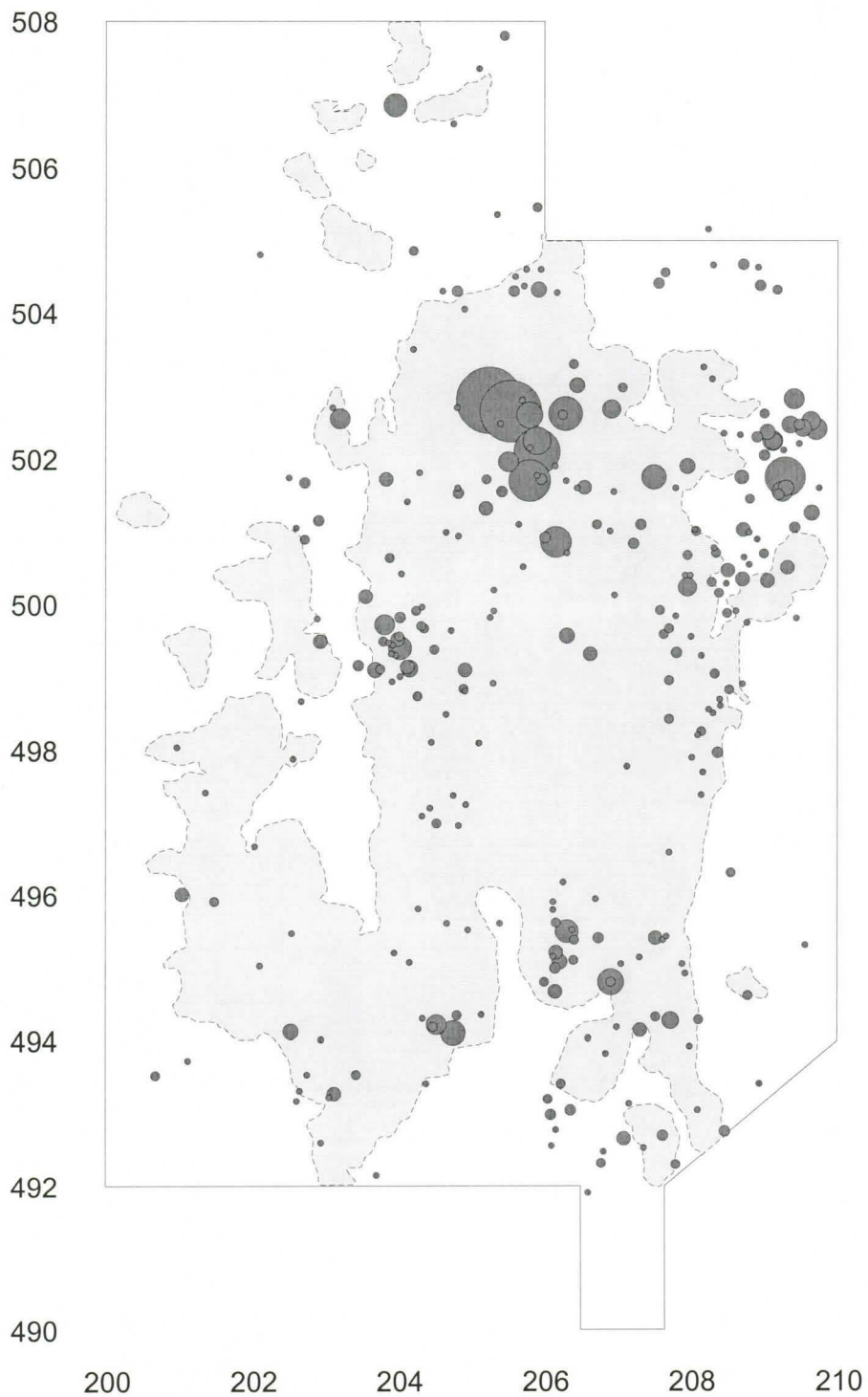
Löytöjen levintäkartta 1:100
Luut (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

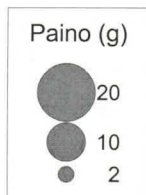
Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100

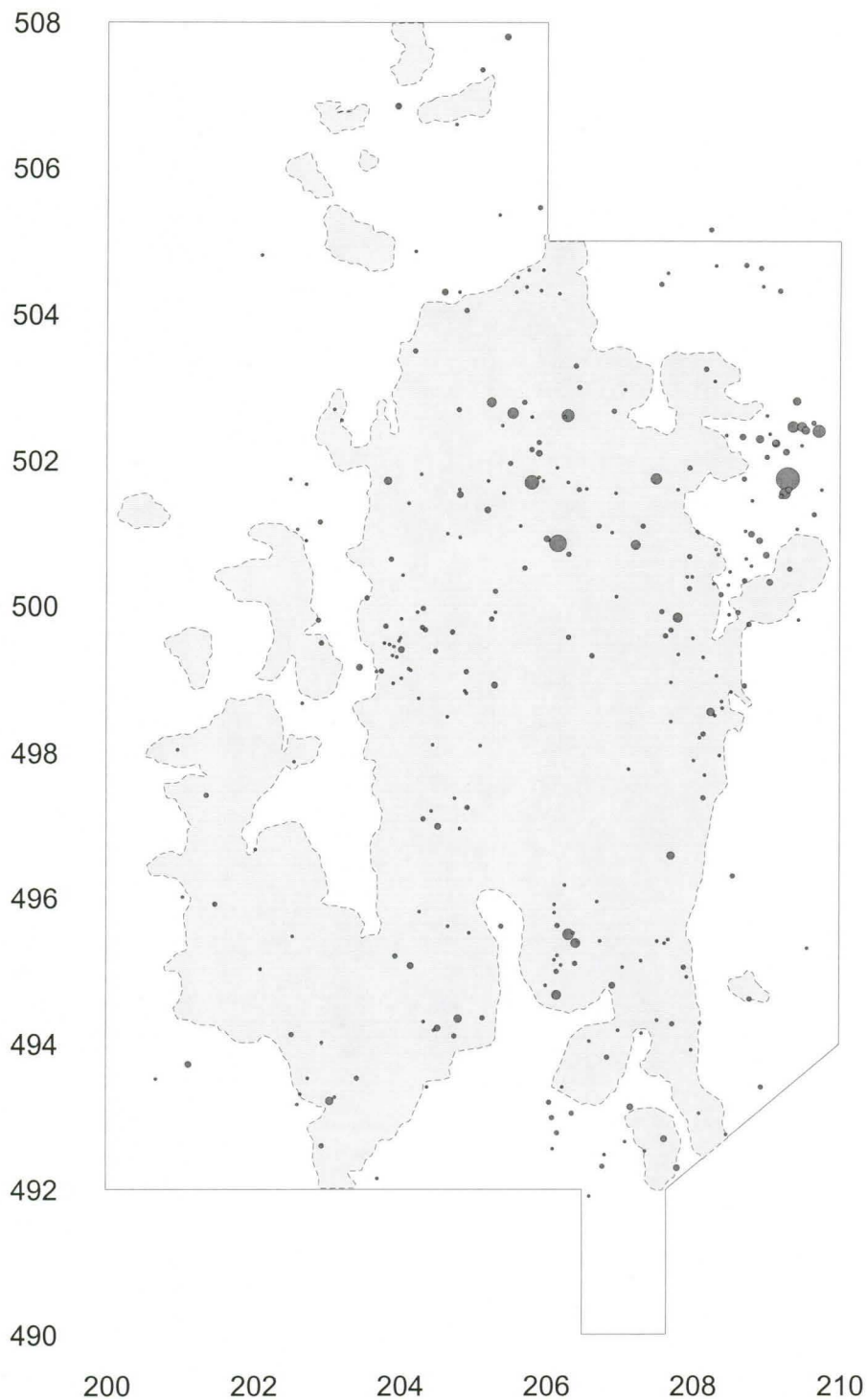
Luut (g), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

 likamaa

 4m

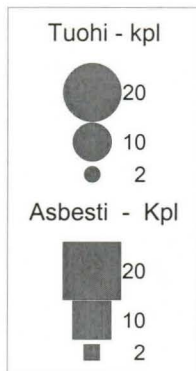
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Tuohi ja asbesti (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

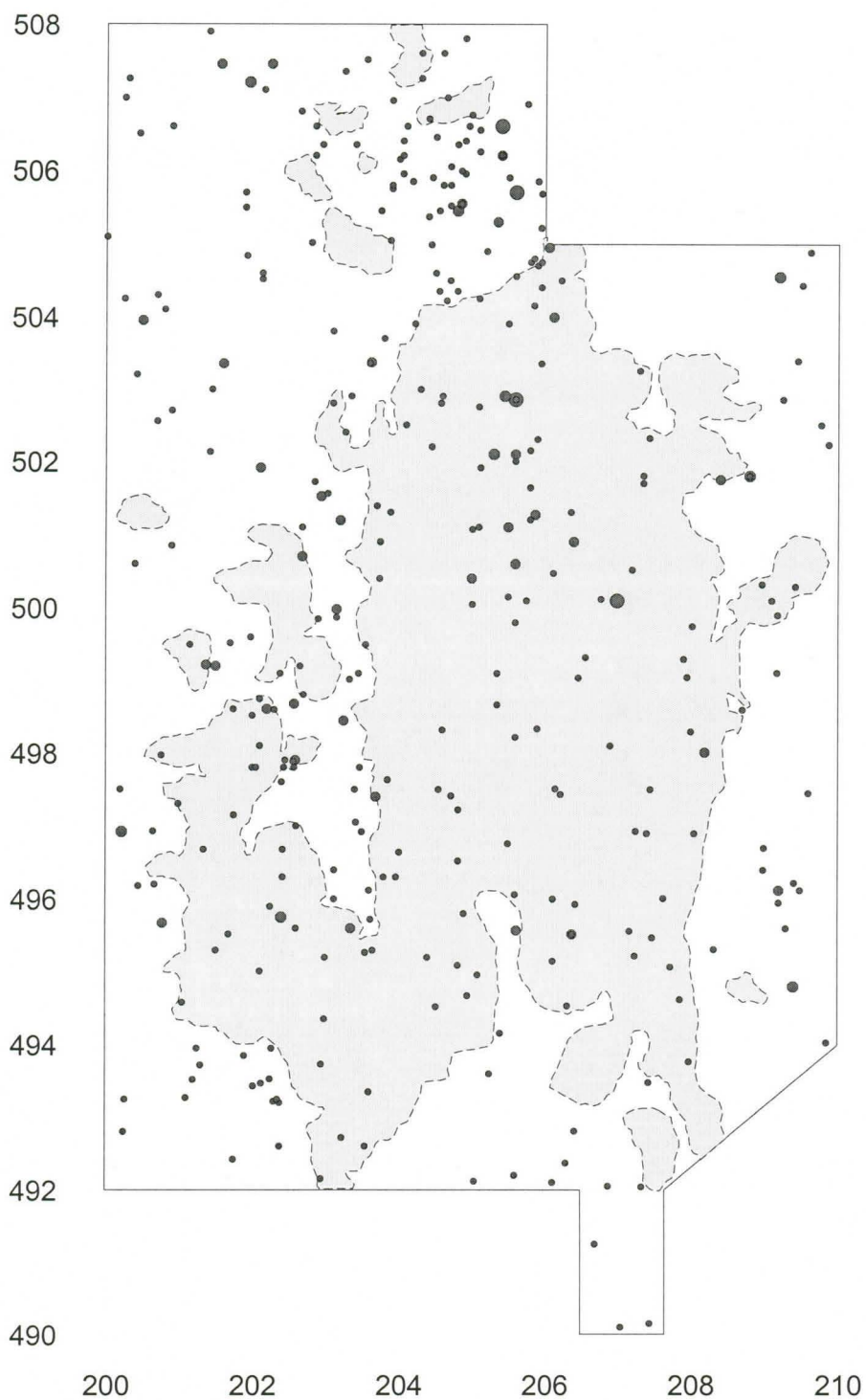
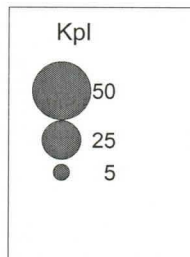
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerrokset 0-1 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100

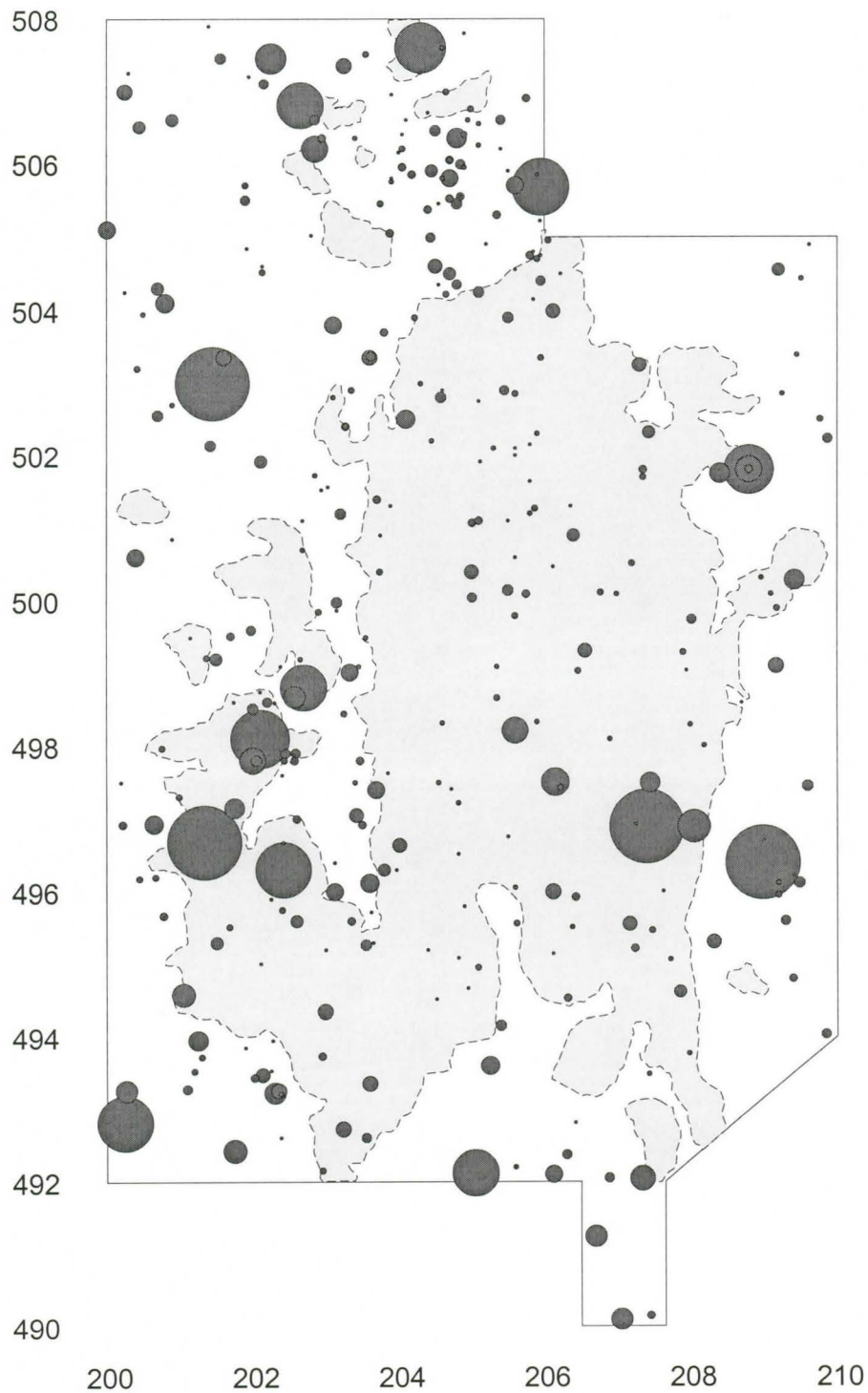
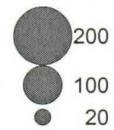
Kaikki löydöt, kerrokset 0-1 (g), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

Paino (g)

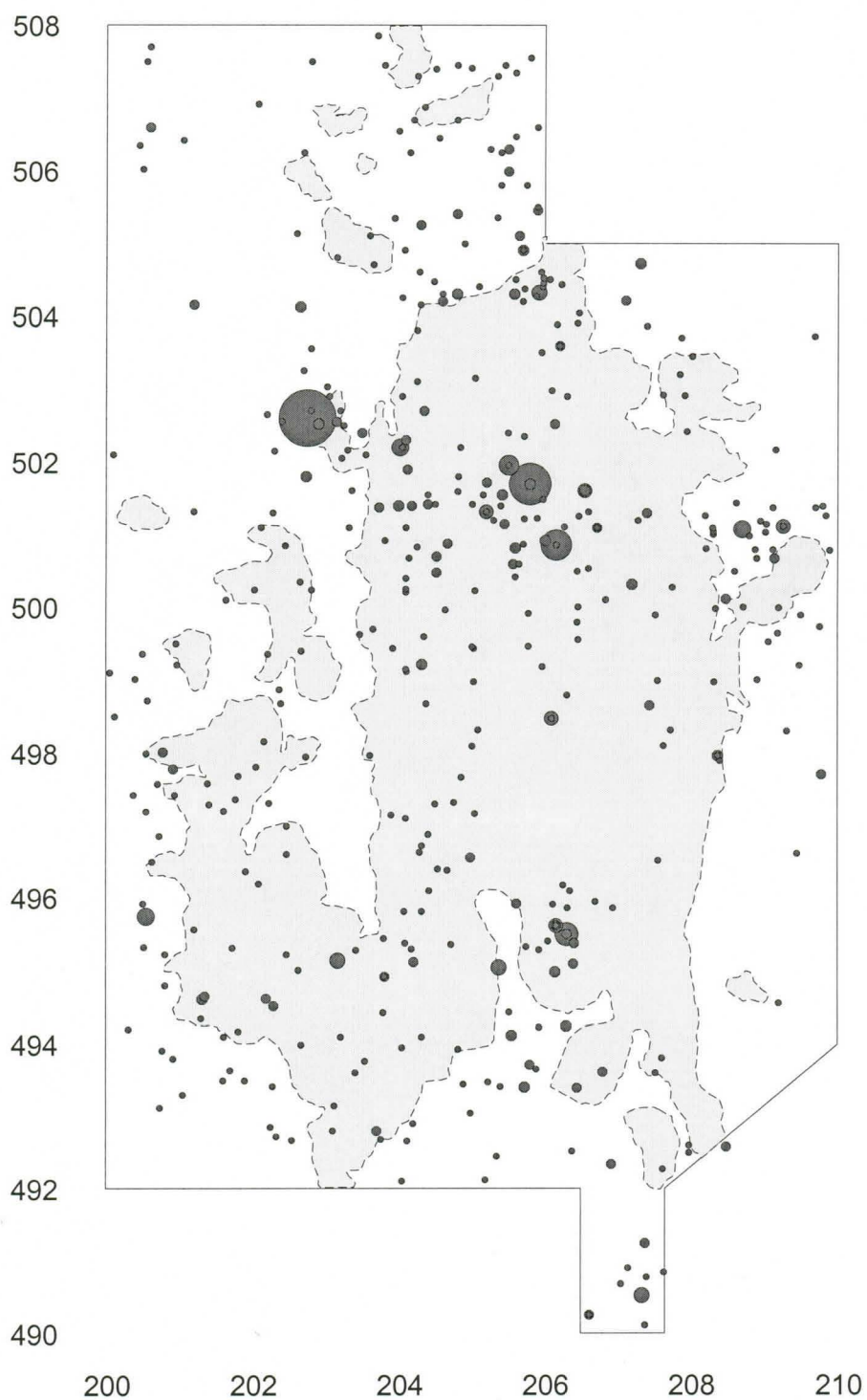
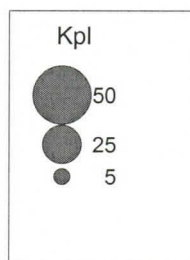
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 2 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

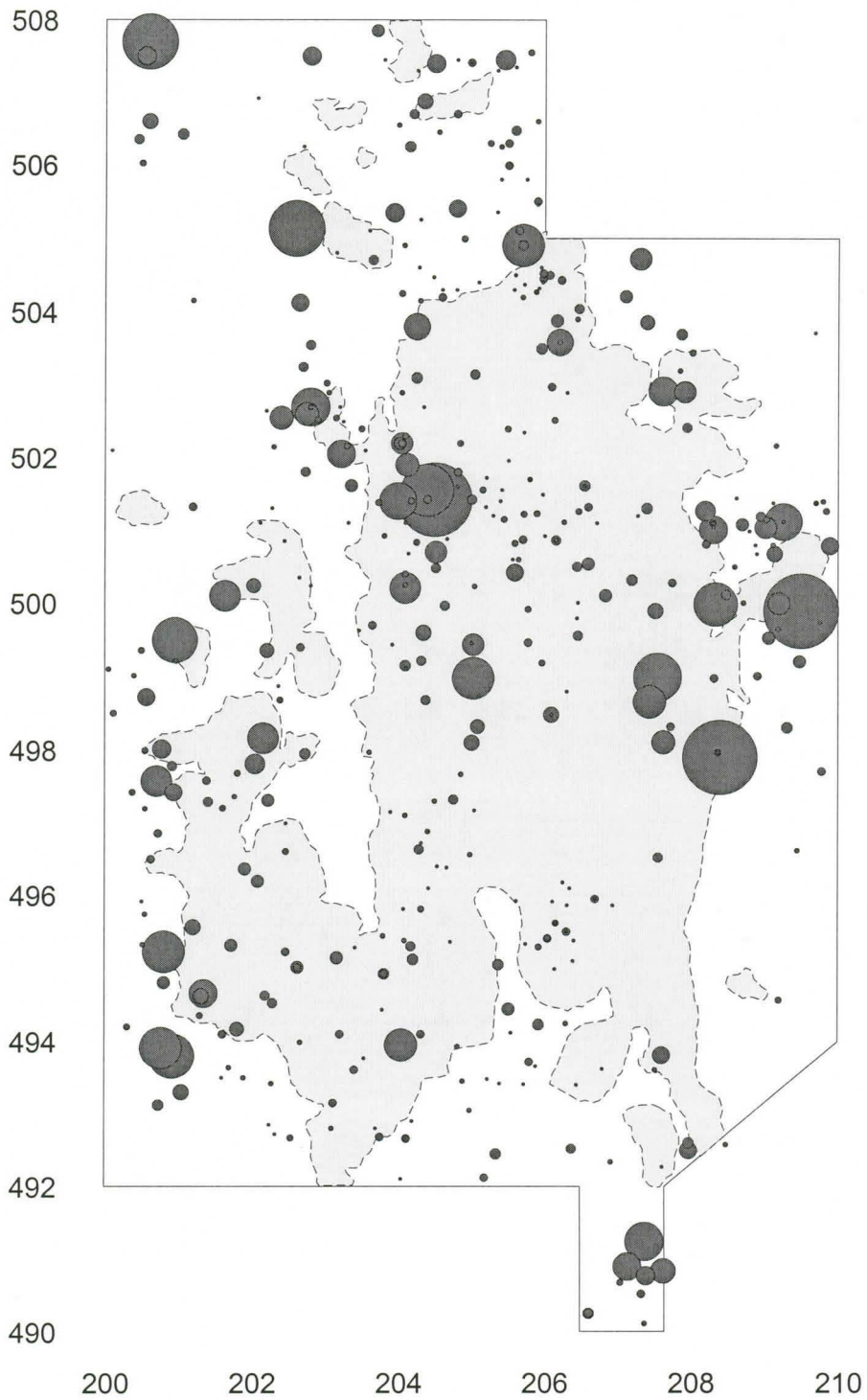
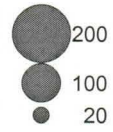
Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 2 (g), ei seualöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

Paino (g)

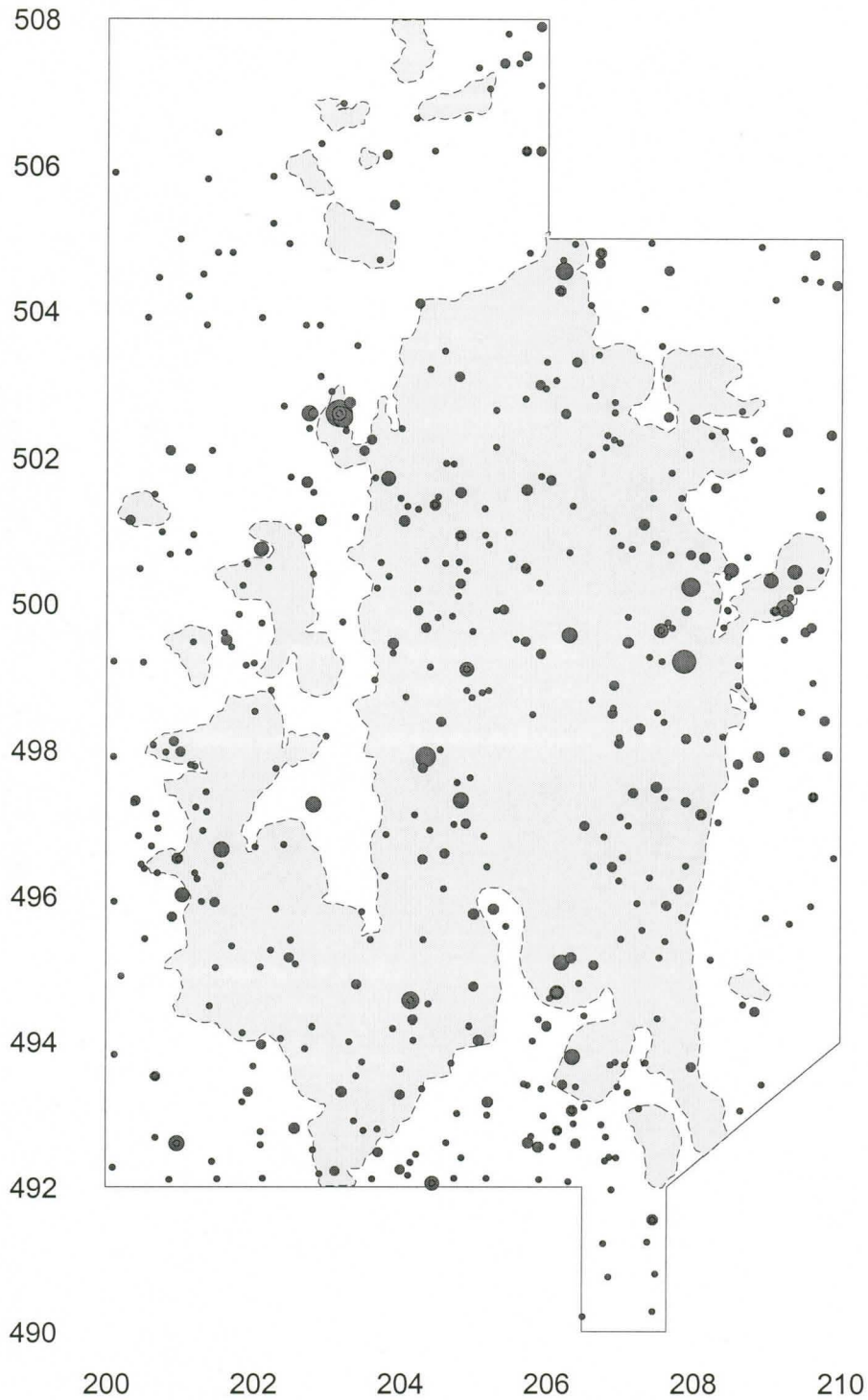
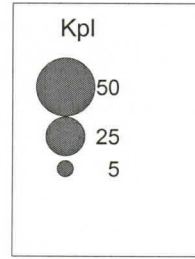
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 3 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

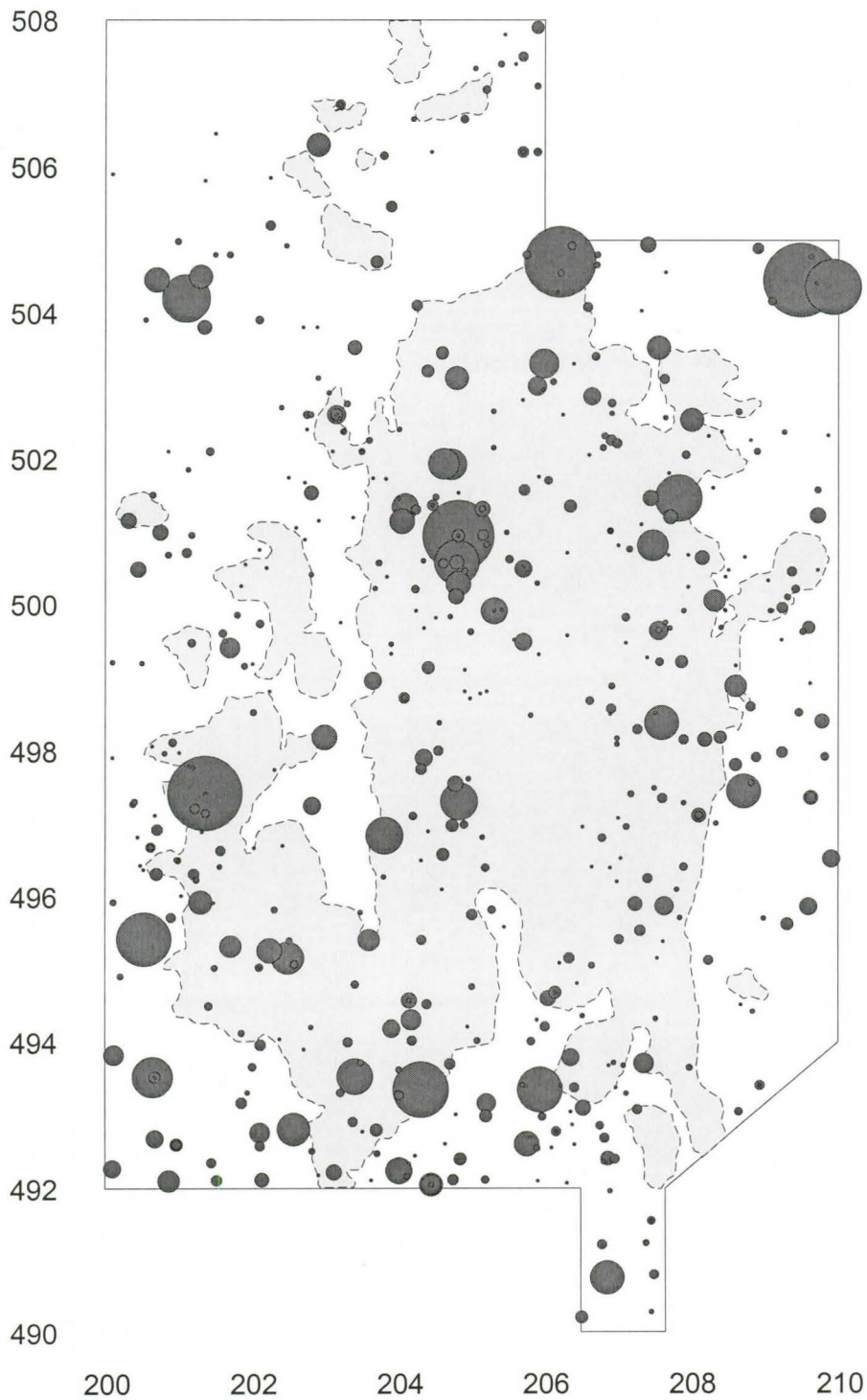
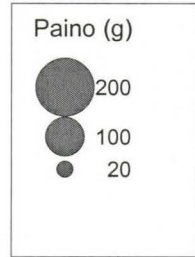
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 3 (g), ei seulalöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

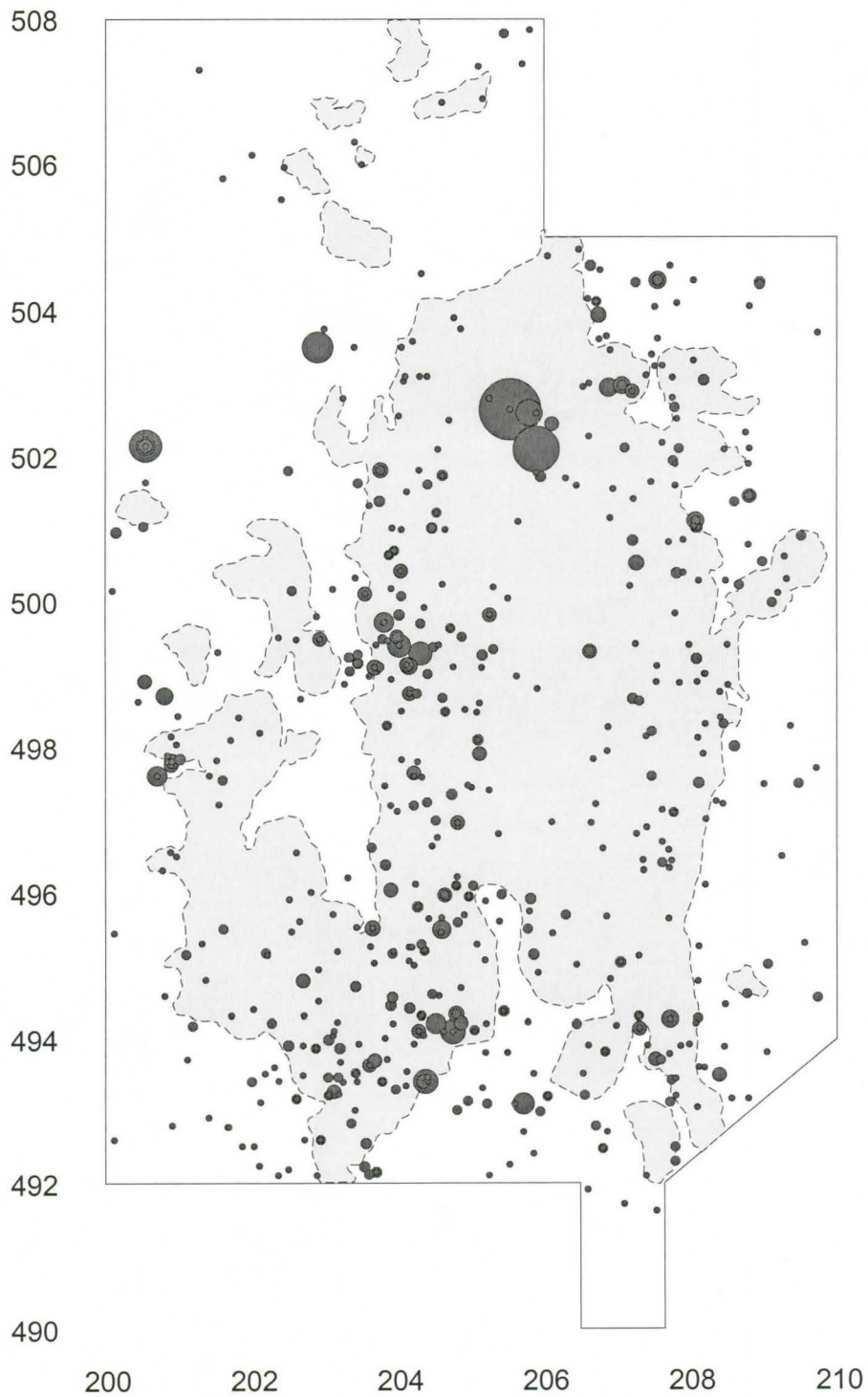
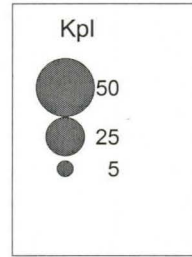
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 4 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

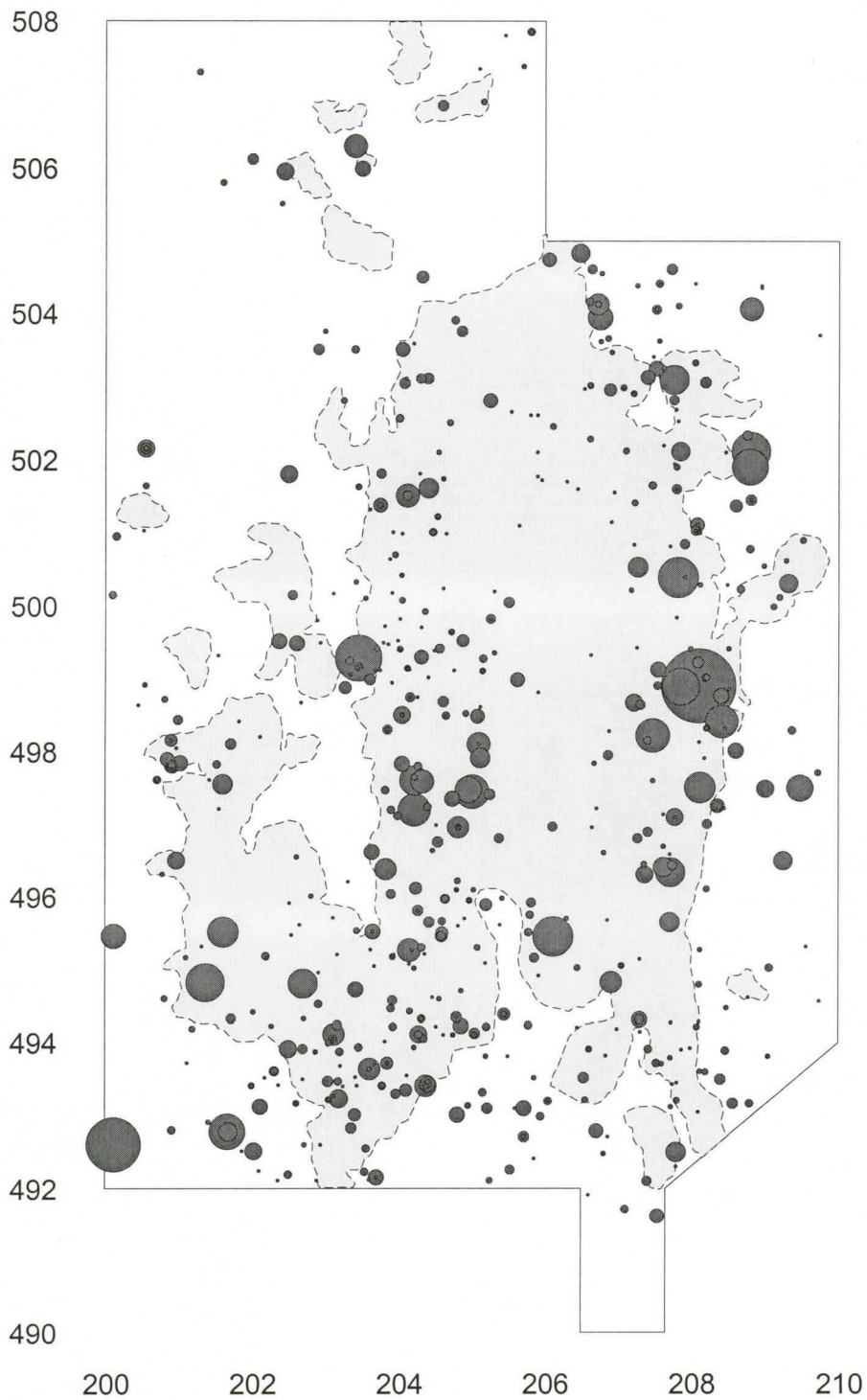
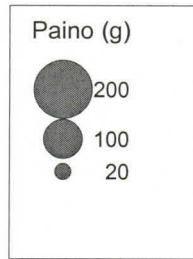
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 4 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. *Petro Pesonen*

likamaa

4m

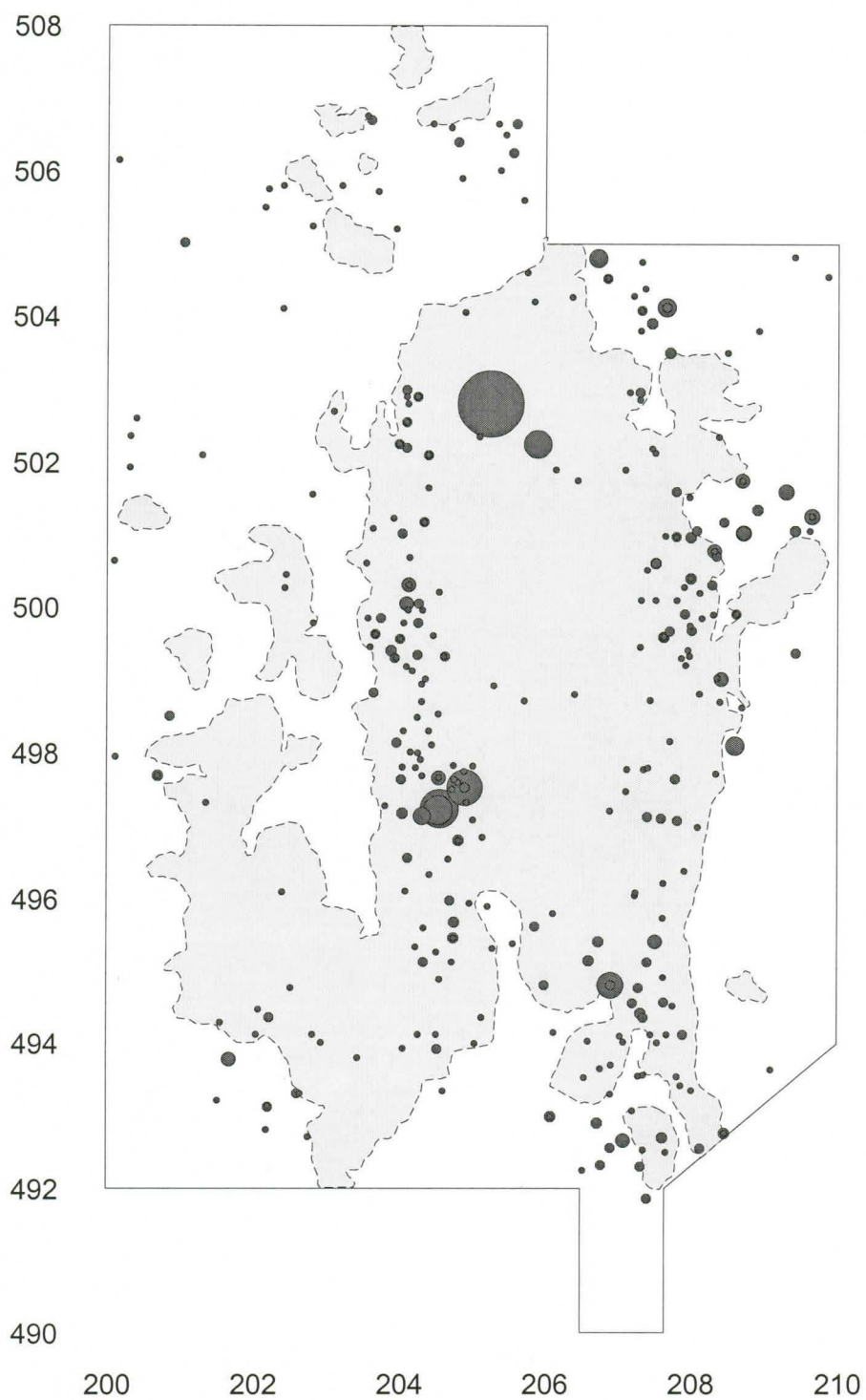
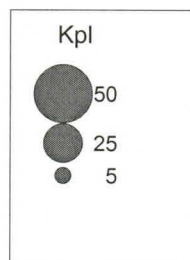
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 5 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

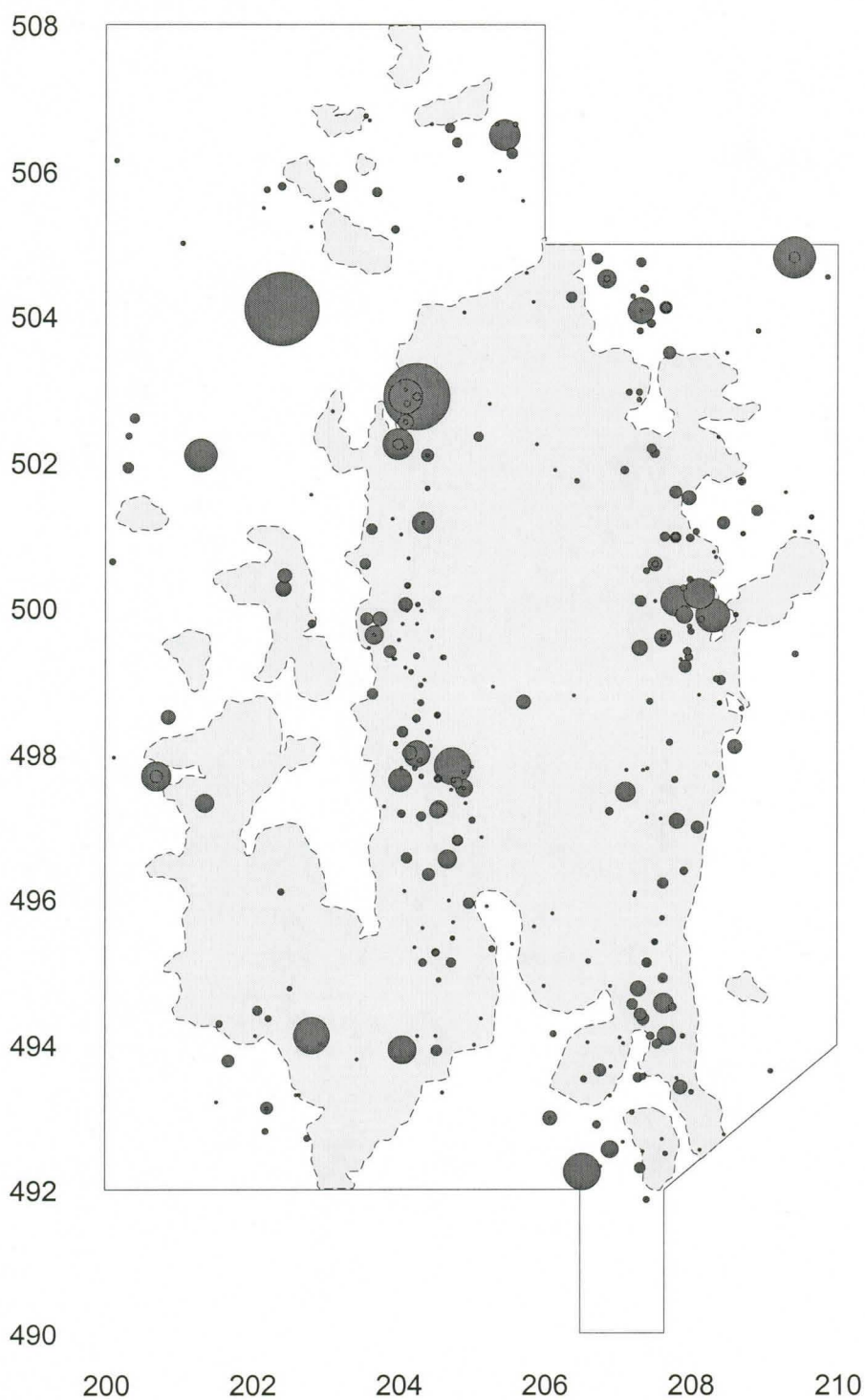
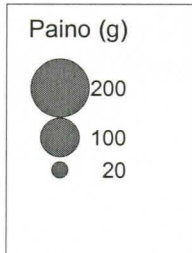
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 5 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

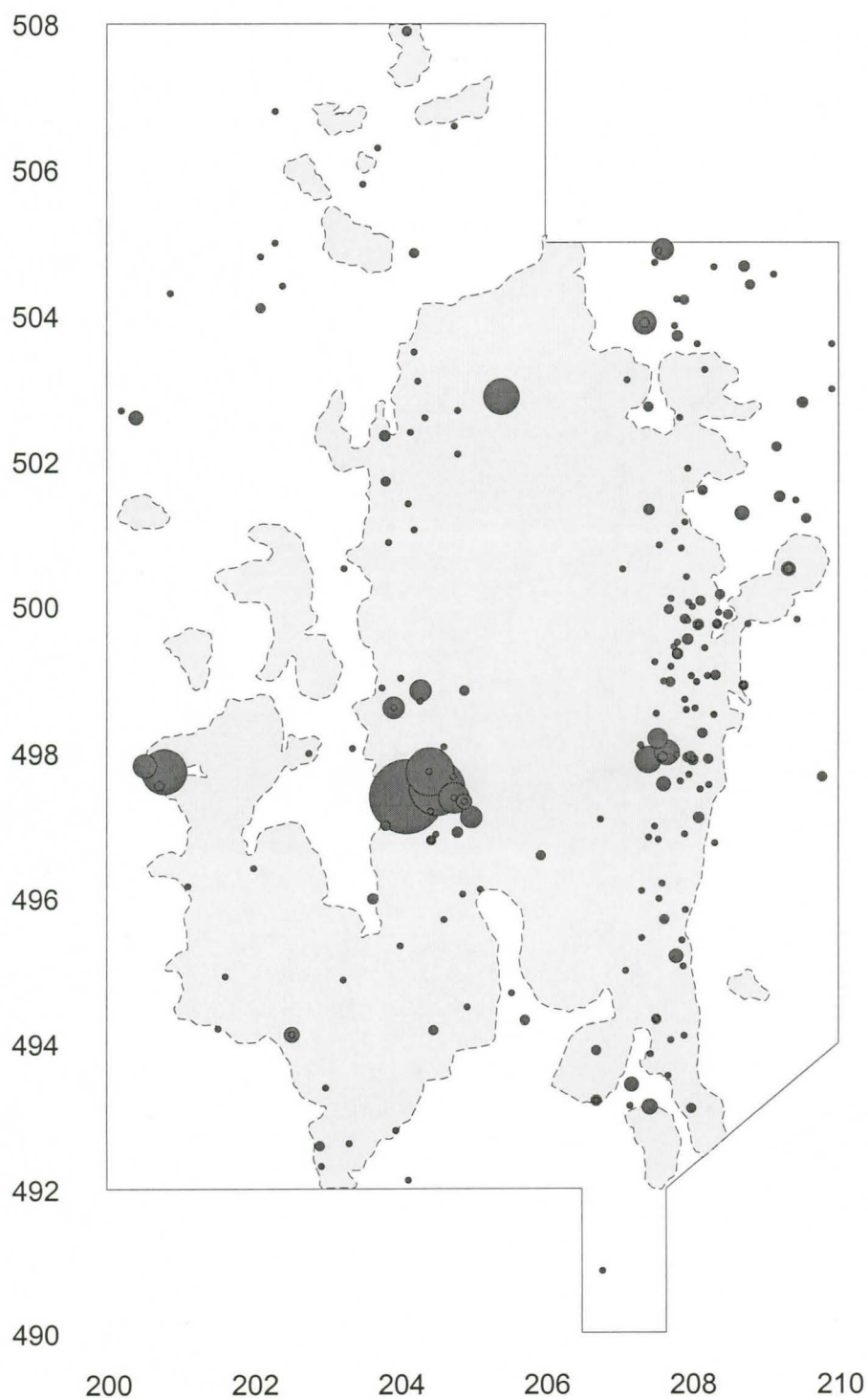
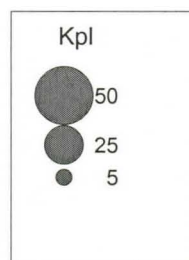
Löytöjen levintäkartta 1:100

Kaikki löydöt, kerros 6 (kpl), ei seuralöytöjä

Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

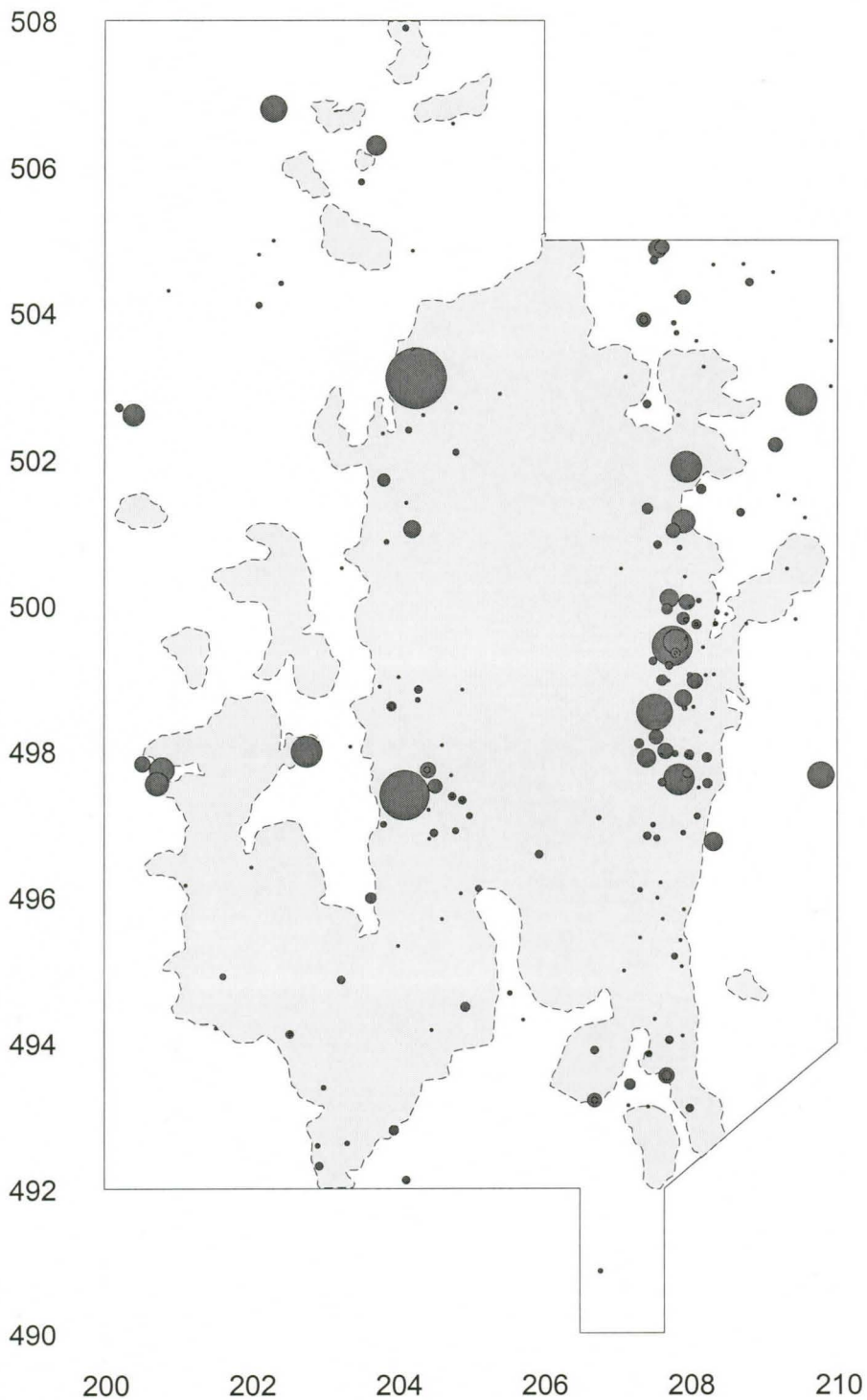
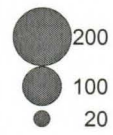
Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 6 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

Paino (g)

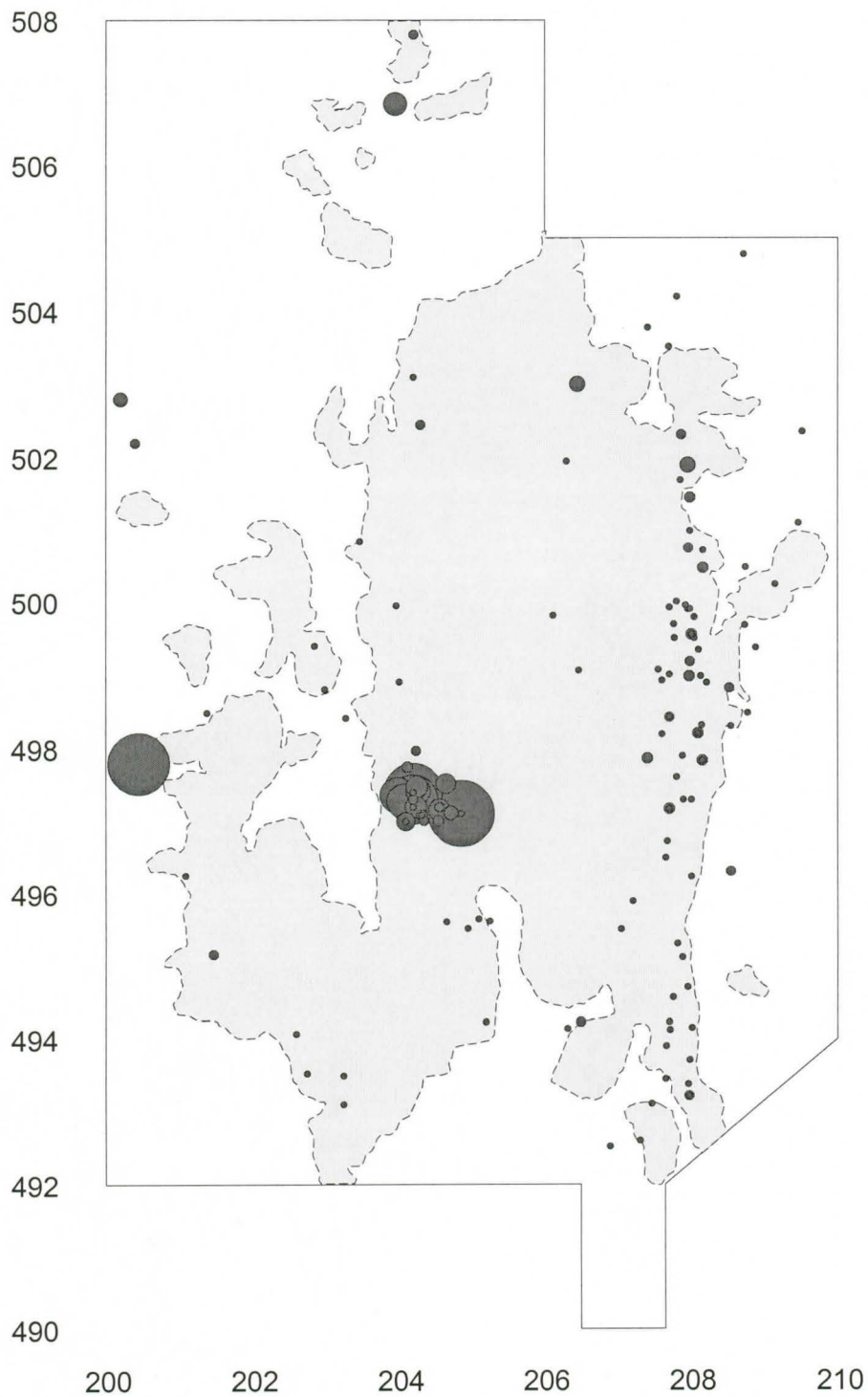
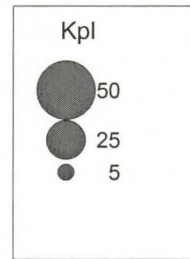
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 7 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

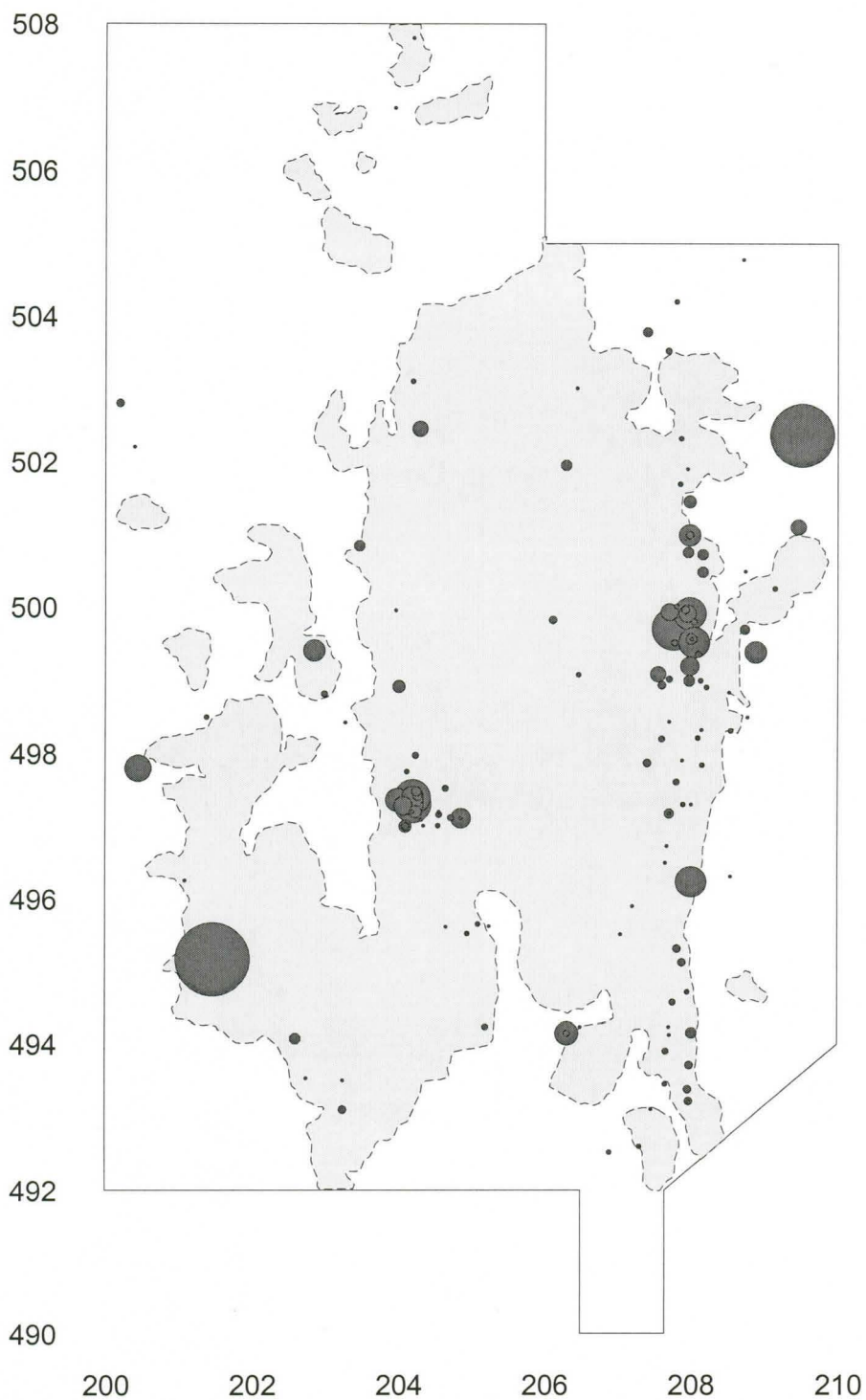
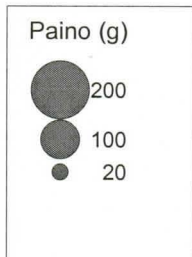
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 7 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

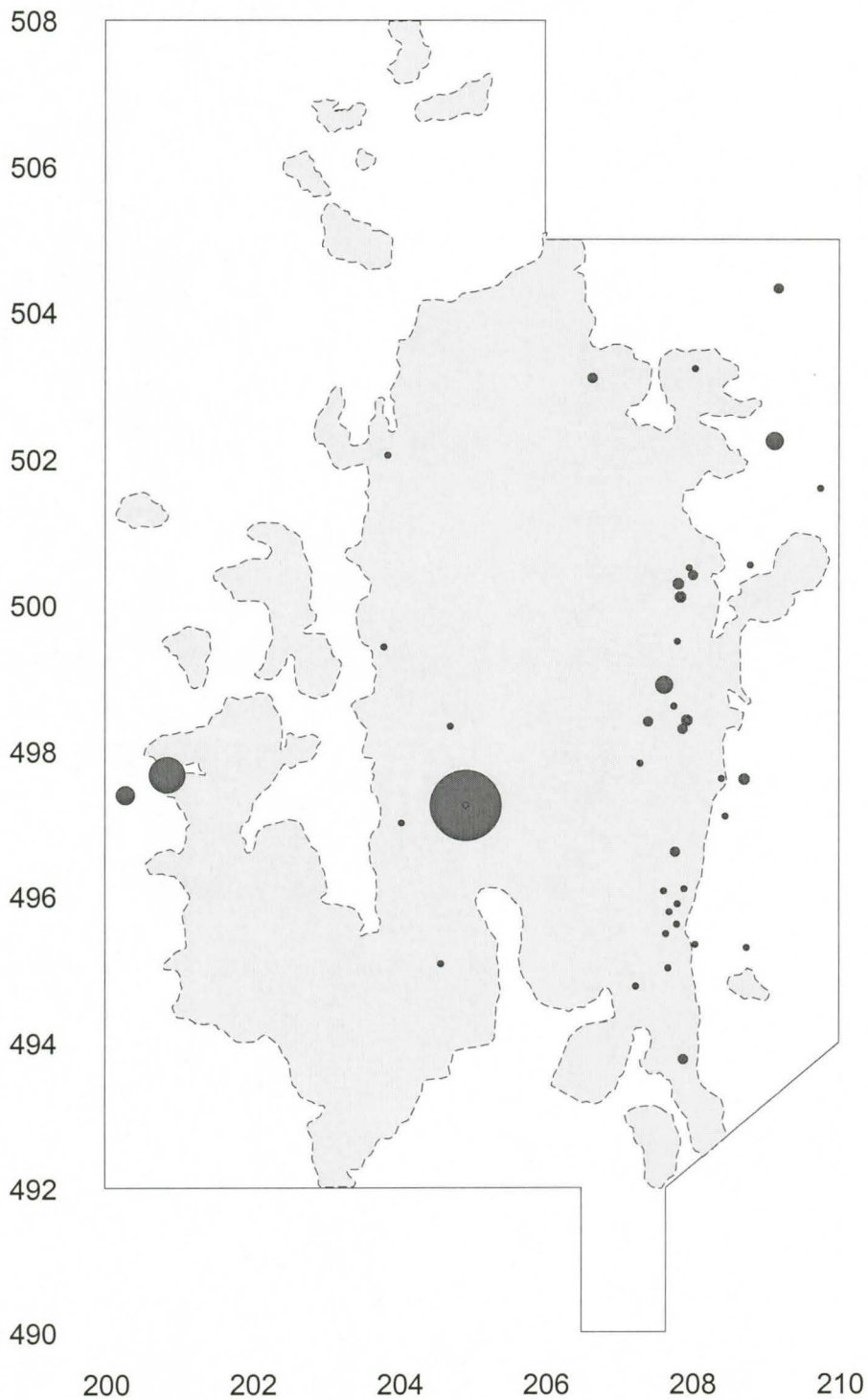
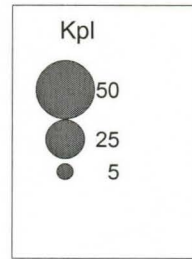
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 8 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

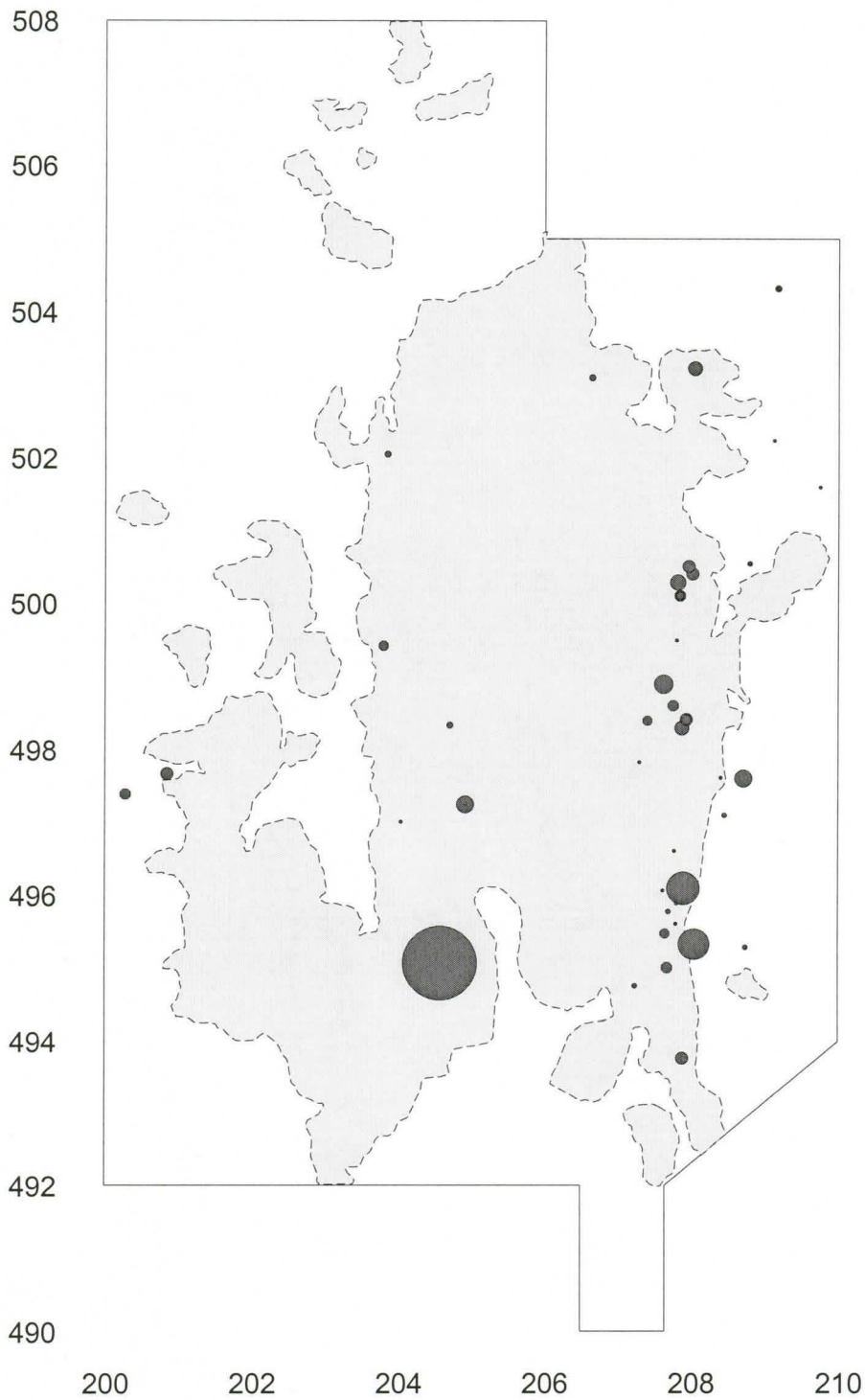
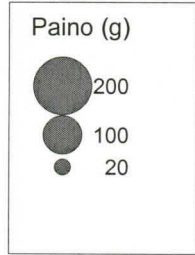
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 8 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

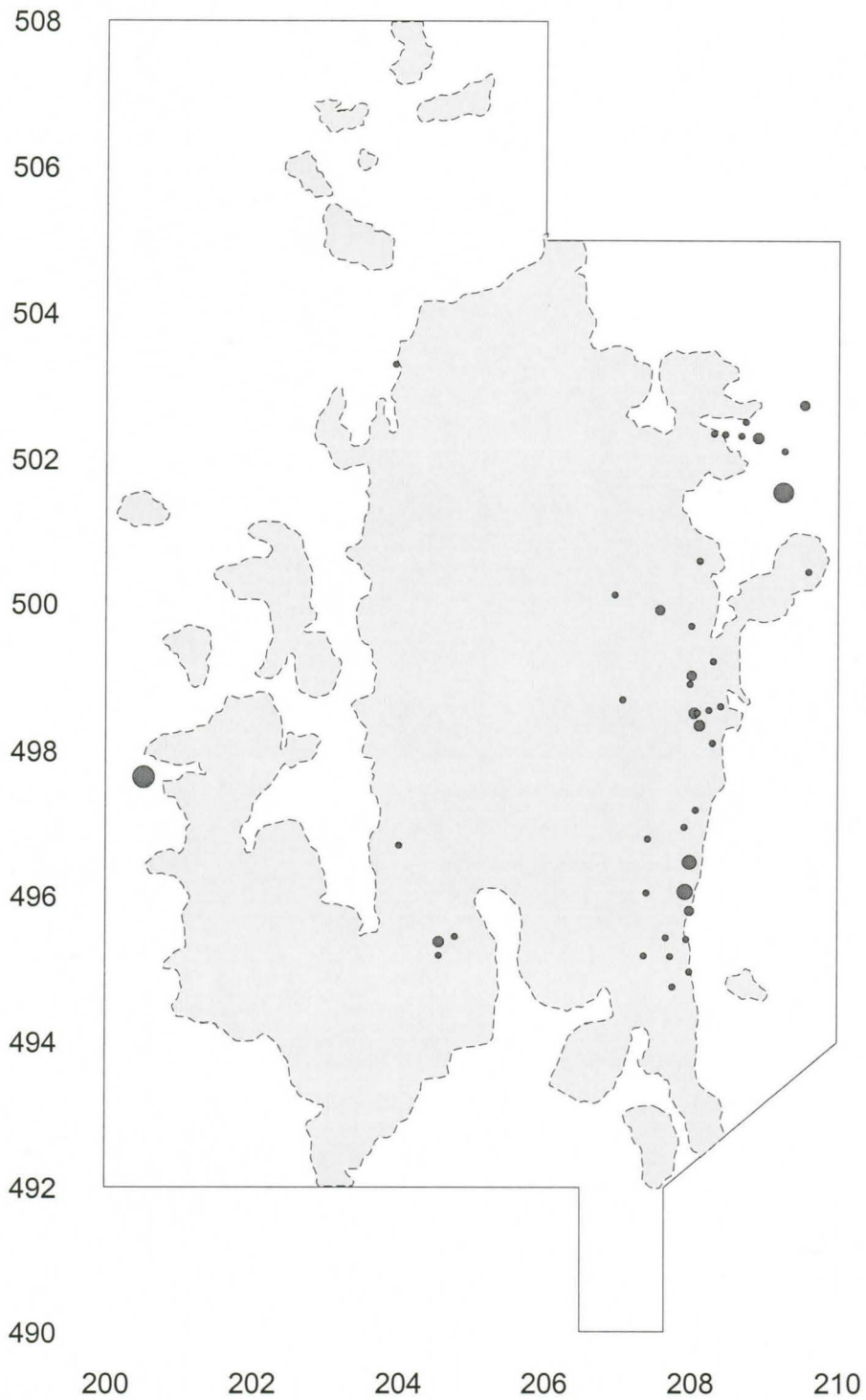
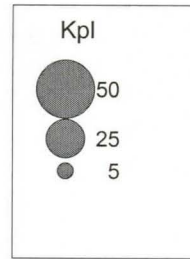
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 9 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

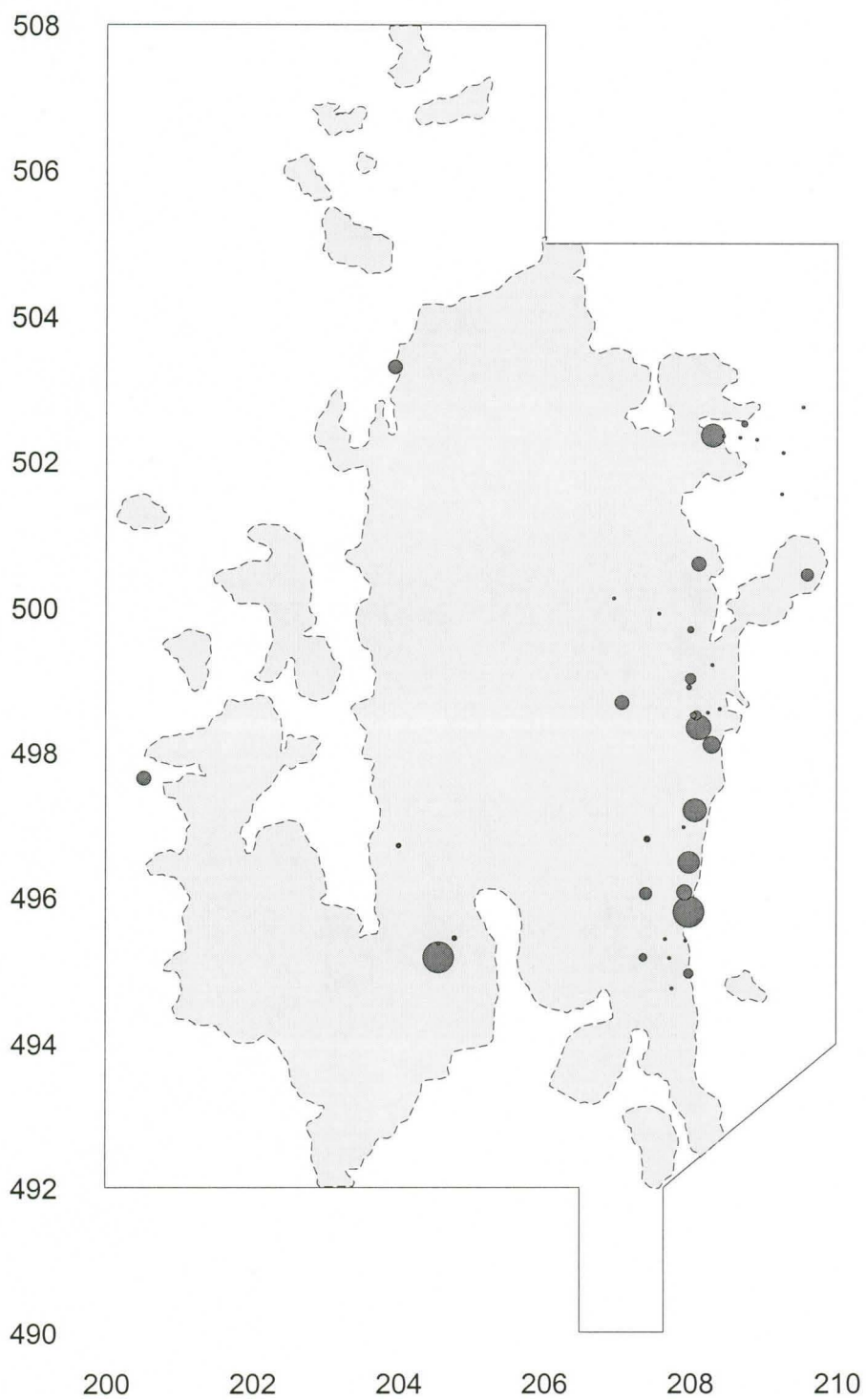
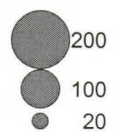
Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerros 9 (g), ei seuralöytöjä
Piirt. Petro Pesonen

likamaa

4m

Paino (g)

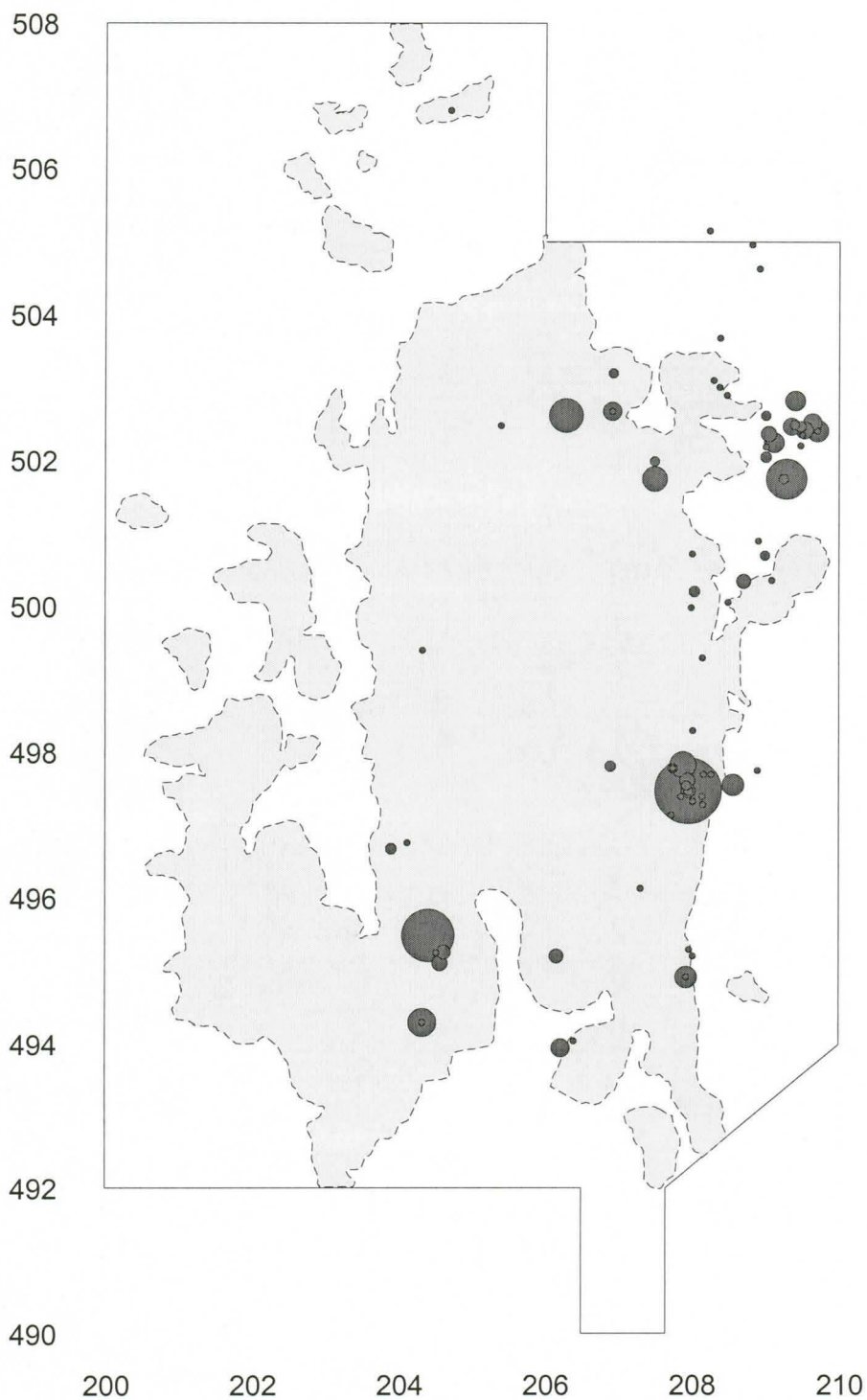
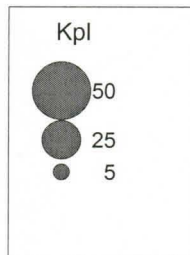
RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100
Kaikki löydöt, kerrokset 10-13 (kpl), ei seuralöytöjä
Piirt. *Petro Pesonen*

likamaa

4m

RANTASALMI [50] PIRSKANLAHTI B

Taisto Karjalainen 1998-1999

Löytöjen levintäkartta 1:100

Kaikki löydöt, kerrokset 10-13 (g), ei seuralöytöjä

Piirt. *Petro Pesonen*

 likamaa

 4m

